

ZAKON BR.08/L-186**O PRAVILIMA DRUMSKOG SAOBRAĆAJA****Skupština Republike Kosova;**

Na osnovu člana 65. (1) Ustava Republike Kosova,

Usvaja:

ZAKON O PRAVILIMA DRUMSKOG SAOBRAĆAJA**POGLAVLJE I.
OPŠTE ODREDBE****Član 1.
Cilj**

1.Cilj ovog zakona je određivanje uzajamnih odnosa i ponašanja učesnika i ostalih subjekata u drumskom saobraćaju, osnovnih uslova koje treba da ispunjavaju putevi u pogledu bezbednosti drumskog saobraćaja, sistema signalizacije drumskog saobraćaja i znakova koje daju ovlašćena službena lica, dužnosti u slučaju nezgode u drumskom saobraćaju, uslova za upravljanje vozilom, uređaja i opreme koju moraju da imaju vozila, dimenzija, najveće dozvoljene mase i osovinskog opterećenja vozila, kao i uslova koje treba da ispuni vozilo u saobraćaju.

2.Ovaj zakon delimično odslikava Direktivu 2014/37/EU od 27.2.2014. koja amandmanjuje Direktivu Saveta 91/671/EEC u vezi obavezne upotrebe sigurnosnih pojaseva i sistema za sigurnost dece u vozilu; Direktivu 2014./47/EU Evropskog parlamenta i Saveta od 3.4.2014. o tehničkim kontrolama komercijalnih vozila na putevima koji se kreću u Uniji i stavlja van snage Direktivu 2000/30 EC; Direktivu 91/671/EEC od 16.12.1991. o usaglašavanju zakona država članica o obaveznoj upotrebi pojaseva u vozilima ispod 3.5 t. Direktivu 2015/413 Evropskog Parlamenta i Saveta, od 11.3.2015. o olakšavanju prekogranične razmene informacija o saobraćajnim prekršajima u pogledu bezbednosti na putevima. U Republici Kosovu, kroz ovaj zakon, jednostrano se primenjuju Ženevska konvencija iz 1949. godine i Bečka konvencija iz 1968. godine o drumskom saobraćaju, kao i Bečka konvencija iz 1968. godine o znakovima i signalizaciji na putevima.

**Član 2.
Delokrug**

1.Odredbe ovog zakona su obavezujuće za sve Institucije Republike Kosova, ovlašćene subjekte i učesnike u saobraćaju.

2.Državne institucije, centralne i lokalne jedinice upravljanja, fizička i pravna lica, kao i učesnici u saobraćaju, obavezni su, da na osnovu ovog zakona, imaju u vidu sigurnost, da održavaju solidarnost, humanitet i etičke odnose između učesnika u saobraćaju, da štite humanost i etičke odnose, da štite zdravlje i život drugih lica, naročito dece, osoba sa invaliditetom, starijih osoba i osoba ograničene sposobnosti, kao i da se staraju za zaštitu ambijenta.

3.Resorno Ministarstvo obrazovanja dužno je da izradi obrazovne programe za osposobljavanje za bezbedno učešće u saobraćaju, kao i podizanje i razvijanje nivoa kulture i obrazovanja za ponašanje u saobraćaju. Ovaj program će se primenjivati počevši od predškolskih ustanova, a zatim nastaviti sa svim starosnim grupama, u zavisnosti od njihovog psihofizičkog nivoa. Planiranje, razvoj i sprovođenje ovog programa regulisano je podzakonskim aktom nadležnog Ministarstva obrazovanja.

Član 3. Definicije

1. Izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1.1. Zora – prva jutarnja svetlost pre izlaska sunca;

1.2. Saobraćajna nesreća – nezgoda na putu, u kojoj je učestvovalo najmanje jedno vozilo u pokretu u kojem je jedna ili više osoba stradala ili preminula do trideset (30) dana nakon nesreće, ozleđena ili je naneta materijalna šteta. Saobraćajnom nesrećom se ne smatra kada radno vozilo, motokultivator, traktor ili zaprežno vozilo, u toku rada, sklizne, prevrne se ili udari u neku prirodnu prepreku krećući se po ne kategorizovanom putu ili radilištu, a pri tom ne učestvuje neko drugo sredstvo ili pešak i top prilikom drugoj osobi nije naneta šteta;

1.3. Zaobilaženje – zaobilaženje vozilom drugog zaustavljenog ili parkiranog vozila, ili objekta koji se nalazi na saobraćajnoj traci na kojoj se vozilo kreće;

1.4. Autobus – motorno vozilo koje služi za prevoz putnika i koje, osim sedišta za vozača, ima najmanje još osam (8) drugih sedišta;

1.5. Školski autobus - motorno vozilo koje služi za prevoz dece, odnosno učenika;

1.6. Vozilo – svako vozilo koje se kreće na putu na svojom motornom snagom, osim vozila koja se kreću po šinama i pomagala za pešake;

1.7. Vozila pod pratnjom – vozila koja koriste signalizirajući opremu sa crvenim i plavim svetlom i akustičku opremu sa različitim intenzitetom, kao i obična policijska vozila koja prilikom pratnje državnih ličnosti koriste signalizaciju ili druga ovlašćena vozila koja se nalaze u pratnji ličnosti;

1.8. Putničko vozilo – vozilo koje služi za prevoz putnika i koje, osim sedišta za vozača, ima najviše osam (8) drugih sedišta;

1.9. Autoput – javni put koji služi samo za kretanje motornih vozila, koji je označen posebnim saobraćajnim znakom i koji ima dve kolovozne trake fizički odvojene za kretanje iz suprotnih smerova;

1.10. Skup vozila – motorna vozila i priključna vozila koja u saobraćaju na putevima učestvuju kao celina;

1.11. Bicikl – vozilo sa najmanje dva (2) točka koje se pokreće snagom bicikliste;

1.12. Biciklista – je lice koja upravlja biciklom u drumskom saobraćaju;

1.13. Mala materijalna šteta u saobraćajnoj nezgodi – oštećenja nastala na objektima ili vozilima čiji sistem upravljanja i zaustavljanja nije oštećen, a koja se mogu samostalno kretati na putu;

1.14. Smanjena vidljivost – okolnost kada ne može da se jasno primeti ili razlikuje ambijent u kojem se nalazi učesnik u saobraćaju, od sumraka do zore, kao i tokom loših vremenskih prilika od zore do sumraka;

1.15. Ograničena vidljivost – ograničen prostor u saobraćaju koji učesnik u saobraćaju može jasno da vidi sa mesta gde se nalazi, zbog uslova puta sa nepreglednim krivinama, prevojima ili zbog neke fizičke prepreke, objekta ili slično;

- 1.16. Poluprikolica – priključno vozilo bez prednje osovine, konstruisano tako da se svojim prednjim delom oslanja na vučno vozilo, na taj način se deo ukupne mase prenosi na vučno vozilo;
- 1.17. Prostor na putu namenjen kontroli – određeni prostor za izvršavanje početnih ili detaljnijih pregleda tehničke ispravnosti na putu koji može biti opremljen stalno postavljenom opremom za testiranje;
- 1.18. Pešačko ostrvo – uzdignuta ili na drugi način obeležena površina koja se nalazi na kolovozu i koja je određena za privremeno zadržavanje pešaka koji prelaze preko kolovoza ili ulaze i izlaze iz vozila javnog saobraćaja;
- 1.19. Kamion/prevozno sredstvo – svako vozilo koje služi za prevoz tovara;
- 1.20. Kapacitet vozila – dopuštena masa kojom se vozilo sme opteretiti, shodno deklaraciji proizvođača drumskog vozila;
- 1.21. Četvorocikl – motorno vozilo sa četiri točka, čija prazna masa bez baterije, ukoliko se pokreće sa električnom energijom, ne prelazi četiristo (400) kg, ako je vozilo namenjeno za prevoz putnika, odnosno petsto pedeset (550) kg. ako je predviđeno za prevoz robe, a snaga motora nije veća od petnaest (15) kW;
- 1.22. Laki četvorocikl – vozilo na motorni pogon sa četiri točka, čija prazna masa, bez akumulatora, ukoliko se pokreće električnim pogonom, ne prelazi trista pedeset (350) kg, kapacitet rada motora na benzin nije veći od pedeset (50) cm³, a najveća snaga motora ne prelazi četiri (4) kW, ukoliko se radi o drugoj vrsti motora koji na ravnom putu ne može da razvija brzinu veću od četrdeset (45) km/h;
- 1.23. Pešak – je lice uključeno u drumski saobraćaj, koje hoda putem i može vući ili gurati sredstvo, ili se kretati kolicima brzinom pešaka ili gurati takva kolica, i lice koje za kretanje koristi drugo prevozno sredstvo, što nije sredstvo prema ovom zakonu;
- 1.24. Vučna vozilo – prevozno sredstvo koje služi za vuču polu prikolice;
- 1.25. Kolona pešaka – organizovana grupa pešaka koju predvodi njihov vođa ili komandant;
- 1.26. Kolona vozila – niz od najmanje tri (3) vozila, osim bicikla, traktora, radnih mašina i zaprežnih vozila koja vuče stoka, koja su zaustavljena na putu ili se kreću istom saobraćajnom trakom u istom smeru, pri čemu su brzina kretanja vozila i postupci vozača međusobno uslovljeni i između kojih ne može bez ometanja ući drugo vozilo;
- 1.27. Ugovarač – fizičko ili pravno lice ovlašćeno od strane Ministarstva ili opštine za održavanje puteva, za premeštanje vozila ili obavljanje drugih usluga u okviru ovih institucija;
- 1.28. Raskrsnica – svaka raskrsnica, pristup ili razdvajanje puteva istog ranga;
- 1.29. Polukružno okretanje – okretanje vozila za sto osamdeset (180) stepeni iz dotadašnjeg smera kretanja radi promene smera kretanja;
- 1.30. Posebna pažnja – pojačana pažnja i prilagođavanje ponašanja učesnika u drumskom saobraćaju uslovima i situaciji na putu;
- 1.31. Davanje prednosti – radnje koje je u određenim slučajevima vozač dužan da izvrši, kao što je zaustavljanje vozila, smanjenje brzine kretanja ili prekidanje radnje koju izvodi vozilom, i to na način koji ne primorava vozača drugog vozila da naglo menja smer ili kočii;

- 1.32. Radna mašina – vozila na motorni pogon kao što su: valjak, kosilica, buldožer, viljuškar, rovokopač i dr. namenjena za izvođenje određenih radova svojim alatom i opremom u skladu sa njihovim konstruktivnim osobinama i koja se ne mogu kretati brzinom većom od četrdeset (40) km/h;
- 1.33. Masa praznog vozila – masa praznog vozila, bez putnika, bez tereta, sa rezervoarom punim girvom i sa uređajima i obaveznom opremom za vozilo;
- 1.34. Ukupna masa – efektivna masa drumskog vozila, zajedno sa masom tereta koja se prevozi sa vozilom, uključujući i masu putnika koji se nalaze u vozilu, kao i masu priključenog vozila sa teretom, ukoliko je pripojen vučnom vozilu;
- 1.35. Najveća dozvoljena masa – najveća dozvoljena masa vozila zajedno sa teretom;
- 1.36. Ministarstvo – resorno Ministarstvo transporta;
- 1.37. Pčelarsko vozilo – vozilo ili priključno vozilo projektovano isključivo za prevoz pčela, na koje nije dozvoljen prevoz nikakvog drugog tereta;
- 1.38. Poljoprivredno vozilo – vozilo sa ili bez motornog dejstva koje se koristi u poljoprivredne i šumske svrhe;
- 1.39. Priključno vozilo – drumsko vozilo konstruisano kao prikolica ili poluprikolica, koje služi za vuču od strane motornog vozila;
- 1.40. Kombinovano vozilo – vozilo namenjeno za prevoz putnika i stvari, čija najveća dopuštena masa ne prelazi tri hiljade petsto (3.500) kg;
- 1.41. Vatrogasno vozilo – vozilo ili/ priključno vozilo namenjeno sa gašenje požara;
- 1.42. Zglobno vozilo – skup vozila koji se sastoji od vučnog i priključenog vozila i koja su povezana zglobnim mehanizmom;
- 1.43. Vozilo za prevoz stoke – vozilo koje se koristi za prevoz stoke;
- 1.44. Vozilo za kampovanje – vozilo ili priključno vozilo, posebno konstruisano tako da se u njemu nalazi oprema pričvršćena za vozilo, čiji se neki delovi, kada se ne upotrebljavaju i kako ne bi zauzimali prostor sklapaju, kao što su: sto i stolice, ležaj (koji se može dobiti rasklapanjem stolica, kuhinjskih elemenata i prostora za slaganje robe, što omogućuje korišćenje kao sredstvo za kampovanje);
- 1.45. Sporohodno vozilo – vozilo koje se kreće snagom motora i koje ne može da razvije brzinu veću od dvadeset pet (25) km/h;
- 1.46. Drumsko vozilo – svako prevozno vozilo koje se kreće na putu, osim pokretnih prevoznih kolica bez motora za osobe sa ograničenom sposobnošću i dečijim kolicima;
- 1.47. Specijalno vozilo – drumsko vozilo ili priključno vozilo namenjeno za obavljanje radova za koje je potrebna specijalna konstrukcija i oprema;
- 1.48. Turističko vozilo – vozilo ili priključno vozilo za posebne namene, konstruisano ili prilagođeno samo za turističke namene;
- 1.49. Moped – vozilo sa dva (2) ili tri (3) točka čija brzina, bez obzira na vrstu pogona, brzina konstrukcije ne prelazi četrdeset pet (45) km/h, čiji je kapacitet rada motora na unutrašnje sagorevanje do pedeset (50) cm³ ili sa konstantnom snagom elektromotornog pogona, koji

ne prekoračuje snagu od četiri (4) kW;

1.50. Motocikl – motorno vozilo sa dva (2) točkova, sa ili bez bočne prikolice koje se pokreće snagom svog motora, radne zapremine peko pedeset (50) cm³ i koje može da razvije brzinu preko četrdeset (45) km/h;

1.51. Motokultivator – vozilo na motorni pogon sa jednom osovinom, konstruisano za vuču, guranje ili nošenje raznog oruđa za obavljanje poljoprivrednih radova, odnosno za stavljanje u pogon tih oruđa ili za vuču prikolice;

1.52. Motoput – javni put namenjen isključivo za saobraćaj vozila i kao takav obeležen odgovarajućim saobraćajnim znakom;

1.53. Sumrak – vreme od zalaska sunca do mraka;

1.54. Zaustavljanje – svaki prekid kretanja vozila na putu u trajanju do tri (3) minuta, osim prekida koji se vrši da bi se postupilo po znaku ili pravilu kojim se reguliše saobraćaj;

1.55. Hitno zaustavljanje – zaustavljanje vozila usled kvara na putu ili nekog drugog razloga;

1.56. Promena saobraćajne trake – prelazak vozilom sa jedne na drugu saobraćajnu traku za saobraćaj u istom smeru zbog prestrojavanja ili bržeg kretanja;

1.57. Osovinsko opterećenje – deo ukupne mase vozila kojim njegova osovina opterećuje kolovoz u stanju mirovanja;

1.58. Parkiranje – svaki prekid kretanja vozila na putu duži od tri (3) minuta, osim prekida radi postupanja po znaku ili pravilu kojim se uređuje saobraćaj;

1.59. Ometanje saobraćaja – radnja u saobraćaju u suprotnosti sa saobraćajnim pravilima, kojom jedan učesnik primorava drugog učesnika u saobraćaju da promeni dotadašnji način učešća u saobraćaju;

1.60. Mimoilaženje – je prolaženje vozilom pokraj drugog vozila koje se kreće iz suprotnog pravca na istom putu;

1.61. Učesnik u saobraćajnom udesu – lice koje je na bilo koji način uključeno u udesu drumskog saobraćaja;

1.62. Učesnik u saobraćaju – lice koje na bilo koji način učestvuje u saobraćaju na putu;

1.63. Zaprežno vozilo – vozilo koje je namenjeno i osposobljeno da ga vuče upregnuta životinja;

1.64. Evropski izveštaj – javni obrazac koji učesnici u saobraćajnoj nezgodi malih materijalnih šteta koriste, a koji izdaje nadležni organ;

1.65. Laka prikolica – priključno vozilo čija najveća dozvoljena masa nije veća od sedamsto pedeset (750) kg;

1.66. Prikolica – priključno vozilo konstruisano tako da ukupnu masu preko svojih osovina prenosi na prometnom putu;

1.67. Ugrožavanje saobraćaja – način ponašanja u saobraćaju zbog kojeg dolazi do direktne opasnosti po izazivanje saobraćajne nezgode;

- 1.68. Sigurnosni pojas – mehanizam koji ima remen sa sigurnosnom kopčom koja se spaja na dodatak koji je pričvršćen u vozilu. Konstruisan je tako da ograniči kretanje tela u slučaju naglog usporavanja vozila ili u slučaju nezgode, smanjujući rizik od povređivanja njegovog korisnika;
- 1.69. Saobraćajni tok – kretanje vozila u istom smeru;
- 1.70. Ne asfaltiran put/zemljani put – put bez izgrađene podloge puta i ne asfaltiran, čak i na tački priključivanja na javni put nema izgrađenu podlogu za put;
- 1.71. Saobraćajni put – deo površine puta namenjen u prvom redu za kretanje vozila;
- 1.72. Saobraćajni znakovi – sistem saobraćajnih znakova kao što su: semafori, svetlosni signali, obeležavanje puteva, oprema i sredstva za tehničko uređivanje i upravljanje saobraćajem kao jedinstveni saobraćajni sistem i slično;
- 1.73. Biciklistička traka – je deo kružnog puta namenjenog za kretanje bicikala koji se proteže duž puta koji je na kolovozu označen uzdužnom linijom i odgovarajućim saobraćajnim znakom;
- 1.74. Saobraćajna traka – obeleženi ili neobeleženi deo površine puta čija je širina dovoljna za nesmetan saobraćaj jednog reda motornih vozila;
- 1.75. Sporedna saobraćajna traka – deo prometnog puta na nacionalnim putevima, gde su saobraćajne trake fizički podeljene, namenjena za kretanje vozila bez motora i vozila sa motornim delovanjem kao: traktor, radne mašine, moto kultivator i slično, koji se zbog svoje konstrukcije ne mogu kretati brže od trideset (30) km/h;
- 1.76. Saobraćajna traka za spora vozila – uzdužni obeleženi deo puta namenjen za teška i druga vozila koja sporom vožnjom smanjuju tok saobraćaja;
- 1.77. Saobraćajna traka za usporavanje – deo saobraćajne trake, namenjene za isključivanje vozila i saobraćajnog toka na putu;
- 1.78. Saobraćajna traka za prinudno zaustavljanje – obeleženi uzdužni deo autoputa i na određenim mestima na putevima kao: tuneli, galerije i slično;
- 1.79. Saobraćajna traka za ubrzavanje – deo saobraćajne trake, namenjene za uključivanje vozila u saobraćajni tok sa sporednog puta, odnosno drugih prilaznih puteva sa objekata kao što su: benzinske pumpe, parkirališta, kao i drugih objekata kraj puta;
- 1.80. Kolovozna traka – uzdužni deo puta namenjen za saobraćaj vozila u jednom smeru, sa jednom ili više saobraćajnih traka;
- 1.81. Vozač – učesnik u saobraćaju koji upravlja drumskim vozilom;
- 1.82. Vozač početnik – vozač koji poseduje vozačku dozvolu A, A1, A2 ili B, B1 kategorije manje od dve (2) godine;
- 1.83. Mladi šofer – vozač vozila sa vozačkom dozvolom, starosti do dvadeset četiri (24) godine, osim vozača čije je primarno zanimanje vožnja;
- 1.84. Biciklistička staza – saobraćajna površina posebno izgrađena za kretanje bicikala, mopeda i troineta, koji je odvojen od puta i koji je označen posebnim saobraćajnim znakom;
- 1.85. Traktorski priključak – zamenjivi alat za obavljanje poljoprivrednih i drugih radova koje

vuče, gura ili nosi traktor;

1.86. Preticanje – prolaženje vozilom pored drugog vozila koje se kreće u istom smeru;

1.87. Saobraćaj na putu – kretanje vozila, pešaka i ostalih učesnika u saobraćaju na javnim i ne kategorizovanim putevima, koja se koriste u javnom saobraćaju;

1.88. Poljoprivedini ili šumski traktor – vozilo sa motornim dejstvom koje se kreće točkovima i ima najmanje dve (2) osovine, ključnu funkciju kod koje stoji vučna snaga, koje na poseban način služi za vuču, gura, prenosi, ili operiše vozilima, mašina sa prikolicama, koje se koriste u poljoprivredi i šumarstvu, dok za sekundarnu funkciju imaju njihovo korišćenje za prevoz ljudi i roba na putevima i vučenje na putu;

1.89. Tramvaj – vozilo na šinama na električni pogon, namenjeno za javni prevoz, koje je radi napajanja motora električnom energijom vezano za električni provodnik;

1.90. Tricikl – vozilo motornim dejstvom sa tri (3) točka postavljeno na simetričan način, kod kojeg je zapremina motora iznad pedeset (50) cm³ i koji na ravnom putu može da razvije brzinu preko četrdeset pet (45) km/h;

1.91. Laki tricikl – vozilo sa motornim dejstvom sa tri (3) točka konstruisan tako da brzina nezavisno od načina transmisije ne prelazi četrdeset pet (45) km/h, kod kojeg zapremina motora sa unutrašnjim sagorevanjem benzina nije iznad pedeset (50) cm³ i najveća efektivna brzina ne prelazi četiri (4) kW, ukoliko vozilo ima motor sa unutrašnjim sagorevanjem sa drugom vrstom goriva ili kod kojeg stalna nominalna snaga ne prelazi četiri (4) kW kada vozilo radi sa električnom energijom;

1.92. Trolejbus – vozilo namenjeno za prevoz lica koje, osim sedišta za vozača, ima više od osam (8) sedišta i koje je, radi napajanja motora električnom energijom, vezano za električni provodnik;

1.93. Trotoar – uređena površina kraj puta za kretanje pešaka, koja nije u razini sa saobraćajnim putem ili je od puta odvojena na drugi način;

1.94. Električni trotinet – drumsko vozilo koje ima najmanje dva (2) točka koje se kreće uz pomoć elektromotora i baterije koja se napaja električnom energijom, ili se pokreće bilo kojom drugom silom;

1.95. Sedište – struktura koja može biti deo konstrukcije vozila i koja je zajedno sa oblogom namenjena sedenju jedne osobe, kao i deo sigurnosnog sedišta za decu;

1.96. Železnički prelaz – deo puta koji prelazi preko železničkih šina ili tramvaja na istom nivou, koja fizički može biti osigurana branicima ili polu branicima ili obeležena saobraćajnim znacima ili neosiguran;

1.97. Pešački prelaz – deo površine prometnog puta, namenjeno za prelaz pešaka, koja je obeležena odgovarajućim znakom;

1.98. Prelaz za bicikliste – deo površine kolnika namenjeno za prelaz biciklista i drugih vozila koja se kreću po traci ili biciklističkoj stazi, koja je obeležena odgovarajućim znacima;

1.99. Autobusko stajalište – deo površine puta namenjen za zaustavljanje autobusa radi ulaska i izlaska putnika i koji je obeležen saobraćajnim znakom;

1.100. Zona Kosovskih bezbednosnih snaga – površina ili dužina puta u blizu kasarni KBS-a, gde je zabranjeno zaustavljanje vozila bez specijalne dozvole ili posebnog ovlašćenja;

1.101. Pešačka zona – uređena saobraćajna površina u prvom redu namenjena za kretanje pešaka, na kojoj je zabranjeno kretanje motornih vozila, osim vozila sa posebnom dozvolom;

1.102. Zona škole – deo puta ili puta naselja, koje se nalazi u blizini škole i koje treba da je obeleženo sa posebnim saobraćajnim znakom;

1.103. Zona mirnog saobraćaja – zona naseljenog centra, obeležena sa odgovarajućim saobraćajnim znakom, u kojem vozila ne treba da se kreću brzinom većom od kretanja pešaka i u kojoj su dečije igre dozvoljene u celoj zoni;

1.104. Naseljeno mesto – je prostor u kojem nizovi ili grupe stambenih zgrada s jedne ili obe strane ulice daju izgled naseljenog mesta i čija granica mora biti obavezno označena odgovarajućim saobraćajnim znakovima za označavanje naseljenog mesta.

2. Izrazi upotrebljeni u ovom zakonu, a koji nisu definisani, imaju značenje definisano drugim zakonima.

Član 4.

Tehničko regulisanje saobraćaja

1.Ministarstvo ili opština u saradnji sa Policijom Kosova (u daljnjem tekstu Policija) i u konsultaciji sa zajednicom vrše tehničko regulisanje saobraćaja na javnim putevima koji su pod njihovom upravom.

2.Tehničko regulisanje saobraćaja podrazumeva sve mere i aktivnosti koje se preduzimaju za pružanje sigurnog prometa drumskog saobraćaja, koje obuhvataju:

2.1.put sa prvenstvom prolaza;

2.2.jednosmerni ili dvosmerni saobraćaj;

2.3.zatvaranje puta ili dela puta za saobraćaj vozila na određeno ili neodređene vreme;

2.4.sistem tehničkog uređenja saobraćaja;

2.5.ograničenja brzine kretanja;

2.6.kretanje pešaka, biciklista, mopeda, trotineta, zaprežnih kola, gonjenje i vođenje stoke;

2.7.površine parkirališta i način parkiranja i zonu mirnog saobraćaja, školsku zonu, zonu s ograničenjem brzine, tehničku opremu za usporavanje brzine;

2.8.blokiranje autobusa, teretnih vozila, priključnih vozila i radnih mašina na mestima koja nisu namenjena parkiranju tih vrsta vozila i način deblokade tih vozila;

2.9.postavljanje i održavanje ograda za pešake na opasnim mestima;

2.10.pešačke zone, sigurne pravce za kretanje školske dece, posebne tehničke mere za sigurnost pešaka i biciklista u blizini nastavnih, zdravstvenih i drugih ustanova, sportskih terena, obdaništa, bioskopa i slično;

2.11.uklanjanje starih, oštećenih, ne registrovanih ili napuštenih vozila;

2.12.uklanjanje vozila biznisa koja ometaju nesmetano odvijanje saobraćaja, kao što su kupoprodaja na javnim mestima, na putu i trotoaru;

2.13.površine na kojima se vrši testiranje vožnje, vožnja na terenu, vožnja van puta, sportske

trke i sl.;

2.14.uslove saobraćaja vozila za snabdevanje u zonama mirnog saobraćaja i pešačkim zonama;

2.15.sistem tehničkog regulisanja drumskog saobraćaja elektronskim i video sistemom.

3.Školsku zonu utvrđuju Ministarstvo i opština, u konsultaciji sa resornim Ministarstvom obrazovanja.

4.Ukoliko saobraćajnim znakom nije drugačije uređeno, najveća dozvoljena brzina u zoni škole, od 7.00 do 20:00 sati je:

4.1.unutar naseljenog mesta trideset (30) km/h;

4.2.van naseljenog mesta pedeset (50) km/h.

5.U slučajevima kada regionalni i nacionalni putevi, motoputevi i autoputevi prolaze kroz naseljena mesta, Ministarstvo daje saglasnost za regulisanje saobraćaja u njima.

6.Prekršajno se kažnjava novčanom kaznom od dvesta (200) evra, fizičko lice koje postupa suprotno odredbama ovog člana.

7.Za prekršaj predviđen ovim članom, kažnjava se novčanom kaznom od dve hiljade (2.000) do šest hiljada (6.000) evra i pravno lice ili institucija u čije je ime i unutar ovlašćenju je postupilo lice iz stava 6. ovog člana.

Član 5.

Nadzor i premeštanje vozila

Nadzor i uklanjanje vozila koja su parkirana u suprotnosti sa odredbama ovog zakona o parkiranju, vrši Policija i lica koja ovlasti opština, uz prethodni zahtev i saglasnost Policije.

Član 6.

Školske saobraćajne jedinice

1.Predstavnici Ministarstva ili opštine, na zahtev Policije organizuju školske saobraćajne jedinice. Osposobljavanje jedinice, način i vreme utvrđuje Policija.

2.Regulisanje saobraćaja na raskrsnici i drugim mestima, nadzor parkiranja vozila i određene druge poslove nadzora vozila, kao i vozača mogu obavljati i pripadnici školskih saobraćajnih jedinica, pod nadzorom Policije.

3.Na području ili u blizini škola, osiguranje prelaza dece preko puta i na pešačkim prelazima, mogu obavljati i pripadnici školskih saobraćajnih jedinica. Prema potrebi zahteva se pomoć Policije.

4.Za vreme obavljanje poslova iz ovog člana, pripadnici školskih saobraćajnih jedinica i jedinica mladih dužni su nositi propisanu odeću, shodno propisanim odredbama. Program, način i osposobljavanja i delovanja školskih i saobraćajnih jedinica mladih, te njihovu uniformu i amblem utvrđuju se podzakonskim aktom resornog Ministarstva unutrašnjih poslova u konsultaciji sa resornim Ministarstvom obrazovanja.

Član 7.

Nadzor vremenskog trajanja parkiranja

Nadzor parkiranja vozila na mestima na kojima je parkiranje vremenski ograničeno vrše lica ovlašćena od opštine

POGLAVLJE II. OVLAŠĆENJE ZA NADZOR I REGULIRANJE SAOBRAĆAJA

Član 8.

Organi za ovlašćenje, nadgledanje u reguliranju saobraćaja

1. Nadzor i reguliranje saobraćaja, nadzor vozila, vozača i drugih učesnika u drumskom saobraćaju, vrše pripadnici Policije.

2. Nadzor ukupnog vremena upravljanja vozilom, odmora vozača, tahografa, opreme, vozila u pogledu najveće dozvoljene mase, dimenzija i osovinskog opterećenja, vozila koja vrše javni prevoz putnika i roba, vozila koja prevoze opasne materije, vozila koja prevoze stoku, taksi vozila i slično, pored lica koja je ovlastila Policija, vrše i ovlašćeni inspektori Ministarstva i opštine u okviru ovlašćenja utvrđenih zakonom.

3. Ovlašćenja za nadgledanje i reguliranje saobraćaja obavljaju i sledeće institucije, na osnovu svog delokruga:

3.1. ovlašćeni zvaničnici Kosovskih carina, prema carinskom zakonodavstvu;

3.2. ovlašćeni pripadnici KBS-a i KFOR-a, ako njihove jedinice učestvuju u drumskom saobraćaju;

3.3. nadzornik ili nastavnik koji vodi organizovanu grupu učenika i koji daje znak za zaustavljanje saobraćaja, vozila radi sigurnog prelaza dece preko puta;

3.4. ovlašćena lica železnice, na železničkim prelazima, tokom vremena dolaska voza.

4. Nadzor opšteg vremenskog trajanja upravljanja vozila koje prevozi stoku i nadzor tahografa, izuzev ovlašćenog inspektora i zvaničnika policije može da vrši i mobilna jedinica veterinarske inspekcije.

5. Nadzor i regulisanje saobraćaja vrše radnici koji su ugovoreni od strane Ministarstva, opštine ili druge javne institucije, nakon dobijanja odobrenja od Ministarstva ili opštine, na segmentu gde se izvode radovi na putu.

POGLAVLJE III. PUTNA INFRASTRUKTURA

Član 9.

Putevi

Putevi moraju ispunjavati uslove i kriterijume utvrđene sa aspekta bezbednosti saobraćaja na putevima u skladu sa odredbama Zakona o putevima i podzakonskih akata iz ove oblasti.

Član 10.

Obeležavanje radova i prepreka na putu

1. Deonica puta, u kojoj su nastale prepreke koje se ne mogu otkloniti odmah ili u kojoj se obavljaju radovi, treba vidljivo obeležiti putem retro-reflektivnim materijalom, kako bi obezbedili učesnike u saobraćaju. Ukoliko udaljavanje prepreka sa puta je nemoguće, iste treba obeležiti, na način kako bi bile vidljive i danu i noću.

2. Postavljanje odgovarajućih znakova iz stava 1. ovog člana vrši ovlašćeno lice od Ministarstva ili opštine.

3. Odgovarajući znakovi mora da budu obojeni prema predviđanim standardima. U slučaju smanjene vidljivosti mora da se postave i trepćuća svetla narandžaste boje.

4. Lice koje obavlja radove na putu, treba da upotrebi retro-reflektivne elemente, koji su vidljivi od drugih učesnika u saobraćaju.

5. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od sto pedeset (150) evra, lice koje obavlja radove na putu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

6. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od hiljadu (1.000) do tri hiljade (3.000) evra, pravno lice ili institucija, u čije ime i u okviru čijih ovlašćenja je postupalo lice, utvrđeno prema stavu 5. ovog člana.

Član 11.

Naizmenično propuštanja učesnika u saobraćaju

1. Zbog radova na putu ili drugih okolnosti, kao snežne lavine, odron, klizanje ili slično, ovlašćeno lice je dužno da organizuje alternativni promet učesnika u saobraćaju, postavljajući odgovarajući signalizaciju, uključujući i privremene semafore.

2. Pre svakog početka radova, utvrđeni u stavu 1. ovog člana, ovlašćeno lice treba da dobije dozvolu nadležnih organa i da informiše policiju. Izuzeće predstavljaju samo hitni slučajevi.

3. Do privremenog postavljanja svetlećih znakova, naizmenično propuštanja vozila iz suprotnog pravca, predviđeno stavom 1. ovog člana, vrši ovlašćeno lice izvođača radova.

4. U slučaju da se reguliše saobraćaj po stavu 3. ovog člana, ovlašćeno lice izvođača radova treba da upotrebi retro-reflektivne elemente, koji su vidljivi za druge učesnike drumskog saobraćaja.

5. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom o trista (300) evra, fizičko lice koji deluje u suprotnosti sa st. 3. i 4. ovog člana.

6. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od hiljadu (1.000) do tri hiljade (3.000) evra, pravno lice koje tokom obavljanju radova na putu ili kada postoje druge okolnosti, ne organizuje alternativno propuštanje, shodno odredbama ovog člana ili ne poseduje dozvolu, na osnovu stava 2. ovog člana.

POGLAVLJE IV.

SIGNALIZACIJA DRUMSKOG SAOBRAĆAJA

Član 12.

Putokazi

1. Javni putevi treba da se označavaju sa odgovarajućim znakovima drumskog saobraćaja, kojim se učesnici u saobraćaju upozoravaju o opasnosti koja im pretila na određenom javnom putu ili na jednom njegovom delu, obaveštavaju se o ograničenjima, zaustavljanjima i obavezama kojim treba da se pridržavaju i koje daju potrebna obaveštenja za siguran i nesmetan razvoj saobraćaja.

2. Saobraćajni znaci moraju da obeleže i opasnost privremenog karaktera, naročito one opasnosti kao rezultat neočekivanog oštećenja ili o ne osposobljavanja puta, kao i da utvrdi privremena ograničenja zabrane i obaveze. Ovi znaci moraju se ukloniti čim prestanu razlozi za njihovo postavljanje.

3. Saobraćajni znaci su: znakovi opasnosti, znakovi izričitih naredbi, znakovi obavesti sa ili bez dodatne tabele, koja utvrđuje detaljno značenje saobraćajnog znaka, svetleće signale, znakova na putnoj površini, trotoaru i drugih znakova na putu.

4. Učesnici u saobraćaju su dužni da se pridržavaju ograničenja, zabrana i obavezama navedenih saobraćajnim znakovima

5. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od dve hiljade (2.000) do šest hiljada (6.000) evra, kažnjava se pravno lice odgovorno za postavljanje saobraćajnih znakova na putu, u suprotnosti sa odredbama st. 1. i 2. ovog člana.

6. Novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra, kažnjava se za prekršaj, učesnik u saobraćaju, koji postupi suprotno stavu 4. ovog člana. Ova mera se ne primenjuje na druge prekršaje za koje su ovim zakonom predviđene izričito novčane kazne, u zavisnosti od prirode prekršaja.

Član 13.

Postavljanje i održavanje saobraćajnih znakova

1. Drumski saobraćajni znakovi postavljaju se na osnovu saobraćajnog projekta.

2. Saobraćajni znakovi se postavljaju i održavaju, tako da ih učesnici u saobraćaju mogu blagovremeno i lako uočiti, danju i noću, kako bi postupali po njihovim značenjem.

3. Saobraćajni znak treba ukloniti, dopuniti ili menjati, ako značenje ne odgovara promenama saobraćaja ili zahtevima sigurnosti.

4. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od petsto (500) evra, fizičko lice koje postupi u suprotnosti sa odredbama stava 3. ovog člana.

5. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom dve hiljade (2.000) do šest hiljada (6.000) evra, pravno lice ili institucija u čije ime i u okviru čijih ovlašćenja je postupilo lice, utvrđeno u stavu 4. ovog člana.

Član 14.

Elementi koji ometaju saobraćaj

1. Na saobraćajni znak ili na njegov stub, na koji je postavljen saobraćajni znak, zabranjuje se postavljanje bilo čega koji nije njen sastavni deo.

2. Ne ovlašćenim licima je zabranjeno postavljanje, uklanjanje, zamenu ili oštećenje saobraćajnih znakova, opreme puta i menjanje značenja saobraćajnog znaka.

3. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od trista (300) evra, fizičko lice koje postupi u suprotnosti sa odredbama iz stava 1. ili 2. ovog člana.

4. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom dve hiljade (2.000) do šest hiljada (6.000) evra, pravno lice ili institucija, u čije ime i u okviru čijeg ovlašćenja je postupilo lice, utvrđeno u stavu 3. ovog člana.

Član 15.

Zabrana postavljanja obmanjujućih simbola

1. Na putu se ne dozvoljava postavljanje tablica znakova svetla stubova ili sličnih stvari, kojim se pokriva vidljivost saobraćajnih znakova ili se formom, bojom i izgledom ili mesto gde su postavljene, izgledaju kao saobraćajni znakovi, ili oslepljuje učesnike u saobraćaju ili skreće pažnju do mere koja može biti opasna za bezbednost u saobraćaju.

2. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od trista (300) evra, fizičko lice koje postupi u suprotnosti sa pravilima ovog člana.

3. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom dve hiljade (2.000) do šest hiljada (6.000) evra, pravno lice ili institucija, u čije ime i u okviru čijih ovlašćenja je postupilo lice, utvrđeno u stavu 2. ovog člana.

Član 16.

Znakovi opasnosti, izričitih naredbi i obaveštenja

1. Znakovi opasnosti služe da se učesnicima drumskog saobraćaja najavljuje opasnost koja pretili na pojedinim mestima, odnosno na deonicama puta, kao i da se obaveštavaju o prirodi ove opasnosti.

2. Znakovi izričitih naredbi nalažu učesnicima drumskog saobraćaja o zastoju, ograničenju i obavezama koji treba da se pridržavaju.

3. Znakovi obavesti daju učesnicima u saobraćaju potrebna obaveštenja o putu kojim se kreću i druga obaveštenja koja mogu biti korisna.

4. Znakovi obavesti za usmeravanje saobraćaja najavljuju učesnicima u saobraćaju o prostiranju putnih smerova, raspoređivanje ciljeva i usmeravanja saobraćaja u pravcu onih ciljeva i to na raskrsnici, čvoru ili određenim mestima puta za odmor.

Član 17.

Materijal za izradu znakova opasnosti i izričitih naredbi

1. Znaci opasnosti i izričitih naredbi moraju biti izrađeni od retro-reflektiranog materijala ili sopstvenim svetlećim izvorom, dok na autoputu i moto-putevima to svojstvo treba da imaju i znaci obavesti.

2. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od trista (300) evra, fizičko lice koje postupa u suprotnosti sa pravilima ovog člana.

3. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom dve hiljade (2.000) do šest hiljada (6.000) evra, pravno lice ili institucija, u čije ime i u okviru čijih ovlašćenja je postupilo lice, utvrđeno u stavu 2. ovog člana.

Član 18.

Svetlosni saobraćajni znakovi

1. Za regulisanje saobraćaja koriste se semafori, koji daju svetlosne oznake u tri (3) boje, postavljene vertikalno jedna iznad drugog: Crveno svetlo gore, žuto svetlo u sredini, dok zeleno svetlo dole.

2. Ako je semafor postavljen iznad saobraćajne trake, svetla mogu biti postavljena horizontalno jedna kraj drugog: Crveno svetlo levo, žuto svetlo u sredini, zeleno svetlo desno. Svetla su okruglog oblika, dok zeleno svetlo može biti i u obliku jedne ili više strelica, postavljene u krugu crne boje.

3. Svetla na semaforu imaju sledeće značenje:

3.1. crveno svetlo, zabranjen prolaz;

3.2. zeleno svetlo, slobodan prolaz;

3.3. žuto svetlo, upaljeno kao samostalno i bez prekida, znači da vozilu nije dopušteno da prelazi liniju zaustavljanja i da uđe u raskrsnicu, ako se u trenutku paljenja žutog svetla nalazi na takom odstojanju od semafora da se može na siguran način zaustaviti.

4. Ako je semaforu na raskrsnici dodato dopunsko svetlo ili dopunsko svetlo u obliku strelice, za vreme dok su ta svetla upaljena, vozač može prolaziti vozilom u smeru strelica i za vreme dok je upaljeno crveno ili žuto svetlo, s tim što mora propustiti vozila koja se kreću na putu na kojem je već

ušao, kao i pešake koji prolaze tim putem.

5. Upaljeno zeleno svetlo na semaforu u formi strelice, vozaču vozila dozvoljava kretanje isključivo u smeru strelice.

6. Za prekršaj kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od sto pedeset (150) evra vozač koji na mestu gde se saobraćaj upravlja semaforom, ne zaustavlja vozilo ispred upaljenog crvenog svetla. Njemu se izriče zaštitna mera zabrane vožnje motornog vozila u trajanju od tri (3) meseci i tri (3) negativna boda. Identifikacija i dokaz treba da bude kroz opremu ili odgovarajući aparat, kao i od strane ovlašćenog lica.

7. Prekršajno se kažnjava vozač koji postupi suprotno podstavu 3.3. ovog člana, kazniće se prekršajno novčanom kaznom od sto pedeset (150) evra.

Član 19. Semafor za pešake

1. Za upravljanje saobraćajem pešaka mogu se upotrebljavati semafori dvobojnim svetlima i zvučni uređaji.

2. Dvobojna svetla crvene i zelene boje postavljaju se vertikalno jedna ispod druge i to: crveno svetlo gore, a zeleno dole na kojem je silueta pešaka: crveno svetlo u stojećem položaju, dok kod zelenog svetla u pokretnom položaju.

3. Svetla iz stava 2. ovog člana ne smeju biti upaljen istovremeno.

4. Pešak koji ne stane na znak crvenog svetla na mestu gde se saobraćaj reguliše semaforom, kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od pedeset (50) evra.

Član 20. Funkcionisanje semafora

1. Na semaforu crveno i zeleno svetlo ne mogu biti upaljena istovremeno, a žuto svetlo može biti upaljeno neprekidno kao samostalno svetlo od prestanka zelenog do pojave crvenog svetla ili istovremeno sa crvenim svetlom pre pojave zelenog svetla.

2. Trobojnom semaforu se može dodati dopunski svetleći znak u obliku strelice ili nekoliko odgovarajućih znakova, koji se postavljaju na određenoj strani semafora u visini zelenog svetla.

3. Izuzetno od stava 2. ovog člana, dopunski znak zelenog svetla na semaforu, u obliku strelice za skretanje ulevo, može se postaviti kao posebno saobraćajno svetlo za izlazak iz raskrsnice

4. Zeleno trepćuće svetlo najavljuje završetak slobodnog prolaza, odnosno pojavu žutog a zatim crvenog svetla, dok trepćuće žuto svetlo služi za obaveštavanje učesnika u saobraćaju da moraju voziti uz posebnu pažnju.

5. Na putu sa više od dve (2) saobraćajne trake obeležene uzdužnim oznakama na putu, gde se saobraćaj reguliše semaforom za svaku saobraćajnu traku posebno i koji se nalazi iznad saobraćajnih traka, crveno svetlo znači zabranu saobraćaja uzduž saobraćajne trake iznad koje je postavljeno, a zeleno svetlo slobodan prolaz saobraćajnom trakom iznad koje je postavljeno svetlo.

6. Crveno svetlo iz stava 5. ovog člana ima oblik „X“ zeleno svetlo oblik strelice s vrhom okrenutim nadole.

7. Vozač koji ne poštuje znakove semafora prema ovom članu kažnjava se prekršajno novčanom kaznom u iznosu od sto pedeset (150) evra, takođe, njemu se izriče zaštitna mera zabrane

upravljanja motornim vozilom u trajanju od tri meseca (3) kao i tri (3) negativnih bodova. Identifikacija i dokazivanje se vrši odgovarajućom opremom ili aparatom kao i od ovlašćenih lica.

Član 21.

Oprema za obeležavanje puteva

1. Rubovi puta obeležavaju se svetlosnim oznakama i retro-reflektivnim materijama, dok graničnici puta se obeležavaju elementima opremljenih reflektivnim materijama i svetlećim stupovima.

2. Graničnici puta postavljenih na desnoj strani u pravcu kretanja su crvene boje, dok sa leve strane su bele boje.

3. Ako vrhovi pešačkih otoka, otoka za usmeravanje saobraćaja i drugi objekti na putu nisu noću dovoljno vidljivi, moraju se obeležiti svetlima, retro-reflektivnim materijama ili reflektivnim materijama žute boje.

4. Prekršajno će biti kažnjen, novčanom kaznom u iznosu od dve hiljade (2.000) do šest hiljada (6.000) evra lice odgovorno za postavljanje ili održavanje rubova pešačkih ostrva, ostrva za usmeravanje saobraćaja ili drugih objekata na putu koji ne ispunjavaju uslove utvrđene ovim članom.

Član 22.

Horizontalna signalizacija na putu

1. Horizontalni saobraćajni znakovi služe za orijentaciju, obaveštavanje i usmeravanje učesnika u saobraćaju, koji obuhvataju linije, strelice, natpise i druge znakove u okviru pravila saobraćaja, koji imaju reflektirajuća svojstva i postavljeni su na površini puta.

2. Horizontalni saobraćajni znakovi mogu se postavljati uz ostale saobraćajne znakove ako je to potrebno za postizanje cilja regulisanja saobraćaja znakovima.

3. Na javnim putevima van naseljenog mesta i na putevima za saobraćaj u dva (2) smera gde postoje samo dve (2) saobraćajne trake, trake moraju biti odvojene odgovarajućom uzdužnom linijom na putu, dok na regionalnim i državnim putevima, oni također moraju biti označeni sporednom linijom.

4. Novčanom kaznom od šest hiljada (6.000) evra kazniće se za prekršaj odgovorno pravno lice koje ne postavi znakove predviđene ovim članom

Član 23.

Obeležavanje železničkog prelaza

1. Na železničkom prelazu moraju se postaviti odgovarajući saobraćajni znakovi.

2. Izuzetno od stava 1. ovog člana, znakovi ne moraju biti postavljeni na mestu gde se pešački prelaz ukršta sa železničkom prugom u istom nivou.

3. Kazniće se za prekršaj, novčanom kaznom od dve hiljade (2.000) do šest hiljada (6.000) evra, odgovorno pravno lice koje postupi suprotno stavu 1. ovog člana.

Član 24.

Branici i polubranici na železničkim prelazima

1. Ako gustina prometa ili ostale okolnosti zahtevaju, na železničkim prelazima, osim saobraćajnih znakova iz člana 23. ovog zakona, postavljaju se i branici i polubranici, odnosno uređaji za davanje znakova kojima se nagoveštava dolazak voza.

2. Uslove za postavljanje opreme i uređaja iz stava 1. ovog člana utvrđuje Ministarstvo podzakonskim

aktom

3.Za prekršaj kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od dve hiljade (2.000) do šest hiljada (6.000) evra prano lice odgovorno za postavljanje branika i polubranika ispred prelaza puta preko železničke pruge, ukoliko ne preduzme mere u skladu sa ovim članom.

Član 25. Svetlosna oprema i zvučni signali

1.Svetlosni znaci kojima se nagoveštava nailazak voza na železničkim prelazima, daju se naizmeničnim paljenjem dvaju crvenih trepćućih svetala oblika kruga.

2.Na železničkim prelazima na kojima postoje uređaji za davanje svetlosnih znakova koji nagoveštavaju dolazak voza, odnosno spuštanje branika ili polubranika, tom se uređaju može dodati i uređaj za davanje zvučnih znakova.

3.Na pešačkim prelazima zemljanog puta s manjim intenzitetom saobraćaja i pešačkog prelaza puta preko železničke pruge u istom nivou, obezbeđenje učesnika u saobraćaju može se vršiti samo uređajem za davanje zvučnih znakova.

4.Za prekršaj kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od dve hiljade (2.000) do šest hiljada (6.000) evra pravno lice odgovorno za postavljanje znakova i signala, ako ne preduzme mere u skladu sa ovim članom.

Član 26. Izgled branika i polubranika

1.Na železničkim prelazima branici i polubranici su naizmenično obojeni crvenom i belom bojom.

2.Branici i polubranici kao i saobraćajni znakovi postavljeni na delu puta ispred železničkog prelaza, moraju biti opremljeni reflektivnim materijama.

3.Branici i polubranici moraju biti opremljeni svetlećim crvenim svetlima.

4.Novčanom kaznom u iznosu od dve hiljade (2.000) do šest hiljada (6.000) evra, kažnjava se odgovorno pravno lice ukoliko ne preduzme mere u skladu sa odredbama ovog člana.

Član 27. Funkcionisanje branika i plubranika

1.Na železničkim prelazima na kojima se pri nailasku voza branici ili polubranici automatski spuštaju, spuštaju sa mesta gde se ne mogu videti ili se spuštaju ručno, mora se postaviti uređaj za davanje svetlosnih ili zvučnih signala kojima se učesnici u saobraćaju obaveštavaju o spuštanju branika ili polubranika.

2.Ministarstvo, pod zakonskim aktom utvrđuje propise kojima uređuje način zaustavljanja saobraćaja na železničkim prelazima i o naizmeničnom puštanju saobraćaja tokom izvođenja radova na putu kao i ostala pitanja vezanim za njih.

3.Za prekršaj kažnjava se novčanom kaznom od dve hiljade (2.000) do šest hiljada (6.000) evra pravno lice odgovorno za postavljanje svetlosnih ili zvučnih znakova, ukoliko ne preduzme mere u skladu sa odredbama ovog člana.

Član 28. Ovlašćena lica

- 1.Učesnici u saobraćaju moraju postupiti prema zahtevima izraženim putem znakova ili naredbi policije ili ovlašćenih osoba koje nadziru i uređuju saobraćaj prema ovom zakonu.
- 2.Osobe iz stava 1. ovog člana moraju se postaviti tako da se mogu lako i s dovoljne udaljenosti uočiti danju i noću.
- 3.Ovlaštene osobe dužne su se pri davanju znakova postaviti na putu tako da ih učesnici u saobraćaju, kojima su znaci namenjeni, mogu lako i s dovoljne udaljenosti uočiti.
- 4.Tokom zaustavljanja vozila lica ovlašćena od Policije, KBS, carina, inspektor Ministarstva i opštine obavezni su da koriste tablu „STOP“ prema nadležnoj instituciji.

Član 29. Znakovi i signali koje daju ovlašćena lica

- 1.Znakove koje ovlašćeno lice daje učesnicima u saobraćaju su znakovi koji se daju rukama, položajem tela, zvučni i svetlosni znakovi.
- 2.Znakovi iz stava 1. ovog člana moraju se davati tako da njihovo značenje za učesnike u saobraćaju bude jasno i nedvosmisleno.
- 3.Znakovi iz stava 1. ovog člana mogu se davati i iz vozila.
- 4.Za prekršaj kažnjava se novčanom kaznom od sto pedeset (150) evra vozač motornog vozila koji ne postupi po zahtevima izraženim znakovima ili po naredbi ovlašćenog lica koji nadzire i upravlja saobraćajem na putu. Takođe, takvom vozaču se izriče jedan (1) negativan poen.
- 5.Novčanom kaznom od pedeset (50) evra, kažnjava se učesnik u saobraćaju koji ne postupa u skladu sa zahtevima izraženim pomoću znakova ili po naredbama ovlašćenog lica koje vrši kontrolu i upravlja saobraćajem na putu.
- 6.Ministarstvo, u saradnji sa resornim Ministarstvom unutrašnjih poslova, donosi podzakonski akt o putokazima i znakovima koje daje policajac i druga pitanja u vezi sa tim.

POGLAVLJE V. SAOBRAĆAJNA PRAVILA

Član 30. Osnovne obaveze učesnika u saobraćaju

- 1.Učesnici u saobraćaju su dužni da se pridržavaju saobraćajnim pravilima, saobraćajnim oznakama postavljenim na putu, semaforima, kao i znakovima i naredbama ovlašćenog lica.
- 2.Učesnici u saobraćaju dužni su postupiti u skladu sa znakovima postavljenim na putu i kad time odstupaju od opštih propisa o saobraćaju.
- 3.Učesnici u saobraćaju dužni su postupiti prema semaforu i kad se to razlikuje od saobraćajnih pravila o prednosti prolaska izraženom na istom mestu drugim saobraćajnim znakom.
- 4.Učesnici u saobraćaju dužni su postupiti i prema zahtevima izraženim pomoću znakova ili po naredbama što ih daju ovlašćene osobe i kad time odstupaju od propisanih saobraćajnih pravila ili od značenja saobraćajnih znakova postavljenih na putu ili semaforu.

5. Učesnici u saobraćaju obavezni su da izbegavaju svako delovanje koje prouzrokuje opasnost ili ometanju u saobraćaju, što dovodi u opasnost učesnike u saobraćaju ili prouzrokuje štetu privatnoj ili javnoj imovini kao i da obavezan je da obaveštava policiju za bilo koju pojavu koja može da ugrožava putnu bezbednost.

6. Prekršajno će biti kažnjen, novčanom kaznom u iznosu od pedeset (50) evra. šofer vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

7. Prekršajno će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od dvadeset (20) evra, i svaki drugi učesnik u saobraćaju motornih vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 31. **Uklanjanje predmeta sa puta**

1. Vozač je dužan ukloniti sa puta predmete koji padnu s njegovog vozila i predmete koje je ostavio na putu prilikom zaustavljanja.

2. Ako vozač, vlasnik vozila ili drugo odgovorno lice ne postupi u skladu sa stavom 1. ovog člana, stvari koje padaju na putu odmah otklanja pravno lice za održavanje puteva, ugovoreno od Ministarstva ili opštine.

3. Vozač može otkloniti predmete sa puta, na koje naiđe, ako ugrožavaju sigurnost saobraćaja ili će obavestiti Policiju.

4. Prekršajno će biti kažnjen, novčanom kaznom u iznosu od sto (100) evra učesnik u saobraćaju koji postupi suprotno stavu 1. ovog člana.

5. Prekršajno se kažnjava kaznom u iznosu od hiljadu (1.000) evra pravno lice koje postupi u suprotnosti sa stavom 2. ovog člana.

Član 32. **Zaštita javnog puta**

1. Na putu, trotoaru i zaštitnom pojasu ne dozvoljava se ostavljanje oštećenih, ne upotrebljivih, ne registrovanih vozila i stvari, materijala i slično, uginulih i unesrećenih životinja, kao i bacanje otpadaka koje mogu sprečiti ili dovesti saobraćaj u opasnosti.

2. Javni put i zaštitni pojas, odnosno put i trotoar, ne dozvoljava se da se oštećuju ili koriste u druge svrhe, građevinski materijal ili slično, osim u ostalim slučajevima predviđenih zakonom ili ovlašćenjem od strane nadležnog organa.

3. Opština može odobriti korišćenje dela trotoara ogradom, postavljanjem stolova, stolica, kioska i slično, pod uslovom da se ne smanji vidljivost puta i kretanje pešaka mora biti ne ometano i sigurno, ostavljajući prostor trotoara u širini najmanje jedan zarez šest (1,6) metra. Za nacionalne i regionalne puteve navedena dozvola može se izdati isključivo uz prethodnu saglasnost Ministarstva.

4. Prekršajno će biti kažnjen, novčanom kaznom u iznosu od trista (300) evra fiziko lice koja postupa suprotno odredbama ovog člana.

5. Prekršajno će biti kažnjen, novčanom kaznom u iznosu od hiljadu (1.000) evra do tri hiljade (3.000) evra, pravno lice koje je postupilo suprotno odredbama ovog člana.

Član 33. **Učešće slepog lica u saobraćaju**

1. Kada slepo lice učestvuje u saobraćaju bez prisustva osobe za pratnju, mora da drži kao znak

identifikacije beli štap ili znak raspoznavanja, ili da bude u pratnji dresiranog psa za pratnju.

2. Vozač i drugi učesnici dužni su da posebno brinu o slepim licima, u skladu sa stavom 1. ovog člana.

Član 34.

Obeležavanje vozila osobe sa ograničenim sposobnostima

1. Vozilo koje prilagođeno za upravljanje od osobe sa ograničenim sposobnostima, na njihov zahtev može se označiti posebnim oznakom.

2. Posebni znak iz stava 1. ovog člana, može koristiti samo osoba koja je s ograničenim sposobnostima.

3. Poseban znak izdaje se na ime lica s ograničenim sposobnostima, odnosno na ime udruženja lica s ograničenim sposobnostima, za njena vozila. Izgled znaka, uslovi za dobijanje, način označavanja mesta za parking i prava osoba sa ograničenim sposobnostima, dok izgled znaka, uslove za njegovu sticanje, način obeležavanja mesta za parking i prava osoba sa ograničenim sposobnostima, uređuje Ministarstvo posebnim podzakonskim aktom, u konsultaciji sa njihovim udruženjem.

4. Prekršajno će biti kažnjen, novčanom kaznom u iznosu od petsto (500) do hiljadu petsto (1.500) evra službeno lice koje izdaje oznaku pristupa osobi koja ne ispunjava definisane uslove ovim članom.

5. Prekršajno će biti kažnjen, novčanom kaznom u iznosu od dvesta (200) evra, lice koje koristi oznaku pristupa a nije lice sa ograničenim sposobnostima u smislu stava 2. ovog člana.

Član 35.

Vozila javnog prevoza

1. Vozač vozila koje se kreće pored vozila javnog prevoza putnika ili pored autobusa kojim se obavlja prevoz za vlastite potrebe, zaustavljenog na stajalištu, mora se kretati smanjenom brzinom i uz posebnu pažnju tako da ne ugrožava lice koje ulaze ili izlaze iz vozila.

2. U toku ulaska i izlaska u vozilo, lice iz stava 1. ovog člana mora da prelazi put uz posebnu pažnju.

3. Vozač mora zaustaviti svoje vozilo iza vozila iz stava 1. ovog člana kad lice, pri ulasku odnosno izlasku iz tog vozila, moraju preći preko saobraćajne trake i biciklističke staze ili trake kojom se vozilo kreće.

4. Prekršajno će biti kažnjen, novčanom kaznom u iznosu od pedeset (50) evra vozač koji postupi suprotno stavu 1. ovog člana.

5. Prekršajno će biti kažnjen, novčanom kaznom u iznosu od trideset (30) evra lice koji postupi suprotno stavu 2. ovog člana.

6. Prekršajno će biti kažnjen, novčanom kaznom u iznosu od šezdeset (60) evra vozač koji postupa suprotno stavu 3. ovog člana.

Član 36.

Organizovani prevoz za decu i učenike

1. Vozač vozila koje se kreće iza ili koji dolazi u susret na putu sa jednom saobraćajnom trakom namenjenju za saobraćaj u jednom smeru, sa vozilom kojim se prevoze deca, mora se zaustaviti iza ili ispred vozila dok deca ulaze ili izlaze iz tog vozila.

2. Ako se vozilom organizovano prevoze deca, vozilo mora ispunjavati posebne uslove i biti označeno posebnim znakom, a za vreme ulaska i izlaska dece iz vozila, vozač mora uključiti sve pokazivače smera vozila.

3. Zabranjeno je obeležavanje vozila posebnim znakom iz stava 2. ovog člana, ako ne prevozi organizovanu grupu dece. Ako to vozilo ne prevozi decu, u tom slučaju propisan znak mora pokriti ili skinuti.

4. Prekršajno će biti kažnjen, novčanom kaznom u iznosu od sto pedeset (150) evra, vozač koji ne zaustavi svoje vozilo u uslovima predviđenih stavom 1. ovog člana i izriče mu se jedan (1) negativni bod.

5. Prekršajno će biti kažnjen, novčanom kaznom u iznosu od trista (300) evra lice koje je odgovorno za organizovani prevoz grupe dece koji naredi ili dopusti da vozilo kojim se obavlja takav prevoz, nije obeleženo na način propisan stavom 2. ovog člana.

6. Novčanom kaznom od šezdeset (60) evra kazniće se za prekršaj vozač vozila koji postupi suprotno st. 2. i 3. ovog člana.

Član 37.

Uslovi i kriterijumi za organizovani prevoz dece

1. Vozilo za organizovani prevoz dece mora imati dozvolu za ovu vrstu prevoza.

2. Ministarstvo podzakonskim aktom određuje uslove i kriterijume za organizovani prevoz dece i učenika kao i poseban znak kojim se moraju obeležiti ta vozila.

3. Prekršajno će biti kažnjen, novčanom kaznom u iznosu od trista (300) evra, odgovorno lice za prevoz organizovane grupe dece koji postupi suprotno stavu 1. ovog člana i izriču mu se tri (3) negativna poena.

Član 38.

Postupci sa vozilom u saobraćaju

1. Vozaču koji namerava na putu izvrši neku radnju vozilom kao što su: uključivanje u saobraćaj, preostrojavanje, kretanje vozilom desnom ili levom stanom, menjanje saobraćajne trake, preticanje, obilaženje, zaustavljanje vozila, skretanje udesno ili ulevo, polukružno okretanje, kretanje unazad i slično, dozvoljeno je obavljati takvu radnju, jedino ako je unapred ubeđen da to može učiniti a da ne ugrozi ili ne ometi druge učesnike u saobraćaju ili ne rizikuje oštećenje javne ili privatne imovine.

2. Pre preduzimanja postupaka opisanih u stavu 1. ovog člana, vozač mora postupiti uz obraćanje posebne pažnje.

3. Prekršajno će biti kažnjen, novčanom kaznom u iznosu od sto (100) evra vozač koji postupi suprotno odredbama ovog člana i izriče mu se jedan (1) negativni poen.

Član 39.

Obaveze vozača pre započinjanja radnji

1. Pre započinjanja radnji u saobraćaju, vozač je dužan druge učesnike u saobraćaju jasno i pravovremeno obavesti o svojoj nameri, dajući im znak pomoću pokazivača pravca sve vreme vršenja radnje i prestati davati znak odmah nakon obavljanja radnje. Ukoliko pokazivači pravca ne postoje, dužan je upozoriti o nameri dajući odgovarajući znak rukom.

2. Vozač vozila dužan je takođe da nakon obavljanja preticanja drugog vozila, dati znak da se namerava vratiti na saobraćajnu traku kojom se kretao pre preticanja.

3.Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra, vozač koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 40. **Uključivanje u saobraćaj**

1.Uključivanje u saobraćaj je onda kada vozilo započinje kretanje iz stajališta ili parkirališta koje nije nastalo zbog okolnosti ili saobraćajnih pravila i kada se uključuje:

- 1.1.na put sa imanja ili sa zemljanog puta;
- 1.2.sa objekata pokraj puta ili sa puta koja vodi ka njima;
- 1.3.sa puta koji nije javni put;
- 1.4.iz zone mirnog saobraćaja;
- 1.5.na put sa poljoprivrednog zemljišta;
- 1.6.sa puta na koji se ne odvija javni saobraćaj;
- 1.7.na put iz bankine, trotoara;
- 1.8.sa saobraćajne trake namenjene vozilima za sporu vožnju ili sa trake za ubrzavanje;
- 1.9.na put sa biciklističke staze;
- 1.10.sa nekog stovarišta ili polazišta/stajališta namenjeno vozilima koja se kreću po šinama.

2.Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od pedeset (50) evra vozač koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 41. **Uključivanje sa sporednog ne asfaltiranog puta**

1.Vozaču motornog vozila zabranjen je ulazak sa zemljanog puta, sa gradilišta, ili sa bilo koje prljave površine, na putu sa asfaltom, kockicama, betonom i sl. bez uklanjanja blata ili bilo kakvog prljavog materijala sa točkova.

2.Novčanom kaznom od sto (100) evra kazniće se vozač motornog vozila koji postupi suprotno odredbama stava 1. ovog člana.

3.Novčanom kaznom od hiljadu evra (1.000) kazniće se za prekršaj pravno lice na čije je ime registrovano motorno vozilo koje postupi suprotno odredbi stava 1. ovog člana.

Član 42. **Prednost pri uključivanju u saobraćaj**

1.Pri uključivanju u saobraćaj vozač je dužan da obrati posebnu pažnju i propustiti sva vozila i druge učesnike u saobraćaju.

2.Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od pedeset (50) evra vozač koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 43. **Stajalište za autobuse**

- 1.Kad se približava obeleženom stajalištu autobusa, u naseljenom mestu, vozač je dužan smanjiti brzinu ako je potrebno i stane, kako bi omogućio vozaču autobusa ili nekom drugom vozilu koje vrši javni prevoz putnika, uključivanje u saobraćaj, ako vozači tih vozila pokazivačima pravca daju znak o svojoj nameri menjanja saobraćajne trake ili o izlasku sa stajališta autobusa na put
- 2.Vozač autobusa iz stava 1. ovog člana može ući u obližnju saobraćajnu traku i krenuti putem tek onda kad se uveri da takva radnja neće prouzrokovati nikakvu smetnju ili ugrožavanje saobraćaja.
- 3.Zabranjeno je zaustavljanje autobusa za prijem ili iskrcavanje putnika van mesta stajanja za autobuse.
- 4.Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od šezdeset (60) evra vozač koji postupi suprotno odredbama stava 1. ili 2. ovog člana.
- 5.Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od sto (100) evra vozač autobusa koji postupi suprotno odredbama stava 3. ovog člana.

Član 44. **Stajališta školskog autobusa**

- 1.Vozač vozila pri približavanju stajalištu školskog autobusa dužan je zaustaviti vozilo ako je vozač autobusa koji se nalazi u stajalištu dao znak za zaustavljanje autobusa.
- 2.Vozač vozila dužan je smanjiti brzinu i ako je to potrebno zaustaviti vozilo kako bi omogućio šoferu školskog autobusa kretanje na putu ili na obližnju saobraćajnu traku, ako šofer autobusa signalizira nameru da vrši takvu radnju.
- 3.Vozač školskog autobusa u uslovima navedenim u stavu 1. ovog člana može se kretati u obližnju saobraćajnu traku ili na putu, jedino ako se uveri da takva radnja neće prouzrokovati ometanje ili ugrožavanje saobraćaja.
- 4.Stajalište za autobus se obeležava odgovarajućim saobraćajnim znakom i treba da budu vidljivi za sve učesnike u drumskom saobraćaju.
- 5.Prekršajno će biti kažnjen, novčanom kaznom u iznosu od šezdeset (60) evra vozač koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 45. **Kretanje vozila**

- 1.Vozač je dužan voziti desnom stranom puta u smeru kretanja.
- 2.Vozač motornog vozila za kretanje u saobraćaju mora koristiti isključivo put, odnosno saobraćajnu traku, stazu namenjene za saobraćaj one vrste vozila kojoj vozilo pripada, osim u slučaju opasnosti.
- 3.Na svakom putu koji nije obeležen razdvojnim linijama vozač je dužan da se kreće što je moguće bliže desnom rubu puta. Ako su trake obeležene, vozač je dužan kretati se sredinom saobraćajne trake.
- 4.Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od trideset (30) evra vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 46.**Vožnja u naseljenim mestima**

1. Na putu u naseljenim mestima na kojem za saobraćaj vozila u istom smeru postoje najmanje dve (2) saobraćajne trake, vozač se može kretati vozilom i saobraćajnom trakom koja se ne nalazi uz desni rub puta, ako takvom radnjom ne ometa druga vozila koja se kreću iza njega.

2. Odredbe iz stava 1. ovog člana ne odnose se na vozače teretnih vozila čija najveća dozvoljena težina prelazi tri hiljade petsto (3.500) kg, na vozače vozila koja na ravnom putu ne mogu da razviju brzinu veću od četrdeset (40) km/h, na vozače mopeda, tricikla, četvorocikla, traktora, radne mašine i motokultivatora, osim na delu puta pre raskrsnice ili pre drugog mesta gde vozilo skreće ulevo.

3. Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od trideset (30) evra vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 47.**Način kretanja vozila**

1. Na putu za saobraćaj vozila u oba smera na kojoj postoje najmanje četiri (4) saobraćajne trake, vozaču nije dozvoljeno preći svojim vozilom na saobraćajnu traku namenjenu za saobraćaj vozila iz suprotnog smera.

2. Na putu za saobraćaj vozila u oba smera postoje tri (3) saobraćajne trake, a srednja traka koristi se zavisno od putne signalizacije. Vozaču vozila nije dozvoljeno kretanje svojim vozilom po saobraćajnoj traci koja se nalazi blizu levog ruba puta u smeru kretanja vozila.

3. Na putu na kojoj su saobraćajne trake fizički odvojene jedna od druge, vozaču nije dozvoljeno kretati se njegovim vozilom trakom koja je namenjena za saobraćaj vozila iz suprotnog smera.

4. Na putu s jednosmernim saobraćajem vozaču nije dozvoljeno da se kreće iz suprotnog pravca odnosno sa zabranjenog pravca.

5. Prekršajno će biti kažnjen, novčanom kaznom u iznosu od sto pedeset (150) evra vozač vozila na motorni pogon koji postupi suprotno odredbama ovog člana i izriče mu se jedan (1) negativan poen.

Član 48.**Kretanje na putu u nivou šina**

Na putu u nivou tramvajskih šina, vozilo može da se kreće iznad šina ako ne ometa kretanje tramvaja, ukoliko saobraćajnim znakom nije drugačije određeno.

Član 49.**Kretanje unazad**

1. Vozač koji se svojim vozilom namerava kretati unazad, može to učiniti samo na kratkom delu puta i ako time ne ometa ili ugrožava druge učesnike u saobraćaju.

2. Kad se vozač kreće vozilom unazad, dužan je kretati se onom stranom puta kojom se do tada kretao.

3. Kad se vozač vozilom kreće unazad, dužan je dati prednost vozilima koja dolaze iza njegovog vozila.

4. Kretanje unazad zabranjeno je:

4.1. na autoputu i motoputu;

- 4.2.na železničkim, pešačkim i biciklističkim prelazima;
- 4.3.na nevidljivim raskrscima i na delovima puta ograničene vidljivosti;
- 4.4.za vreme smanjene vidljivosti;
- 4.5.na mestima gde je zabranjeno zaustavljanje;
- 4.6.na mestima gde se ometa i ugrožava drumski saobraćaj.

5.Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od pedeset (50) evra vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 50. **Prilagođavanje brzine**

1.Vozač je dužan prilagoditi brzinu kretanja uslovima i vidljivosti puta, stanju i vrsti puta, tehničkim uslovima, atmosferskim prilikama, teretu vozila, gustini saobraćaja, njegovom psiho fizičkom stanju, svom psihofizičkom stanju, profesionalnim sposobnostima tako da vozilo može zaustaviti pred svakom preprekom koje se u datim okolnostima može pojaviti u granicama vidljivosti, odnosno da može na vreme da reaguje u skladu sa signalizacijom puta.

2.Vozač ne sme bez opravdanih razloga voziti sporo vozilom ometajući na taj način ili ugrožavajući ostale učesnike u saobraćaju.

3.Kada je brzina kretanja vozila iz stava 2. ovog člana, u pola manja od dozvoljene brzine za taj put ili deo puta, vozač tog vozila mora uključiti sve pokazivače pravca, osim ukoliko koristi rotaciono svetlo.

4.Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od pedeset (50) evra vozač vozila koji postupi u suprotnosti sa odredbama ovog člana.

Član 51. **Dužnosti vozača u toku vožnje**

1.Vozač je dužan:

- 1.1.da se kreće brzinom tako da ne ometa kretanje ostalih učesnika u saobraćaju;
- 1.2.da drži odgovarajuće rastojanje sa vozilom ispred kako bi izbegao sudar vozila;
- 1.3.da naglo ne povećava brzinu, odnosno ne kreće sa mesta, kako ne bi došlo do proklizavanja točkova i obrtaja točkova na mestu, stvarajući nepotrebnu buku;
- 1.4.da se ne takmiči u brzoj vožnji;
- 1.5.da ne koči naglo, osim u slučaju neposredne opasnosti i pri tom upozori druge učesnike u saobraćaju dajući im znak uključivanjem stop svetala i svih pokazivača pravca ili dajući znak rukom.

2.Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od trideset (30) evra vozač vozila koji postupi suprotno podstavu 1.1. ili 1.2. stava 1. ovog člana.

3.Vozač vozila koji postupi suprotno podstavovima 1.3. ili 1.5. stava 1. ovog člana, za prekršaj, kazni će se novčanom kaznom u iznosu od sto pedeset (150) evra i jednim (1) negativnim bodom.

4. U naseljenom mestu, kažnjava se prekršajno, novčanom kaznom od petsto (500) evra, vozač vozila koji u protivnosti odredbe podstava 1.4. stava 1. ovog člana. Osim novčane kazne, njemu se izriče zaštitna mera zabrana upravljanja vozilom sa motornom radnjom u trajanju od dvanaest (12) meseci, kao i pet (5) negativnih bodova.

5. Van naseljenog mesta, kažnjava se prekršajno, novčanom kaznom od četiristo (400) evra, vozač vozila koji stupa u protivnosti odredbe podstava 1.4. stava 1. ovog člana. Osim novčane kazne, njemu se izriče i zaštitna mera zabrana upravljanja vozilom motornom radnjom u trajanju od deset (10) meseci, kao i četiri (4) negativnih bodova.

Član 52.

Brzina kretanja u naseljenom mestu

1. Najveća dozvoljena brzina u naseljenom mestu je pedeset (50) km/h, ukoliko saobraćajnim znakom nije drugačije određeno.

2. Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u od petsto (500) evra, vozač koji se u naseljenom mestu kreće brzinom koja je za sto (100) km/h veća od dozvoljene brzine, koja je određena opštim pravilima ili saobraćajnim znakom. Pored novčane kazne izriče se i zaštitna mera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od najmanje jedne (1) godine, kao i pet (5) negativnih bodova.

3. Novčanom kaznom u iznosu od četiristo (400) evra, kazniće se prekršajno, vozač koji se u naseljenom mestu kreće brzinom koja je za sedamdeset (70) km/h do sto (100) km/h veća od brzine koja je određena opštim pravilima ili saobraćajnim znakom. Pored novčane kazne, dotičnom vozaču se izriče i zaštitna mera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od devet (9) meseci i četiri (4) negativna boda.

4. Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od trista (300) evra, vozač koji se vozilom u naseljenom mestu kreće brzinom većom za pedeset (50) km/h do sedamdeset (70) km/h od brzine koja je određena opštim pravilima ili saobraćajnim znakom. Pored novčane kazne, dotičnom vozaču se izriče i zaštitna mera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od šest (6) meseci i tri (3) negativna boda.

5. Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od dvesta (200) evra, vozač koji se vozilom u naseljenom mestu kreće brzinom većom za trideset (30) km/h do pedeset (50) km/h od brzine koja je određena opštim pravilima ili saobraćajnim znakom. Pored novčane kazne, dotičnom vozaču se izriče i zaštitna mera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od tri (3) meseca i tri (3) negativna boda.

6. Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od šezdeset (60) evra vozač koji se vozilom u naseljenom mestu kreće brzinom većom za dvadeset (20) km/h do trideset (30) km/h brzine koja je određena opštim pravilima ili saobraćajnim znakom.

7. Novčanom kaznom od četrdeset (40) evra, kazniće se prekršajno vozač koji upravlja vozilom u naseljenom mestu brzinom od preko deset (10) km/h do dvadeset (20) km/h preko dozvoljene brzine koja je određena opštim pravilima ili saobraćajnim znakom.

8. Novčanom kaznom od dvadeset (20) evra, kazniće se za prekršaj vozač koji upravlja vozilom u naseljenom mestu, brzinom od preko pet (5) km/h do deset (10) km/h preko dozvoljene brzine koja je određena opštim pravilima ili saobraćajnim znakom.

9. U slučajevima kada vozač prekorači brzinu iz st. 2, 3, 4. i 5. ovog člana u zoni škole, zaštitna mera se udvostručuje.

10. U slučaju da vozaču prekorači brzinu iz st. 6, 7. i 8. ovog člana u zoni škole kazna se udvostručuje.

11. Dokaz o prekoračenju brzine u skladu sa ovim članom treba pružiti putem sertifikovane tehnologije, kojima se konstatuje prekoračenje.

Član 53.

Najveća dozvoljena brzina kretanja van naseljenog mesta

1. Na putu van naseljenog mesta vozač se ne sme vozilom kretati brzinom većom od dopuštene saobraćajnim znakom, a najviše:

1.1. na autoputu sto trideset (130) km/h;

1.2. na motoputu sto deset (110) km/h;

1.3. na nacionalnim putevima sa dve trake za jedan pravac gde su kolovozne trake fizički odvojene sto (100) km/h;

1.4. na nacionalnim putevima sa jednom saobraćajnom trakom za jedan pravac, na regionalnim i lokalnim putevima osamdeset (80) km/h.

2. Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od petsto (500) evra, vozač koji se van naseljenog mesta kreće brzinom koja je za sto (100) km/h veća od dozvoljene brzine, koja je određena opštim pravilima ili saobraćajnim znakom. Pored novčane kazne njemu se izriče i zaštitna mera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od najmanje šest (6) meseci, kao i pet (5) negativnih bodova.

3. Novčanom kaznom u od trista (300) evra, prekršajno, kazni će se vozač koji se vozilom van naseljenog mesta kreće brzinom za pedeset (50) km/h do sto (100) km/h većom od dozvoljene brzine, koja je određena opštim pravilima ili saobraćajnim znakom. Pored novčane kazne njemu se izriče i zaštitna mera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od tri (3) meseca, kao i tri (3) negativna boda.

4. Novčanom kaznom od sto pedeset (150) evra, prekršajno, kazni će se vozač koji se vozilom van naseljenog mesta kreće brzinom od (30) km/h do pedeset (50) km/h većom od dozvoljene brzine, koja je određena opštim pravilima ili saobraćajnim znakom. Pored novčane kazne njemu se izriču i dva (2) negativna boda.

5. Novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra, prekršajno, kazni će se vozač koji upravlja vozilom van naseljenog mesta brzinom od preko dvadeset (20) km/h do trideset (30) km/h preko dozvoljene brzine, utvrđene opštim pravilima ili saobraćajnim znacima.

6. Novčanom kaznom u iznosu od dvadeset (20) evra, prekršajno, kazni će se vozač koji se vozilom van naseljenog mesta kreće brzinom za deset (10) km/h do dvadeset (20) km/h preko dozvoljene brzine, utvrđene opštim pravilima ili saobraćajnim znacima.

7. Dokaz o prekoračenju brzine u skladu sa ovim članom treba pružiti putem sertifikovane tehnologije, kojima se konstatuje prekoračenje.

Član 54.

Ograničenje brzine

1. Brzina kretanja prema kategorijama vozila na ostalim putevima, izuzev auto puta i motoputa ograničava se:

1.1. na osamdeset (80) km/h za vozila za prevoz najveće dopuštene mase do sedam hiljada petsto (7.500) kg, za autobuse, za autobuse s lakom prikolicom i za motorna vozila koja vuku kamping prikolicu;

1.2.na sedamdeset (70) km/h za autobuse koji prevoze organizovanu grupu dece, za zglobne autobuse bez mesta za stajanje, za prevozna vozila maksimalno dopuštene mase veće od sedam hiljada petsto (7.500) kg, za prevozna sredstva sa priključnim vozilima i vozila koja prevoze opasne materije;

1.3.na pedeset (50) km/h za autobuse sa prikolicom za prevoz putnika, za gradske autobuse, za autobuse koji, pored mesta za sedenje, imaju i mesta za stajanje, kao i za prevozna sredstva koja vrše grupni prevoz putnika;

1.4.na četrdeset (40) km/h za klasični traktor kao i za vozilo koje vuče drugo neispravno vozilo;

1.5.na dvadeset (20) km/h za turistički voz.

2.Izuzetno od stava 1. ovog člana, za vozila koja se kreću na autoputu i motoputu brzina kretanja je ograničena na:

2.1.na sto (100) km/h za autobuse najveće dozvoljene mase iznad dvanaest hiljada (12.000) kg, osim autobusa kojima se organizovano prevoze deca;

2.2.na osamdeset pet (85) km/h za prevozna vozila najveće dopuštene mase iznad dvanaest hiljada (12.000) kg, osim vozila koje prevoze opasne materije;

2.3.na osamdeset (80) km/h za vozila za prevoz sa priključnim vozilima.

3.Pri upravljanju vozilom iz st. 1. i 2. ovog člana, vozači su dužni da se pridržavaju brzine kretanja u skladu sa odredbama stava 1. ili 2. ovog člana i na putevima na kojima je ovim zakonom ili saobraćajnim znakom dopuštena veća brzina.

4.Vozači vozila kojima je ograničena brzina u skladu sa kategorijom moraju na zadnjoj strani i na vidljivom mestu imati znak ograničenja brzine. Isto važi i za vozila koja ne mogu razvijati brzinu veću od trideset (30) km/h.

5.Kamionima iznad tri hiljade petsto (3.500) kg, kao i autobusima brzina treba da se ograniči kao što predviđa odgovarajuće zakonodavstvo.

6.Novčanom kaznom od šezdeset (60) evra, kazni će se prekršajno vozač koji se vozilom kreće brzinom za deset (10) km/h do trideset (30) km/h većom od dopuštene ili brzine određene saobraćajnim znakom.

7.Novčanom kaznom od sto pedeset (150) evra, prekršajno se kažnjava vozač koji se vozilom kreće brzinom za preko trideset (30) km/h većom od dozvoljene brzine ili određene saobraćajnim znakom.

Član 55.

Ograničenje brzine od strane autoriteta

1.Izuzetno od odredbe iz stava 1. člana 52. ovog zakona, Ministarstvo ili opština, u saradnji sa Policijom Kosova, odgovarajućim saobraćajnim znacima mogu smanjiti ili povećati ograničenje brzine u naseljenom mestu.

2.Najveća dopuštena brzina iz stava 1. ovog člana može se smanjiti ako izostaju bezbednosni uslovi za određeni put ili na deo puta;

3.Najveća dozvoljena brzina iz stava 1. ovog člana može se povećati sa saobraćajnim znakovima, ako to dozvoljavaju uslovi saobraćaja na određenom putu ili njegovom delu, ali bez ugrožavanja sigurnosti saobraćaja.

4.Ministarstvo ili opština, u saradnji sa Policijom, odgovarajućim saobraćajnim znakom mogu smanjiti ograničenu brzinu kretanja van naseljenog mesta, ako to zahtevaju dopuštaju uslovi saobraćaja na putu ili na delu puta.

Član 56. Skretanje

1.Vozač vozila koje skreće udesno dužan je skretanje obaviti krećući se krajnom saobraćajnom trakom koja se prostire uz desni rub površine puta, osim ako saobraćajnim znakom na putu nije drugačije određeno.

2.Vozač vozila koje skreće ulevo dužan je skretanje obaviti krećući se krajnom levom saobraćajnom trakom koja se prostire uz središnju crtu i uz zamišljeni ili obeleženi luk koji spaja dve (2) središnje crte bočnih površina puta, odnosno saobraćajnom trakom koja se prostire uz levi rub puta sa jednosmernim saobraćajem, osim ako saobraćajnim znakom na putu nije drugačije određeno.

3.Pravila iz st. 1. i 2. ovog člana ne odnose se na vozila čije dimenzije ne dopuštaju skretanje prema ovim odredbama.

4.Prilikom skretanja udesno, vozač je dužan da propusti vozila koja se kreću sa njegove desne strane, po saobraćajnoj traci vozila javnog prevoza.

5.Vozaču se ne dozvoljava polukružno okretanje sa vozilom:

5.1.u tunelu, na mostu;

5.2.ispod i na nadvožnjaku;

5.3.u uslovima smanjene vidljivosti, odnosno nedovoljne vidljivosti puta;

5.4.na delu puta nedovoljne širine;

5.5.ukoliko tokom okretanja prelazi na uzdignutu površinu puta;

5.6.na jednosmernom putu;

5.7.na mestima na kojima je polukružno okretanje zabranjeno signalizacijom puta.

6.Novčanom kaznom od sto (100) evra kažnjava se prekršajno vozač koji postupi protiv odredaba podstavova 5.1, 5.2, 5.3. i 5.7. ovog člana.

7.Novčanom kaznom od šezdeset (60) evra kažnjava se prekršajno vozač koji postupi protiv odredaba podstavova 5.4, 5.5. i 5.6. ovog člana.

Član 57. Pravilo desne strane

1.Pri približavanju raskrsnici puteva iste važnosti, kada saobraćajnim znacima nije regulisano, vozač vozila treba da obrati posebnu pažnju i da prednost vozilu koje mu dolazi sa njegove desne strane.

2.Vozač vozila koje na raskrsnici skreće ulevo, dužan je da propusti vozilo koje dolazi iz suprotnog smera, koje ide pravo ili skreće udesno, osim ukoliko saobraćajnim znacima nije drugačije uređeno.

3.Drugачije od utvrđenih pravila u st. 1. i 2. ovog člana, vozilo koje se kreće po šinama ima prednosti prelaska u svim slučajevima, izuzev kada saobraćajnim znakom drugačije određeno.

4. Između vozila koja na raskrsnici sa semaforom u isto vreme imaju slobodan prolaz, važi pravilo desne strane.

5. Novčanom kaznom od pedeset (50) evra, za prekršaj, kažnjava se vozač koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 58. **Put sa prvenstvom prolaza**

1. Vozač vozila koji ulazi na put sa prvenstvom prolaza dužan je da propusti sva vozila koja se kreću tim putem.

2. Kada vozila koja se kreću na raskrsnici puteva sa prvenstvom prolaza vozila iz suprotnog smera, ukoliko se njihovo kretanje prekine važi pravilo desne strane.

3. Pravilo desne strane se primenjuje i na putevima drugog reda pod uslovima iz stava 2. ovog člana.

4. Vozač vozila koji ulazi na put sa površina na kojima se ne odvija javni saobraćaj, bilo to sa zemljanog puta, dvorišta, skladišta, fabrika i slično, treba da da prednost svim vozilima koja se kreću po putu na koji ulazi i onda kada ovaj put nije obeležen kao put sa prvenstvom prolaza.

5. Novčanom kaznom od pedeset (50) evra, prekršajno se kažnjava vozač koji vozilom postupa u suprotnosti sa odredbama ovog člana.

Član 59. **Prelaz za bicikliste**

1. Vozač vozila koji se približava mestu prolaza za bicikliste, mora obratiti posebnu pažnju i dati prednost biciklistu koji se nalazi na mestu prelaza.

2. Vozač vozila koji pri skretanju preseca biciklističku stazu ili traku, dužan je dati prednost vozilima koja se kreću biciklističkom stazom ili trakom.

3. Za prekršaj kazniće se novčanom kaznom od sto (100) evra, vozač koji vozilom postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 60. **Saobraćaj na raskrsnicu**

1. Vozač vozila koji se približava raskrsnici mora voziti uz posebnu pažnju radi prilagođavanja saobraćajnim uslovima na raskrsnici i da shvati način uređivanja saobraćaja na raskrsnici.

2. Kad se vozač vozila približava raskrsnici dužan je voziti takvom brzinom koja mu omogućuje zaustavljanje i propuštanje drugih učesnika u saobraćaju koji imaju prvenstvo prolaza na raskrsnici.

3. Vozač vozila je dužan da na dovoljnoj udaljenosti pred raskrsnicom vozilom zauzeti položaj na onoj saobraćajnoj traci kojom mora proći kroz raskrsnicu.

4. Kad na raskrsnici vozila dolaze iz suprotnih smerova i skreću ulevo, centar raskrsnice njima dođe sa desne strane.

5. Za prekršaj kazniće se novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra vozač koji vozilom postupi suprotno s odredbama ovog člana.

Član 61. **Zabrana ulaza u raskrnicu**

1.Vozaču nije dozvoljeno ući u raskrnicu na kojoj je gustoća saobraćaja takva da će on, ako se mora zaustaviti na raskrsnici ili na pešačkom prelazu, ometati ili onemogućiti saobraćaj vozila koja dolaze s bočne površine puta ili kretanja pešaka.

2.Za prekršaj kazniće se novčanom kaznom u iznosu od osamdeset (80) evra vozač koji vozilom postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 62. **Mimoilaženje**

1.Pri mimoilaženju vozač je dužan ostaviti dovoljan razmak s bočne strane između svog vozila i vozila ili drugih učesnika u saobraćaju, s kojima se mimoilazi, a po potrebi svoje vozilo pomeri uz desnu ivicu puta ili se zaustavi kako bi omogućio sigurno mimoilaženje.

2.Za prekršaj kazniće se novčanom kaznom u iznosu od trideset (30) evra vozač koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 63. **Prvenstvo prolaza pri mimoilaženju**

1.Kada je mimoilaženje vozila onemogućeno zbog radova na putu, zaustavljenog vozila ili neke druge prepreke na putu, vozač vozila koji nailazi na prepreku u smeru njegova kretanja, dužan je zaustaviti se da bi propustio vozilo koji dolazi iz suprotnog smera puta.

2.Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od trideset (30) evra vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 64. **Mimoilaženje na nagibu**

1.Na putu sa velikim uzdužnim nagibom na kome je mimoilaženje otežano ili nemoguće, vozač vozila koje ide niz nagib dužan je zaustaviti se i zauzeti položaj što bliže rubu puta i omogućiti mimoilaženje vozila koje se kreće uz nagib.

2.Vozač vozila koji se kreće uz nagib mora zaustaviti svoje vozilo ako ispred sebe ima pristupačno mesto za zaustavljanje kako bi omogućio bezbedno mimoilaženje.

3.Na putu sa uzdužnim nagibom, na kome je mimoilaženje otežano ili onemogućeno a jedno od vozila mora se kretati unatrag u cilju omogućavanja kretanja to će učiniti:

3.1.svako vozilo koje se susretne sa vozilom koje vuče priključno vozilo;

3.2.lako vozilo koje se susretne sa vozilom viša kategorije;

3.3.teretno vozilo koji se susretne s autobusom;

3.4.ako su vozila iste kategorije, vozilo koje se kreće niz nagib.

4.Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od trideset (30) evra vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 65.

Dužnosti vozača pri preticanju

1.Pre nego što započne preticanje vozač je dužan da se obezbedi:

1.1.da postoji dovoljna vidljivost i dovoljno prostora za izvođenje radnji preticanja bez ometanja i ugrožavanja drugih učesnika u saobraćaju na putu;

1.2.da vozač vozila koje se kreće iza njega nije započeo preticanje;

1.3.da vozač ispred njega na istoj saobraćajnoj traci nije dao znak da namerava preteći neko drugo vozilo, da promeni smer kretanja ili saobraćajnu traku;

1.4.da ima dovoljno prostora za potpuno obavljanje preticanja, vodeći računa o razlici između brzine kretanja svojeg vozila i vozila koje namerava preticati kao i razmak i brzinu kretanja vozila koja dolaze iz suprotnog smera;

1.5.da nakon preticanja izbegne opasne radnje i da se vrati na saobraćajnu traku kojom se kretao pre preticanja, što je moguće pre, bez ometanja ili ugrožavanja vozila koje preteče.

2.Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od šezdeset (60) evra vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 66.

Bezbedno bočno odstojanje

1.Vozač vozila pri preticanju ili obilaženju mora obratiti posebnu pažnju i držati sigurno bočno odstojanje osobito od vozila kojeg preteče ili drugih učesnika u saobraćaju.

2.Pri preticanju vozila na dva točka ili kolone pešaka, bezbedno bočno udaljenost ne sme biti manja od jednog (1) metra.

3.Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom od šezdeset (60) evra vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 67.

Odredbe preticanja

1.Preticanje se vrši s leve strane.

2.Izuzetno od stava 1. ovog člana, preticanje se može vrši sa desne strane ali samo u sledećim slučajevima:

2.1.ukoliko je vozilo na putu zauzelo položaj uz levu ivicu saobraćajne trake, a vozač daje signal za skretanje ulevo;

2.2.pored vozila koje se kreće po šinama postavljenim na sredini puta, ukoliko između njega i desne ivice kolovoza postoji saobraćajna traka.

3.Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom od sto pedeset (150) evra, vozač vozila koji postupa suprotno odredaba ovog člana. Pored novčane kazne, prekršiocu se izriče zaštitna mera zabrane upravljanja vozilom na motorni pogon u trajanju od tri (3) meseca, kao i jedan (1) negativan poen.

Član 68. **Obaveze vozača vozila koje se pretiče**

1. Vozaču kome je dat signal da vozilo iza njega ima za cilj preticanje vozila sa njegove leve strane, treba pridržavati sledećih pravila:

1.1. treba da udalji njegovo vozilo s desne ivice puta;

1.2. ne dozvoljava se da povećava brzinu tokom vremena dok se pretiče.

2. Vozač koji se pretiče s njegove desne strane treba da postupa isto prema stavu 1. ovog člana.

3. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom od sto pedeset (150) evra, vozač vozila koji postupa protiv odredaba ovog člana i izriče mu se zaštitna mera zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju od tri (3) meseca i jedan (1) negativni poen.

Član 69. **Mesta gde je zabranjeno preticanje**

1. Zabranjuje se preticanje:

1.1. na mestima gde je zabranjeno saobraćajnom signalizacijom;

1.2. neposredno ispred železničkog prelaza, na prelazu ili na kolosecima u istom nivou;

1.3. neposredno ispred i na pešačkom prelazu, kao i preko trotoara;

1.4. neposredno ispred i na biciklističkom prelazu, ili u biciklističkoj traci;

1.5. na traci za ubrzavanje;

1.6. na traci za usporavanje;

1.7. na traci za hitno zaustavljanje, u tunelu ili galeriji;

1.8. pre i na prevoj puta, pre i na nepreglednoj krivini, izuzev na saobraćajnom putu koji ima najmanje dve (2) saobraćajne trake za kretanje vozila u jednom pravcu;

1.9. ukoliko se vozilom pređe preko pune uzdužne linije koristeći saobraćajnu traku predviđenu za kretanje vozila koja dolaze iz suprotnog smera;

1.10. izuzetno od odredbe podstava 1.9. ovog stava dozvoljava se preticanje ukoliko se prelazi sa vozilom preko neprekidne uzdužne linije vozila bez motora, vozila na motorni pogon koje ne može da razvije brzinu iznad trideset (30) km/h, traktora, motokultivatora, mopeda itd.;

1.11. u tunelu, izuzev ukoliko postoje dve ili više saobraćajne trake u jednom pravcu.

2. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom od dvesta (200) evra, vozač vozila koji postupa protiv odredaba stava 1. ovog člana. Pored novčane kazne prekršiocu se izriče zaštitna mera zabrane upravljanja vozilom na motorni pogon u trajanju od tri (3), kao i dva (2) negativna poena.

Član 70. **Zabrana preticanja**

1. Zabranjuje se preticanje sledećih vozila:

- 1.1.vozila pod pratnjom i prvenstvom prolaza kada su u intervenciji;
- 1.2.kolone vozila na putu sa jednom trakom u jednom smeru;
- 1.3.vozilo koje je zaustavljeno ili koje se zaustavlja zbog propuštanja pešaka na putu.

2.Zabranjuje se preticanje i u sledećim situacijama:

- 2.1.ukoliko ovakvim postupkom će se ugroziti sigurnost u saobraćaju ili će se sprečiti saobraćaj iz suprotnog smera;
- 2.2.ukoliko posle preticanja ili mimoilaženja ne može da se vrati na saobraćajnoj traci na koju se ranije kretala bez ometanja ili ugrožavanja drugih učesnika u saobraćaju.

3.Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom od dvesta (200) evra, vozač vozila koji postupava protiv odredaba ovog člana. Pored novčane kazne, njemu se izriče zaštitna mera zabrane upravljanja vozilom na motorni pogon od tri (3) meseci, kao i dva (2) negativna poena.

Član 71.

Situacije kada je na raskrsnici dozvoljeno preticanje

1. Vozaču se ne dozvoljava preticanje neposredno ispred i na raskrsnici koja nije sa kružnim tokom, izuzev u ovim situacijama:

- 1.1. kada vozilo ispred koje skreće ulevo, a pretiče se s desne strane;
- 1.2. kada tokom preticanja vozila koje skreće udesno, ukoliko svojim vozilom ne prelazi na delu puta predviđen za saobraćaj iz suprotnog pravca;
- 1.3. kada se vozilo kreće na putu sa prvenstvom prolaza;
- 1.4. na raskrsnici u kojoj se saobraćaj reguliše semaforom ili od ovlašćenog lica.

2.Vozaču je dozvoljeno da pretiče bicikl, moped ili motocikl bez bočne prikolice neposredno pre raskrsnice ili u raskrsnici koja nije kružni tok.

3.Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom od sto pedeset (150) evra, vozač vozila koji postupava protiv odredaba stava 1. ovog člana. Pored novčane kazne njemu se izriče i mera zabrane upravljanja vozilom na motorni pogon u trajanju od tri (3) meseca, kao i jedan (1) negativni poen.

Član 72.

Vožnja na putevima sa dve ili više saobraćajnih traka u jednom smeru

1. Na putu, van naseljenog mesta, na kome postoje najmanje dve (2) saobraćajne trake namenjenih za saobraćaj vozila u istom pravcu, vozila moraju da se kreću krajnjom desnom saobraćajnom trakom koju ne zauzimaju vozila koja se kreću u koloni osim pre raskrsnice za skretanje levo ili polukružno skretanje.

2. Na putu, van naseljenog mesta, na kome postoje najmanje dve (2) saobraćajne trake namenjenih za saobraćaj vozila u istom pravcu, dozvoljena je promena saobraćajne trake radi bržeg kretanja samo prelaženjem vozilom levom saobraćajnom trakom.

3. Na putevima unutar naseljenog mesta prolaz pored vozila koji se sporo kreće a koje ne koristi desnu ivičnu traku saobraćaja, ne smatra se preticanje.

4. Prekršajno, kažnjava se novčanom kaznom od sto pedeset (150) evra, vozač vozila koji postupava

suprotno odredaba ovog člana.

Član 73. Spora vozila 1.

1.Ukoliko zbog nedovoljne širine puta ili njenog stanja, nije moguće preticanje bez ugrožavanja drugih učesnika u saobraćaju, vozač vozila koje se sporo kreće od vozila koje se kreće neposredno iza njega dužan je da se skloni na desnu stranu ili da se prvom prilikom zaustavi, ako se iza njega formira kolona, da bi se omogućilo preticanje.

2.Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom od trideset (30) evra, vozač koji postupava protiv odredaba ovog člana.

Član 74. Zaobilaženje

1.Ukoliko se na sredini kolovoza nalazi pešačko ostrvo, obeležen prostor za parkiranje vozila, neka druga površina koja nije namenjena saobraćaju vozila ili neki objekat ili drugi uređaj, vozač vozila mora da ih obiđe sa desne strane.

2.Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od trideset (30) evra vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 75. Obilaženje sa leve strane

1.Ukoliko se površine, objekti ili uređaji iz stava 1. člana 74. ovog zakona nalaze na sredini puta s jednosmernim saobraćajnom, vozač može da ih obilaziti sa desne ili leve strane ako saobraćajnim znakom nije drugačije označeno.

2.Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od trideset (30) evra vozač koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 76. Zvučni i svetlosni znaci upozorenja

Vozač vozila je dužan dati svetlosni ili zvučni znak kad je to neophodno za upozoravanje drugih učesnika u saobraćaju o opasnosti na putu.

Član 77. Zvučni znaci upozorenja

1.Vozač je dužan upotrebiti zvučni znak upozorenja kad god to zahtevaju razlozi sigurnosti saobraćaja, a naročito:

1.1.na putu van naseljenog mesta, radi upozorenja drugog učesnika u saobraćaju da ga želi preticati ili obići, ukoliko bi postajala opasnost prouzrokovanja saobraćajne nesreće;

1.2.ako se pored puta nalaze deca koja ne obraćaju pažnju na kretanje vozila;

1.3.na putu van naseljenog mesta, na kojima mimoilaženje je otežano, kao npr. prije ulaska na nepregledne i uske zavoje prije dolaska na prevoj ili slične situacije.

2.Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od trideset (30) evra vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 78.

Svetlosni znaci upozorenja

- 1.Od prvog sumraka do potpunog svanuća vozač u pravilu mesto zvučnog znaka upozorenja upotrebljava svetlosni znak upozorenja. Ovaj znak može upotrebiti i u naseljenim mestima prilikom preticanja drugog vozila.
- 2.Svetlosni znak upozorenja vozač može upotrebiti i danju ukoliko to više odgovara prilikama na putu.
- 3.Svetlosni znak upozorenja daje se kratkim uzastopnim paljenjem dugih svetala.
- 4.Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od trideset (30) evra vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 79.

Situacije kada je zabranjena upotreba zvučnih i svetlosnih signala

- 1.Zabranjeno je:
 - 1.1.zloupotreba zvučnih i svetlosnih signala;
 - 1.2.davanje zvučnih signala unutar naseljenog mesta, osim u slučaju neposredne opasnosti;
 - 1.3.upozoravanje drugih učesnika u saobraćaju ako ih time izlaže zaslepljujućem svetlu.
- 2.Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od trideset (30) evra vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 80.

Uključivanje svih pokazivača pravca

- 1.Vozač vozila na javnim putevima obavezan je da uključi sve pokazivače pravca, ukoliko su instalirani na vozilu, u sledećim situacijama:
 - 1.1.prilikom ulaska ili izlaska putnika;
 - 1.2.ukoliko upozorava druge učesnike u saobraćaju na opasnost u saobraćaju;
 - 1.3.prilikom veoma smanjene vidljivosti kao što su gusta magla, dim i slično;
 - 1.4.ukoliko se nalazi na začelju kolone zaustavljene na putu van naseljenog mesta, izuzev ukoliko je kolona zaustavljena kako bi postupila u skladu sa odredbama ili saobraćajnim znacima;
 - 1.5.prilikom vožnje unazad;
 - 1.6.prilikom zaustavljanja na saobraćajnom putu, izuzev prilikom parkiranja na označenom mestu, odnosno prilikom postupanja po pravilima ili saobraćajnim znacima.
- 2.Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom od trideset (30) evra, vozač vozila koji postupa protiv odredaba ovog člana.

Član 81. **Prinudno zaustavljanje vozila**

1. Vozač koji je prinuđen da zaustavi vozilo na javnom putu mora to učiniti što bliže desnoj ivici kolovozne trake u smeru kretanja.
2. Vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana kazniće se za prekršaj, novčanom kaznom od trideset (30) evra.

Član 82. **Ne upotrebljena vozila**

1. Nije dozvoljeno ostavljati i parkirati neupotrebljiva, neregistrovana ili slična vozila, kao ni priključna vozila koja se koriste samo privremeno, niti bilo šta drugo, na mestima, odnosno u prostorima predviđenim za zaustavljanje i parkiranje, kao i na površinama koje su izgrađene za saobraćaj namenjen za kretanje pešaka.
2. Svako vozilo zaustavljeno ili parkirano u suprotnosti sa stavom 1. ovog člana, ako se ne ukloni nakon obaveštenja od strane vlasti u roku od petnaest (15) dana, vozilo će biti pomereno i vlasnik vozila će biti kažnjen sto (100) evra.

Član 83. **Putna signalizacija za parkiranje**

1. Zaustavljanje i parkiranje vozila mora se vršiti prema saobraćajnoj signalizaciji.
2. Novčanom kaznom od trideset (30) evra kazniće se za prekršaj vozač koji zaustavi vozilo suprotno odredbama ovog člana.
3. Vozač koji parkira vozilo suprotno odredbama ovog člana kazniće se za prekršaj novčanom kaznom od šezdeset (60) evra.

Član 84. **Izlazak putnika iz vozila**

1. Vozač je dužan da obrati posebnu pažnju prilikom izlaska putnika iz vozila, posebno dece, tako da se izlaz obavi na strani na kojoj se ne kreću vozila, na strani trotoara i slično.
2. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom od dvadeset (20) evra, vozač vozila koji postupi protiv odredaba ovog člana.

Član 85. **Dužnosti vozača u toku zaustavljanja ili parkinga**

1. U slučaju zaustavljanja ili parkiranja vozila na putu van naseljenog mesta, vozilo se mora zaustaviti ili parkirati van saobraćajnog puta.
2. Vozač i putnici moraju dati posebnu pažnju pri ulasku i izlasku iz vozila, kako bi se ulazak i izlazak obavili na najbezbedniji mogući način, bez ometanja i ugrožavanja pešaka, biciklista i drugih učesnika u saobraćaju.
3. Nije dozvoljeno otvaranje vrata zaustavljenog ili parkiranog vozila, ako to ometa kretanje drugih učesnika u saobraćaju ili ugrožava bezbednost saobraćaja.
4. Novčanom kaznom od šezdeset (60) evra kazniće se prekršajno vozač ili putnik koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 86. **Prinudno zaustavljanje vozila**

1. Vozač koji je zbog kvara na vozilu, saobraćajne nezgode ili iz nekog drugog opravdanog razloga bio prinuđen da zaustavi vozilo na putu, dužan je da preduzme sve mere da vozilo zaustavljeno na putu ne ometa ili ugrozi saobraćaj i dužan je da odmah ukloni vozilo sa kolovoza.

2. Vozač koji je zbog kvara na vozilu, saobraćajne nezgode ili iz nekog drugog razloga bio prinuđen da zaustavi vozilo na koloseku, dužan je da ga odmah ukloni sa koloseka. Ako to nije moguće, onda mora da preduzme sve mere da lice koje upravlja vozilom na kolosecima bude na vreme obavješteno.

3. Novčanom kaznom od trideset (30) evra kazniće se za prekršaj vozač koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 87. **Zaustavljanje i parkiranje na trotoaru**

1. Dozvoljava se parkiranje vozila na trotoaru, sa dva (2) bočna točka ili sa točkovima jedne osovine putničkih vozila, motocikla, tricikla, četvorocikla, mopedu i bicikla pod uslovom da:

1.1. širina trotoara ostavljena za prolaz pešaka bude dovoljna kako se ne bi ometalo kretanje pešaka, ta širina ne sme da bude manja od jedan zarez šest (1,6) metara i ne sme da se nalazi kraj desne ivice kolovoza;

1.2. prednja osovina vozila koje se nalazi na trotoaru ne ometa drumski saobraćaj.

2. Shodno stavu 1. ovog člana, na trotoaru dozvoljeno je zaustavljanje i parkiranje uz ivicu kolovoza, isključivo na mestu označenom signalizacijom puta.

3. Vozač može da parkira vozilo na mestima koja se nalaze na sredini kolovoza, samo ako su ta mesta obeležena saobraćajnim znakom.

4. Ukoliko se uz desnu ivicu kolovoza nalaze tramvajske ili železničke šine, vozač može zaustaviti ili parkirati vozilo s leve strane puta.

5. Na kolovozu za saobraćaj u jednom smeru vozač može parkirati vozilo s obe strane puta, ukoliko saobraćajnim pravilima ili znacima nije drugačije uređeno.

6. Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od šezdeset (60) evra vozač vozila koji zausti ili parkira vozilo suprotno odredbama ovog člana.

Član 88. **Mesta na kojima je zabranjeno zaustavljanje i parkiranje vozila**

1. Sledećim mestima zaustavljanje vozila je zabranjeno:

1.1. na nepreglednim zavojima i na prevoju;

1.2. u tunelu, na podvožnjacima i nadvožnjacima, na mostovima i na udaljenosti manjoj od petnaest (15) metara;

1.3. na tramvajskim ili železničkim šinama u nivou kolovoza i u blizini, ukoliko se ometa kretanje šinskog vozila;

1.4. na raskrsnici i na udaljenosti manjoj od pet (5) metara od najbližeg ruba poprečnog puta;

- 1.5. na biciklističkoj stazi i traci;
- 1.6. na autobuskom stajalištu ili na proširenoj površini van saobraćajne trake vozila javnog prevoza putnika, obeleženo odgovarajućim saobraćajnim znakom;
- 1.7. na pešačkom i biciklističkom prelazu i na distanci manjoj od pet (5) metara ispred prelaza za pešake i bicikliste;
- 1.8. na putu, uzduž pune bele linije i u blizini njihovog završetka ako bi to primoralo druge vozače da vozilom ili skup vozila pređe tu liniju;
- 1.9. na udaljenosti manjoj od deset (10) metara ispred znaka ili saobraćajnog signala, ako ih vozilo zaklanja;
- 1.10. na putu gde su kolovozne trake međusobno fizički odvojene, samo ukoliko je dozvoljeno saobraćajnim znacima;
- 1.11. na pešačkoj stazi, odnosno delu trotoara koji je predviđen za kretanje lica sa ograničenim sposobnostima;
- 1.12. na površinama na kojima se zabranjuje saobraćaj vozila prema putnoj signalizaciji.
- 1.13. na ivici leve strane puta, izuzev zaustavljanja ili parkiranja unutar naseljenog mesta, na jednosmernom putu izuzev slučajeva prema stavu 4. člana 87. ovog zakona;
- 1.14. na pojasu razdvajanja kolovoznih traka;
- 1.15. na mestima rezervisanim za parkiranje vozila za lica sa ograničenim sposobnostima;
- 1.16. na trotoaru izuzev odredaba člana 87. ovog zakona;
- 1.17. na delu puta gde bi širina slobodnog prolaza od zaustavljenog ili parkiranog vozila do pune uzdužne središnje linije, obeležene na kolovozu, bila manja od tri (3) metra, odnosno do suprotne ivice kolovoza manja od četiri (4) metara.

2.U zoni KBS-a zabranjeno je zaustavljanje i parkiranje vozila bez posebnog odobrenja KBS.

3.Izuzetno od podstava 1.6. stava 1. ovog člana, vozaču koji obavlja delatnost taksiste do četiri (4) sedišta, ne računajući sedišta vozača, dozvoljeno je zaustavljanje na traci namenjenoj vozilima javnog prevoza, ukoliko se njima ne kreće vozilo na šinama i to samo prilikom utovara i istovara putnika;

4.Taksi vozilu je zabranjeno zaustavljanje radi čekanja putnika prema stavu 3. ovog člana.

5.Odredbe ovog člana ne primenjuju se na službena vozila Policije dok su na dužnosti.

6.Za prekršaj kazniće se novčanom kaznom od pedeset (50) evra, vozač koji zaustavi ili parkira vozilo suprotno odredbama stava 1. podstavovi 1.4, 1.5, 1.11, 1.14. i 1.15.

7.Za prekršaj kazniće se novčanom kaznom od sto (100) evra, vozač vozila koji postupi suprotno odredbama podstava: 1.1, 1.2, 1.3, 1.6, 1.7, 1.8, 1.9, 1.10, 1.12, 1.13, 1.16, 1.17. i stavova 2. i 4. ovog člana.

Član 89.**Mesta na kojima je zabranjeno parkiranje vozila**

1.Zabranjeno je parkiranje vozila na sledećim mestima:

1.1.na mestima ispred ulaza ili izlaza iz garaže, ispred vrata i sl. ili na mestima gde se ometa saobraćaj;

1.2.na mestu na kojem bi mogao ometati ulaz ili izlaz na parking drugom vozilu;

1.3.na delu puta ispred prelaza preko železničke ili tramvajske pruge u istom nivou na udaljenosti manjoj od petnaest (15) metara od tog prelaza;

1.4.u naseljenom mestu, vozilo ili skup vozila najveće dozvoljene mase preko tri hiljade petsto (3.500) kg ili dužine koja prelazi dvanaest (12) metara van mesta obeleženog za parkiranje i namenjeno ovim vozilima;

1.5.na udaljenosti manjoj od petnaest (15) metara ispred ili iza saobraćajnog znaka autobusko stajalište;

1.6.na pristupima puteva naseljenih mesta, na prelazima između zgrada stanova, odnosno na ulazu ili izlazu blokova stanova;

1.7.na putevima van mesta za parkiranje koji povezuju prostore parkiranja stambenih zgradama sa drugim putevima;

1.8.iznad poklopaca vodovodnih, kanizacionih ili drugih mreža komunalnih službi i slično.

2.U odsutnosti vozača koji se parkirao na zabranjenom mestu, Policija fotografiše vozilo i ostavlja vozaču obaveštenje na vozilu kojim se vozač obavezuje da se javi u stanicu Policije kako bi se preduzele sledeće mere.

3.Ukoliko se vozač iz stava 2. ovog člana ne javi Policiji, Policija preduzima potrebne mere prema vlasniku vozila na motorni pogon, koristeći podatke iz Centra za registraciju vozila.

4.Vlasnik vozila ne može da registruje ili produži registraciju vozila, ili da se promeni vlasnik, dok ne plati novčane kazne za saobraćajne prekršaje.

5.Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom od šezdeset (60) evra, vozač vozila koji parkira vozilo protiv odredaba ovog člana, izuzev podstava 1.4. ovog člana.

6.Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom od sto (100) evra, vozač koji parkira vozilo suprotno odredbama podstava 1.4. ovog člana.

Član 90.**Uklanjanje vozila**

1.Ukoliko je vozilo zaustavljeno ili parkirano na putu u suprotnosti sa čl. 88. i 89. ovog zakona i ukoliko predstavlja prepreku o toku saobraćaja, pripadnici Policije ili druga osoba ovlašćena zakonom naređuju premeštanje vozila na neko drugo mesto.

2.Samo vozila koja su parkirana i svojim položajem blokiraju tok saobraćaja ili ulaze i izlaze mogu se premestiti sa njihovih lokacija.

3.Pre nego što ovlašćeno lice daje nalog za premeštaj vozila iz stava 1. ovog člana, položaj zaustavljenog ili parkiranog vozila mimo pravila, dokazuje se fotografijom.

Član 91.

Izvršenje naredbe za uklanjanje vozila

1. Izvršenje naredbe za premeštaj vozila iz čl. 89. i 90. ovog zakona obavlja Policija.
2. Policija uklanja vozila koja su zaustavljena ili parkirana suprotno odredbama čl. 88. i 89. ovog zakona, svojom opremom ili preko pravnog lica, koje je ugovorilo Ministarstvo ili opština za premeštaj vozila.
3. Policija utvrđuje način premeštaja vozila zaustavljenih ili parkiranih mimo čl. 88. i 89. ovog zakona a opština određuje mesto gde će ta vozila biti privremeno smeštena.

Član 92.

Rok za preuzimanje uklonjenog vozila

1. Ukoliko vlasnik u roku od šest (6) meseci ne preuzme premešteno vozilo, vozilo će se prodati javnom licitacijom, a novac od prodaje ide na račun Budžeta Republike Kosova, izuzev sredstava koja su u proceduri krivične istrage.
2. Ukoliko se vozilo ne može prodati ni nakon tri (3) javna natjecaja, isti će se tretirati shodno odluci donetoj od posebne komisije, formirane od nadležnog tela opštine, od Policije ili Kosovske carine.

Član 93.

Troškovi uklanjanja vozila

1. Troškove uklanjanja i ležarine vozila na određenom mestu iz člana 91. ovog zakona snosi vozač odnosno vlasnik vozila.
2. Troškove uklanjanja vozila utvrđuje Policija u saradnji sa resornim Ministarstvom finansija.

Član 94.

Obeležavanje zaustavljenog vozila u kvaru

1. Ukoliko vozilo ili priključno vozilo – osim mopeda, motocikla bez bočne prikolice, tricikle ili lakše tricikle koje je zaustavljeno na saobraćajnom putu zbog kvara, saobraćajnog udesa ili nekog drugog razloga, vozač treba uspostaviti iza zaustavljenog vozila sigurnosni trougao kojim se obeležava zaustavljanje vozila na putu:

1.1. na autoputu i motoputu;

1.2. na putu van naseljenog mesta, pri zaustavljanju na putu na mestu gde je to zabranjeno, ako se vozilo ne može uočiti iz dovoljne udaljenosti;

1.3. na putu u naseljena mesta, povodom zaustavljanju na putu na mestu gde je zaustavljanje i parkiranje zabranjeno prema čl. 88. i 89. ovog zakona.

2. Zaustavljanje vozila iz stava 1. ovog člana, mora se obeležiti kako sledi:

2.1. na autoputu ili motoputu, putem postavljanja sigurnosnog trougla iza vozila, na udaljenosti od najmanje sto (100) metara i uključivanjem svih pokazivača smera; ukoliko vozilo nije snabdevano sa svim pokazivačima smera, treba upaliti poziciona svetla;

2.2. na nacionalnom, regionalnom i lokalnom putu van naseljenog mesta pomoću postavljanja sigurnosnog trougla na udaljenosti od trideset (30) do pedeset (50) metara iza vozila i dužan je uključiti sve pokazivače smera, te ako ih nema, dužan je upaliti poziciona svetla;

2.3. unutar naseljenog mesta, treba upaliti sve pokazatelje pravaca i ukoliko pokazatelji nisu na raspolaganju, paleći poziciona svetla i postavljajući sigurnosni trokut iza vozila na udaljenosti od najmanje deset (10) metara.

3. Obeležavanje vozila iz st. 1. i 2. ovog člana je obavezno za sve vreme zaustavljanja vozila.

4. Na isti se način kao i u st. 1. i 2. ovog člana treba obeležavati i kolonu vozila, skup vozila i vozila koje prevoze opasnu robu, s tim što se umesto jednog sigurnosnog trougla postavljaju dva (2) sigurnosna trougla.

5. Trokut sigurnosti postavlja se na kolovoz iza vozila, na vertikalnom položaju, tako da vozila koja dolaze iz pravca zaustavljenog vozila na vreme primećuje i prema potrebi da zaustavljaju njihovo vozilo odnosno na siguran način obiđe vozilo.

6. Ukoliko motorno vozilo je zaustavljeno iza krivine, sigurnosni trokut se postavlja ispred krivine.

7. Ako se vozač i putnici nalaze van svog vozila na saobraćajnom putu, dužni su da nose svetleći prsluk.

8. Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od šezdeset (60) evra, vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 95.

Obaveze vozača pre udaljavanja od vozila

1. Pre udaljavanja sa vozila, vozač koji ostavlja vozilo na putu dužan je preduzeti sve potrebne mere kako bi se onemogućilo da vozila samo krene s mesta ili da ga neovlašćena lica pokrenu: isključiti motor, zatvoriti prozore i vrata, a ključeve uzeti sa sedom i slično.

2. Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom od šezdeset (60) evra, vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 96.

Presecanje kolone pešaka

1. Vozač ne sme vozilom presecati kolonu dece, vojnika, pogrebnu povorku i svaku drugu organizovanu kolonu pešaka koja se kreće putem.

2. Novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra kazniće se za prekršaj vozač koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 97.

Vučna priključnog vozila

1. U saobraćaju na javnoj putu, osim na autoputu i motoputu, vozilu mogu biti pridodata najviše:

1.1. dva priključna vozila za prevoz tereta;

1.2. jedno priključno vozilo za prevoz putnika.

2. Motornim vozilom dopušteno je vući priključno vozilo koje na smanjuje njegovu stabilnost.

3. Ako je vozilo opremljeno odgovarajućim uređajem za vuču priključnog vozila, ovaj uređaj se mora ukloniti kada vozilo učestvuje u drumskom saobraćaju i kada ne vuče priključno vozilo.

4. Novčanom kaznom u iznosu od sto (100) evra kazniće se za prekršaj vozač vozila koji postupi

suprotno odredbama ovog člana.

5. Novčanom kaznom predviđenom ovim članom u iznosu od trista (300) evra kazniće se za prekršaj i pravno lice ili institucija u čije je ime ili po čijem je ovlašćenju postupilo lice iz stava 4. ovog člana.

Član 98.

Vuča priključnog vozila na autoputu

1. Na autoputu i motoputu vozilima se može pridodati samo jedno priključno vozilo.

2. Novčanom kaznom u iznosu od sto (100) evra kazniće se za prekršaj vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

3. Novčanom kaznom predviđenom ovim članom u iznosu od petsto (500) do hiljadu petsto (1.500) evra kazniće se za prekršaj i pravno lice ili institucija u čije je ime ili po čijem je ovlašćenju postupilo lice iz stava 2. ovog člana

Član 99.

Zaprežna kola koja vuče traktor

1. U saobraćaju na putu dopušteno je da se traktorom vuču zaprežna kola koja su regulisana za traktorsku vuču.

2. Zaprežna kola koja vuče traktor u drumskom saobraćaju treba da imaju na pumpane gume i crvena svetla pozadi.

3. Zaprežno vozilo vučeno traktorom u saobraćaju na putu mora biti priključeno pomoću zglobne veze tako da tokom vožnje obezbeđuje stabilnost oba vozila i onemogućava njihovo razdvajanje.

4. Novčanom kaznom u iznosu od dvadeset (20) evra kazniće se za prekršaj vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 100.

Priključna vozila koje se vuču biciklima i mopedima

1. U saobraćaju na putu biciklima i mopedima dopuštena je vuča priključnog vozila na dva (2) točkova pojačano na taj način da smanjuje stabilnost vozila.

2. Priključno vozilo prema stavu 1. ovog člana nije dopušteno da bude šire od osamdeset (80) cm, niti ukupna masa veća od pedeset (50) kg. Na zadnjoj strani mora imati dva (2) katadioptera predviđena za priključno vozilo.

3. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od dvadeset (20) evra, vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 101.

Vuča neispravnih vozila ili u kvaru

1. Vozač vozilom može vući drugo vozilo, osim priključnih vozila, samo ako drugo vozilo ne može se samo kretati zbog kvara ili nedostatka nekog dela.

2. Vozilo u kvaru može se vući pomoću užeta ili krute veze, oslanjanjem ili vešanjem vozila o vučno vozilo.

3. Novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra kazniće se za prekršaj vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 102.

Dužnosti tokom vučenja vozila u kvaru

- 1.Vučenim vozilom u kvaru zabranjen je prevoz lica.
- 2.Vozilom nije dozvoljeno vući motocikl bez bočne prikolice, moped kao i laki i teški tricikl u kvaru.
- 3.Vozilo koje se vuče mora biti priključeno za vučno vozilo tako da se isključuje mogućnost da se u pokretu otkaci.
- 4.Novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra kazniće se za prekršaj vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 103.

Obeležavanje vozila tokom vuče

- 1.Za vreme vučenja vozila iz člana 102. ovog zakona oba vozila moraju biti obeležena sigurnosnim trouglom.
- 2.Na vučnom vozilu trougao se postavlja s prednje strane, dok na vučenom vozilu sa zadnje strane.
- 3.Za vreme vuče na oba vozila, predviđenih članom 102. ovog zakona, moraju biti uključeni svi pokazivači pravca, ako su instalirani na vozilu.
- 4.Ako vozilo predviđeno članom 102. ovog zakona, nema instalirano sve pokazivače pravca, on je obavezan da uključi poziciona svetla.
- 5.Odstojanje između dva vozila može biti manje od tri (3) metra kada se koristi kruta veza, ako se vuče užetom, mora biti od tri (3) do pet (5) metara.
- 6.Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od četrdeset (40) evra, vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 104.

Slučajevi kada je zabranjena vuča neispravnih vozila

- 1.Zabranjena je vuča vozila užetom:
 - 1.1.ako je njegov sistem kočenja i upravljanja van funkcije;
 - 1.2.teretnih vozila i autobusa;
 - 1.3.ako je za funkcionisanje sistema kočenja vučenog vozila potreban rad motora, dok je motor van funkcije.
- 2.Zabranjena je vuča vozila pomoću krute veze:
 - 2.1.vozilo čiji sistem upravljanja ne funkcioniše;
 - 2.2.koje je teže od vučnog vozila, ako je vozilu koji se vuče neispravna ručna kočnica.
- 3.Zabranjeno je vučenje vozila na autoputu, osim vučenja kada je kvar nastao za vreme kretanja vozila po autoputu do prvog isključenja sa autoputa;
- 4.Zabranjeno je vučenje više od jednog vozila, osim skupa vozila;

5.Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od četrdeset (40) evra, vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 105.

Uslovi za vučenje neispravnog vozila

1.Ukoliko se motorno vozilo vuče pomoću užeta ili krute veze, vozač koji upravlja vučenim vozilom mora imati vozačku dozvolu za upravljanje onom kategorijom vozila kojoj pripada vozilo koje se vuče.

2.Novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra kazniće se za prekršaj vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 106.

Vučenje vozila u uslovima smanjene vidljivosti

1.Noću i danju u slučaju smanjene vidljivosti dopuštena je vuča neispravnog vozila samo ako na svojoj zadnjoj strani ima uključena zadnja crvena svetla za označavanje vozila, što znači. poziciona svetla ili ako ga vuče vozilo koje pri vučenju koristi žuto rotaciono svetlo.

2.Novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra kazniće se za prekršaj vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 107.

Vučenje teretnog vozila i skupa vozila

1.Vučenje teretnog vozila ili skupa tovarnih neispravnih vozila, dopušteno je samo do prvog mesta pogodnog za utovar – istovar, dok u posebnim slučajevima do prvog mesta na kojem se može otkloniti neispravnost na vozilu.

2.U slučaju vuče vozila na takav način da nije potrebno upravljati njime ili koristiti kočnice, ukupna masa vučenog vozila ne sme biti veća od ukupne mase vozila koji ga vuče.

3.Novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra kazniće se za prekršaj vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 108.

Upotreba svetala u saobraćaju

1.Na vozilu u drumskom saobraćaju moraju biti uključena svetla i to:

1.1.vozila, osim mopeda i motocikla bez bočne prikolice, moraju imati najmanje dva bela svetla na prednjoj strani i dva crvena svetla na zadnjoj strani;

1.2.moped i motocikl bez bočne prikolice, moraju imati najmanje jedno belo svetlo na prednjoj strani i najmanje jedno crveno svetlo na zadnjoj strani;

1.3.kada vozilo vuče jedno ili dva priključna vozila, na zadnjoj strani poslednjeg priključnog vozila moraju biti uključena najmanje dva crvena svetla, a ako je širina priključnog vozila veća od jedan zarez (1,6) metara, na prednjoj strani prvoga priključnog vozila moraju biti uključena dva bela svetla.

2.Vozilo koje učestvuje u drumskom saobraćaju treba da ima ispravan sistem signalizacije i osvetljenja, poziciona, kratka, duga svetla, svetla za maglu, pokazivač pravca, gabarite, osvetljenje tablice i slično.

3.Korišćenje svetla u vozilo koje je opremljeno naprednom tehnologijom, vrši se kako je predviđeno od strane proizvođača vozila, u skladu sa određenim standardima.

4.Ne dozvoljava se postavljanje bilo kakvog svetla ispred ili iza motornog vozila koje nije predviđeno ovim zakonom ili postavljanje dodatnog svetla bez posebne dozvole i slično.

5.Novčanom kaznom u iznosu od trideset (30) evra kazniće se za prekršaj vozač vozila koji postupi suprotno odredbama stava 1. ili 2. ovog člana.

6.Novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra kazniće se za prekršaj vozač vozila koji postupi suprotno odredbama stava 3. ili 4. ovog člana.

Član 109.

Slučajevi kada na vozilu ne moraju biti upaljena svetla

1.Izuzetno od odredaba člana 108. ovog zakona, ne moraju biti upaljena svetla na:

1.1. vozilu koje je zaustavljeno ili parkirano na osvetljenom delu puta koje se jasno vidi sa dovoljne udaljenosti;

1.2. vozilu koje je zaustavljeno ili parkirano na za to posebno određenim mestima na putu ili van puta ili na putu sa slabim intenzitetom saobraćaja;

1.3. biciklu, mopedu i motociklu bez bočne prikolice koji nema akumulator, kada su zaustavljeni ili parkirani u naselju uz samu desnu ivicu saobraćajnog puta.

2.Novčanom kaznom u iznosu od trideset (30) evra kazniće se za prekršaj vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 110.

Parking svetla

1.Motorna vozila čija dužina ne prelazi osam (8) metara, a širina dva (2) metara i kojima nije priključeno drugo vozilo, kada su zaustavljena ili parkirana na ulici u naseljenom mestu, umesto svetala propisanim članom 109. ovog zakona, moraju imati upaljeno jedno svetlo koje se sa prednje strane vidi kao belo a sa zadnje kao crveno, to znači parking svetla postavljena na strani suprotnoj od ivice puta uz koju je vozilo zaustavljeno ili parkirano.

2.Novčanom kaznom u iznosu od trideset (30) evra kazniće se za prekršaj vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 111.

Upotreba dugih svetala

1.Za osvetljenje puta, vozač vozila koristi duga svetla.

2.Vozač vozila koji koristi svetla za osvetljenje puta suprotno odredbama ovog člana kazniće se za prekršaj, novčanom kaznom od trideset (30) evra.

Član 112.

Upotreba kratkih svetala

1.Oborena svetla se koriste u sledećim slučajevima:

1.1.prilikom mimoilaženja, kada drugo vozilo dolazi iz suprotnog pravca i kada jedan od vozača vozila gasi duga i upali kratka svetla;

- 1.2. kada postoji mogućnost ometanja vozača vozila ispred;
- 1.3. u blizini vozila koje se kreće duž šina, plutajućeg vozila ili slično;
- 1.4. za vreme dok ne prođe pored organizovane kolone pešaka;
- 1.5. na delu puta sa uličnom rasvetom.

2. Vozač vozila koji koristi svetla za osvetljenje puta suprotno odredbama ovog člana kazniće se za prekršaj, novčanom kaznom od trideset (30) evra.

Član 113. Svetla za vožnju danju

1. Vozač vozila mora imati upaljena kratka svetla ili dnevno svetlo tokom čitave vožnje.
2. Novčanom kaznom u iznosu od dvadeset (20) evra kazniće se za prekršaj vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 114. Svetla za vožnju po magli

1. Za vreme magle, na motornom vozilu moraju da budu uključena kratka svetla, odnosno svetla za maglu ili obe vrste svetala.
2. Svetla za maglu smeju se upotrebiti samo po magli ili u slučaju smanjene vidljivosti.
3. Svetla za maglu koje se nalaze na prednjoj strani mogu biti bele ili žute, dok na zadnjoj strani, crvene boje.
4. Vozač može upotrebljavati svetla za maglu kad je smanjena vidljivost na udaljenosti manjoj od pedeset (50) metara. Pri poboljšanju vidljivosti, voza vozila dužan je odmah ugasiti ova svetla.
5. Novčanom kaznom u iznosu od dvadeset (20) evra kazniće se za prekršaj vozač vozila koji upotrebljava svetla za maglu suprotno odredbama ovog člana.

Član 115. Poziciona svetla

1. Motorna vozila tokom čitavog vremena kretanja, kad imaju upaljena bilo koja svetla za osvetljavanje puta ili posebna svetla za maglu, moraju imati upaljena i poziciona svetla.
2. U slučajevima kada vozilo nije ispunilo kriterijume za signalizaciju izričito predviđene članom 108. ovog zakona, vozač vozila koristi svetla kojima je opremljeno njegovo vozilo.
3. Kriterijumi predviđeni članom 108. ovog zakona ne primenjuju se u slučajevima kada su za zabranjena vozila drugačije predviđena pravila ili znakovi saobraćaja na putu.
4. Ako zaustavljanje traje duže od jedan (1) minut, dopušteno je gašenje kratkih svetala ako su ispred i iza njega, u istoj saobraćajnoj traci zaustavljena druga vozila.
5. Poziciona svetla dopušteno je paliti jedino pri zaustavljanju ili u parkingu, pod uslovom da ne ometa druge učesnike u saobraćaju.
6. Novčanom kaznom u iznosu od dvadeset (20) evra kazniće se za prekršaj vozač vozila koji upotrebljava poziciona svetla suprotno odredbama ovog člana.

Član 116.

Svetla na vozilima na motorni pogon

Za sva vozila na motorni pogon koja su opremljena svetlima primenjuju se odredbe člana 108. do člana 115. ovog zakona.

Član 117.

Odstojanje između vozila

1. Vozač vozila je dužan držati bezbedno odstojanje kada se kreće iza drugog vozila, uzimajući u obzir brzinu vožnje, stanje, vrstu i vidljivost puta, opštu vidljivost, vremenske uslove, stanje utovara, svoju psihofizičko stanje, stanje sistema za kočenje itd., kako ne bi ugrožavao sigurnost saobraćaja, tako da u slučaju kočenja ili zaustavljanja vozila ispred njega, vozač može bezbedno da zaustavi vozilo.

2. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od četrdeset (40) evra, vozač vozila koji ne održi bezbedno odstojanje prema vozilu shodno odredbama ovog člana, ako se dokaže od strane nadležnog organa.

Član 118.

Bezbedno odstojanje teških vozila

1. Kada se na javnim putevima van naseljenog mesta, koja ima samo jednu saobraćajnu traku za saobraćaj vozila u jednom smeru, kreću jedno za drugim vozila čija je najveća dozvoljena masa veća od tri hiljade petsto (3.500) kilograma ili čija je dužina veća od sedam (7) metara, vozači vozila su dužni držati odstojanje najmanje od sto (100) metara između tih vozila.

2. Kada se na javnim putevima van naseljenog mesta kreću u nizu dva ili više vozila koja prevoze opasne materije, odstojanje između tih vozila mora biti najmanje dvesta (200) metara.

3. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od sto pedeset (150) evra, vozač vozila koji ne održi bezbedno odstojanje shodno odredbama ovog člana.

4. Uređaj koji utvrđuje i potvrđuje tačnost i rastojanje između vozila vrši se preko sertifikovanih statičkih ili mobilnih uređaja.

Član 119.

Saobraćaj vozila na šinama

Odredbe ovog zakona se sprovode i za saobraćaj tramvaja i drugih vozila koja se na putu kreću po šinama, osim ako konstruktivne osobine ne dozvoljavaju tako nešto.

Član 120.

Radne mašine i traktori

1. U drumskom saobraćaju, dozvoljeno je da radna mašina i traktor vuku uređaje i priključna vozila koja služe za njihovu namenu.

2. Zabranjeno je kretanje u drumskom saobraćaju za određene kategorije radnih mašina kao što su: utovarivač, viljuškara, buldožeri i bageri na točkovima i lancima, traktori sa lancima, cilindri i slično, osim na putevima ili u delu puta gde se izvode radovi ili u posebnim slučajevima uz dozvolu izdatu od strane nadležnog organa.

3. Ministarstvo podzakonskim aktom utvrđuje pravila za zaustavljanje i ograničavanje saobraćaja radnih mašina i druga pitanja u vezi sa njima.

4. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od četrdeset (40) evra, vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

5. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od trista (300) evra i pravno lice ili institucija u čije ime i u okviru čijih ovlašćenja je postupilo lice definisano u stavu 4. ovog člana.

Član 121. Saobraćajna pravila za bicikliste

1. Vozač bicikla tokom vožnje mora koristiti biciklističku traku ili zajedničku stazu za bicikliste i pešake, kako je to predviđeno putnom signalizacijom.

2. Biciklista tokom korišćenja zajedničke staze za bicikle i pešake mora obratiti posebnu pažnju i da da prednost pešacima.

3. Ako ne postoji biciklistička staza ili put ili zajednička biciklistička staza i mora se obratiti posebna pažnja i pešacima dati prednost, biciklista mora da koristi bankinu, a ako to nije moguće, da koristi desnu traku, krećući se što bliže desnoj ivici puta na udaljenosti do jednog (1) metra.

4. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od dvadeset (20) evra, vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 122. Uzrast biciklista

1. Dete mlađe od dvanaest (12) godina ne sme da upravlja biciklom na javnim putevima.

2. Za razliku od odredbe stava 1. ovog člana, u pešačkoj zoni, zoni usporenog saobraćaja, zoni sa ograničenjem brzine trideset (30) km/h, zoni škole, na nekategorisanom putu, biciklom može upravljati i dete sa navršenih devet (9) godina.

3. U pešačkoj zoni i zoni usporenog saobraćaja, biciklom može da upravlja i dete mlađe od devet (9) godina ako je pod nadzorom lica starijeg od šesnaest (16) godina.

4. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od dvadeset (20) evra, roditelj ili staratelj ukoliko biciklista postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 123. Biciklistički prelaz

1. Na prelaznim mestima za bicikliste, zabranjuje se biciklisti da naglo ulazi pred vozilom koje dolazi, da uspori ili zaustavi bicikl bez razloga.

2. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od četrdeset (40) evra, vozač bicikla koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 124. Prava i obaveze bicikliste

1. Biciklisti je dozvoljeno da koristi trotoar ili pešačku stazu u posebnim slučajevima, kada se lice brine za dete uzrasta do deset (10) godina, koje upravlja bicikl.

2. Vozač bicikla koji koristi trotoar ili pešačku stazu, mora da upravlja polako, da obrati posebnu pažnju i daje prednost pešacima.

3. Bicikl treba da ima upaljeno jedno svetlo bele boje u prednjem delu i jedno svetlo crvene boje,

katadiopter sa retro-reflektujućom materijom u zadnjem delu tokom upravljanja noću ili danju kada je vidljivost otežana.

4.Kada se biciklista kreće na javnim putevima tokom umanjene vidljivosti, obavezan je da ima reflektujući prsluk, reflektujuću odeću za bicikliste ili bilo koji drugi izvor svetlosti.

5.Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od dvadeset (20) evra, vozač bicikla koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 125.

Ograničenja upravljanja biciklom, mopedom, motociklom i triciklom

1. Licu koji upravlja biciklom, mopedom, motociklom i triciklom zabranjuje se da:

- 1.1. upravlja bez držanja upravljača sa obe ruke, osim u slučaju kada daje znak rukom;
- 1.2. sklanja noge sa pedala ili držača za noge;
- 1.3.se drži ili vuče od drugih vozila;
- 1.4.upravlja vozilo pored drugog vozila;
- 1.5.nosi bilo kakav teret ako tako ometa ili ugrožava druge učesnike u saobraćaju;
- 1.6.koristi na oba uva slušalice za audio uređaje;
- 1.7.manevriira jednim točkom.

2.Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od četrdeset (40) evra, lice koje postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 126.

Korišćenje kacige

1.Vozač koji upravlja mopedom, motociklom, triciklom i četvorociklom bez zaštitne kabine, kao i lica koja se prevoze ovim vozilima, moraju da nose na glavi odgovarajuće redovne zaštitne kacige i tokom vožnje na putu da ih koriste prema uputstvima proizvođača kacige.

2.Biciklisti i vozači električnih trotineta mlađi od šesnaest (16) godina moraju da nose na glavi odgovarajuće redovne zaštitne kacige i tokom vožnje na putu da ih koriste prema uputstvima proizvođača kacige.

3.Za prekršaj kazniće se novčanom kaznom od sto (100) evra vozač i lica koja se prevoze u ovim vozilima ukoliko tokom vožnje na putu ne nose zaštitnu kacigu ili je ne koriste prema uputstvima proizvođača zaštitne kacige. Za osobe mlađe od šesnaest (16) godina kazniće se staratelj ili roditelj.

Član 127.

Saobraćajna pravila za električni trotinet

1.Vozač električnog trotineta u toku vožnje mora koristiti biciklističku traku ili zajedničku stazu za bicikle i pešake.

2.Vozač trotineta dok koristi zajedničku stazu za bicikliste i pešake mora obratiti posebnu pažnju i dati prednost pešacima.

3.Kada ne postoji staza ili traka za bicikliste ili zajednička staza za bicikliste i pešake, vozač mora da

koristi ivičnjak, a ako to nije moguće, da koristi desnu saobraćajnu traku, krećući se što bliže desnoj ivici u udaljenosti do jednog (1) metra.

4. Zabranjeno je kretanje po trotoarima i drugim površinama predviđenim isključivo za pešake trgovima, pešačkim zonama i sl.

5. Najveća dozvoljena brzina na kružnom putu i na biciklističkoj stazi je dvadeset pet (25) km/h.

6. Vozač koji postupi suprotno st. 1, 2. i 3. ovog člana kazniće se za prekršaj novčanom kaznom od sto (100) evra.

7. Vozač koji postupi suprotno st. 4. i 5. ovog člana kazniće se za prekršaj novčanom kaznom od sto pedeset (150) evra i vozilo se oduzima na period od tri (3) meseca.

Član 128. Uzrast vozača trotineta

1. Dete mlađe od šezdeset (16) godina ne sme da upravlja električnim trotinetom na javnim putevima.
2. Novčanom kaznom od sto (100) evra kazniće se za prekršaj roditelj ili staratelj ako vozač postupi suprotno odredbama ovog člana.
3. Zakupodavac električnog trotineta kazniće se za prekršaj novčanom kaznom od petsto (500) evra ako postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 129. Obaveze vozača trotineta

1. Prilikom vožnje električnog trotineta, vozač mora imati belo svetlo napred i crveno svetlo, katadiopter na zadnjoj strani kada vozi noću ali i danju kada je vidljivost loša/smanjena.
2. Kada vozač upravlja trotinetom na javnim putevima za vreme smanjene/smanjene vidljivosti, dužan je da ima reflektujuću prsluk, reflektujuću odeću za trotinet ili bilo koji izvor svetlosti.
3. Osim vozača, električnim trotinetom nije dozvoljeno prevoz drugih osoba ili životinja.
4. Novčanom kaznom od četrdeset (40) evra kazniće se za prekršaj vozač električnog trotineta koji postupi suprotno odredbama stava 1. ili 2. ovog člana.
5. Vozač koji postupi suprotno stavu 3. ovog člana kazniće se za prekršaj novčanom kaznom od sto (100) evra i vozilo će mu biti oduzeto u trajanju od tri (3) meseca.

Član 130. Ograničenje vožnje za električni trotinet

1. Licu koji upravlja električnim trotinetom zabranjeno je:
 - 1.1. vožnja bez držanja volana sa obe ruke, osim kada dajete znak rukom;
 - 1.2. biti pridržan ili povučen na drugi način;
 - 1.3. da vozi pored drugog vozila;
 - 1.4. da nosi bilo kakav teret ako ometa ili ugrožava druge učesnike u saobraćaju;
 - 1.5. koristite slušalice audio uređaja, stavljajući ih u oba uha;

1.6. manevrisati na jednom točku.

2. Lice koje postupi suprotno odredbama ovog člana kazniće se za prekršaj novčanom kaznom od četrdeset (40) evra.

Član 131. Saobraćaj zaprežnih kola i kretanje životinja

1. Vodič zaprežnih vozila tokom upravljanja treba da drži vozilo pod kontrolom, upravljajući kočnicama ili vođenjem životinje blizu ili ispred, tako da se zaprežna kola kreću što bliže desnoj ivici puta.

2. Odstojanje između zaprežnih kola koja se kreću na putu mora biti najmanje sto (100) metara.

3. Na zaprežna kola koja se kreću na javnim putevima, dozvoljeno je da se vežu najviše dve (2) životinje sa zadnje desne strane.

4. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od dvadeset (20) evra, vozač zaprežnih kola koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 132. Uključenje na javnim putevima sa zaprežnim kolima

1. Vodič zaprežnih kola prilikom uključenja na javnim putevima, obavezan je da drži za dizgine jednu životinju u sledećim slučajevima:

- 1.1. na mestima gde je vidljivost puta ograničena;
- 1.2. kada je vidljivost otežan;
- 1.3. tokom prelaska kroz regionalnih i nacionalnih puteva;
- 1.4. tokom prelaska na železničkom prelazu;
- 1.5. na prelazima za pešake i bicikliste ili slično;
- 1.6. na opasnim delovima puta.

2. Na javnim putevima zaprežnim kolima se dozvoljava da povuče još jedno zaprežno vozilo koje mora biti pod nadzorom pratioca.

3. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od dvadeset (20) evra, lice koje postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 133. Obaveze vozača zaprežnih kola

1. Zabranjuje se vozaču zaprežnih vozila da:

- 1.1. pretovari zaprežna kola;
- 1.2. ostavi zaprežna kola na samo kretanje;
- 1.3. upravlja zaprežnim kolima bez zvona ili uređaja za kočenje;
- 1.4. ostavi zaprežna kola na putu bez nadzora.

2. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od dvadeset (20) evra, vozač koji tokom upravljanja zaprežnih kola postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 134. **Uslovi upravljanja zaprežnim kolima**

1. Zaprežnim kolima na putu može da upravlja lice koje ima najmanje četrnaest (14) godina.
2. Zabranjuje se upravljanje zaprežnim kolima od lica koje nije sposobno, koje je pod uticajem alkohola, droge, narkotika ili supstanci koje utiču na psihofizičke sposobnosti.
3. Tokom kretanja noću ili danju kada je vidljivost smanjena, zaprežna kola moraju imati upaljeno jedno svetlo bele boje u prednjem delu i jedno svetlo crvene boje u zadnjem delu leve strane.
4. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od dvadeset (20) evra, lice koje postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 135. **Kretanje životinja**

1. Na svim javnim putevima zabranjeno je zadržavanje, napuštanje i hranjenje životinja.
2. Na nacionalnim i regionalnim putevima ne može da se kreću životinje u grupi kako bi se odvele na pašu ili iz neke druge svrhe.
3. Životinje mogu biti na putu samo pod nadzorom pratioca ili vodiča i to što bliže desnoj ivici saobraćajnog puta.
4. Ukoliko se životinje vode ili gone na javnim putevima, vodič ima obavezu da obezbedi da leva polovina puta bude slobodna za saobraćaj.
5. U slučaju saobraćajne nesreće sa životinjama bez pratnje vlasnika životinja, ako se konstatuje da vozač nije uzrok nesreće, odgovornost pada na vlasnika životinja.
6. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od dvadeset (20) evra, lice koje postupi suprotno odredbama st. 1, 2, 3. ili 4. ovog člana.
7. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od sto dvadeset (120) evra, lice koje postupi suprotno odredbama stava 5. ovog člana

Član 136. **Kretanje životinja u grupama**

1. Kretanje životinja u grupi ili pojedinačno po javnim putevima, može da uradi samo lice koje s obzirom na uzrast i psihofizičko stanje može stalno imati pod kontrolom životinje i može preduzeti sve mere kako bi se izbegla opasnost.
2. Ukoliko se životinje vode na javnim putevima u velikim grupama, vodiči životinja imaju za obavezu da ih vode ili gone u odvojenim grupama, kako bi obezbedili vozačima sigurno preticanje.
3. Ne dozvoljava se da stado životinje bude u dužini većoj od pedeset (50) metara, dok između dva ili više stada treba da postoji najmanja slobodna udaljenost od pedeset (50) metara.
4. Životinja, preko puta koji nema regulisane i utvrđene prolaze, može da prolazi samo na vidljivom delu puta.

5.Na regionalnim i nacionalnim putevima, prelazak životinje preko puta treba da obezbeđuju najmanje dva (2) terača životinje, koji treba da se nalaze, jedan na jednoj strani i drugi na drugoj strani puta.

6.Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od dvadeset (20) evra, lice koje postupa protiv odredaba ovog člana.

Član 137.

Kretanje životinje u uslovima smanjene vidljivosti

1.Kada se životinja tera noću ili danju tokom smanjenje vidljivosti, terači životinje treba da nose jedno svetlo crvene boje koje treba da bude vidljivo za druge učesnike u saobraćaju na najmanjoj udaljenosti od sto pedeset (150) metara.

2.Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od dvadeset (20) evra, terač životinje koji postupa protiv stava 1. ovog člana.

Član 138.

Uzrast terača životinje

1.Na regionalnim i lokalnim putevima teranje životinje može da obavlja lice koje je navršilo četrnaest (14) godina.

2.Dozvoljava se teranje najviše dve (2) životinje na nacionalnom putu, licu koje je navršilo šesnaest (16) godina, krećući se na desnoj strani puta u pravcu kretanja.

3.Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od dvadeset (20) evra, roditelj ili staratelj terača životinje, ako terač postupa protiv odredaba ovog člana.

Član 139.

Slučaj kada se zabranjuje teranje životinje

1.Zabranjuje se:

- 1.1.teranje životinje tamo gde je zabranjeno odredbama i saobraćajnom signalizacijom;
- 1.2.teranje životinje preko puta na jednom mestu koje nije vidljivo iz dovoljne udaljenosti;
- 1.3.da zaustavlja životinju na putu;
- 1.4.da sa životinjom zauzima više prostora sa desne strane puta, na pešačku ili biciklističku stazu, i ometa saobraćaj.

2.Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od dvadeset (20) evra, lice koje postupa protiv odredaba ovog člana.

Član 140.

Jahač

1.Teranje životinje, koja je podobna za jahanje ili kojom se nosi teret, obavlja se na određenu stazu za kretanje životinje.

2.Ukoliko ne postoji staza za kretanje životinje, životinja može da se kreće i na drugim putevima, ne ometajući i ugrožavajući druge učesnike u saobraćaju.

3.Za kretanje jahača na saobraćajnom putu primenjuju se sve odredbe ovog zakona koje se odnose

na kretanje biciklista.

4.Zabranjuje se jahanje i teranje životinje pod ovim uslovima:

4.1.bez uzde;

4.2.tamo gde se zabranjuje pravilima i saobraćajnom signalizacijom;

4.3.na javnim putevima u uslovima smanjene vidljivosti bez nekog izvora osvetljenja ili reflektivnog materijala;

4.4.na regionalnim i lokalnim putevima od lica koje nije navršilo šesnaest (16) godina.

5.Jahaču se dozvoljava da tera samo jednu životinju sa njegove desne strane.

6.Ministarstvo ili opština sa podzakonskim aktima određuju pravila o kretanju životinje, zabranu kretanja životinje na određenim putevima ili u određenim zonama i u specifičnom vremenskom periodu, kao i kretanje zaprežnih kola za prevoz tereta i lica ili slično, kao i druga pitanja u vezi s tim.

7.Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od dvadeset (20) evra, lice koje postupa protiv odredaba ovog člana.

Član 141. Odredbe za kretanje pešaka

1.Ne dozvoljava se pešaku da se kreće ili zaustavi na putu.

2.Kao pravilo, ne dozvoljava se kretanje ili zaustavljanje pešaka na saobraćajnim i pešačkim ostrvima, na raskrsnicama, odnosno na javnim putevima gde se ometaju ili ugrožavaju sami oni, i drugi učesnici u saobraćaju.

3.Na saobraćajnom putu su zabranjene igre i kretanje sa raznom opremom, itd.

4.Zabranjuje se pešaku i drugim učesnicima da koristi trotoar, na taj način, kojim smetaju slobodno kretanje, kao: sedeći ili ležeći na trotoaru, korišćenje trotoara za druge aktivnosti osim za kretanje pešaka. Izuzeci su samo slučajevi prethodne dozvole od nadležnog organa.

5.Pešak je prinuđen da koristi trotoar ili stazu za pešake.

6.Pešak, ukoliko nema trotoara ili pešačke staze ili privremeno ne može da koristi, može koristiti saobraćajni put, na taj način da se pre ulaska na putu uveri da ne ometa saobraćaj, krećući se što bliže ivici puta, i kada je potrebno osloboditi put vozilima koja dolaze.

7.Pešaci tokom kretanja na javnom putu su obavezni da se kreću jedni za drugim, osim lica koje prati dete koje nije navršio sedam (7) godina ili lica koje prati osobu sa ograničenim sposobnostima.

8.Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od dvadeset (20) evra, lice koje postupa protivno pravilima iz st. 1, 2, 3, 5, 6. i 7. ovog člana.

9.Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od četrdeset (40) evra, lice koje postupa protivno pravilima iz stava 4. ovog člana.

Član 142. Kretanje van naseljenog mesta

1.Pešak koji se kreće na putu van naseljenog mesta treba da koristi levu stranu puta u pravcu

kretanja i da tokom perioda smanjene vidljivosti drži reflektivno sredstvo ili opremu prsluk, reflektivno odelo, bateriju i slično.

2.Drugačije od odredbe stava 1. ovog člana, pešaku se dozvoljava kretanje pored desne ivice puta ukoliko ovo kretanje je sigurnije za njega, kao što je: nevidljiva krivina, provalija, mesto iskopavanja, odroni kamenja, ili slično.

3.Dozvoljava se korišćenje puta van naseljenog mesta detetu, koje nije navršilo sedam (7) godina, samo pod nadzorom lica koje je navršilo deset (10) godina.

4.Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od dvadeset (20) evra, pešak koji postupava protiv odredbama st. 1. i 2. ovog člana.

5.Prekršajno se kažnjava novčanom kaznom od četrdeset (40) evra roditelj ili staratelj deteta koji postupava protivno odredaba stava 3. ovog člana.

Član 143.

Prelazak puta od strane pešaka

1.Pešak se obavezuje da tokom prelaska puta ima posebnu pažnju i da uvek koristi pešački prelaz, tamo gde on postoji.

2.Pešak je obavezan da saobraćajni put, traku ili biciklističku stazu prelazi uz posebnu pažnju, prelazeći najkraći put, i potvrđujući pre prelaska puta, da to može da učini na siguran način.

3.Tokom prelaska puta, trake ili biciklističku stazu, pešaku nije dozvoljena upotreba mobilnog telefona, korišćenje slušalica na ušima ili slične opreme koja može da ga zbuni.

4.Prekršajno se kažnjava novčanom kaznom od pedeset (50) evra pešak koji postupava protivno odredbama ovog člana.

Član 144.

Pešački prelaz

1.Na putu gde postoji obeležen pešački prelaz ili posebni prelazi za njih, pešak mora da ih koristi za prelazak puta. Prelazak puta van obeleženih pešačkih prelaza ili posebnih prelaza može se vršiti samo u slučajevima kada je najbliži pešački prelaz udaljen više od pedeset (50) metara u naseljenim mestima i više od sto (100) metara van naseljenih mesta.

2.Prelaz puta van pešačkog prelaza prema stavu 1. ovog člana, dozvoljava se pod uslovom da ne ometa drumski saobraćaj. Pešak se obavezuje da daje prednost vozilima i da prelazi put, koristeći najkraći put, pod pravim uglom i srednjom linijom puta.

3.Na putu sa dve (2) međusobno fizički izdvojene trake, pešak se obavezuje da koristi samo pešački prelaz predviđen za pešake.

4.Ukoliko se pešački prelaz nalazi na putu sa dve putne trake, prelaz svake putne trake smatra se odvojeni pešački prelaz. To se isto primenjuje i za pešačke prelaze, na mestima gde je saobraćaj vozila izdvojen putem povišenog dela puta, ili nekom drugom saobraćajnom tehničkom opremom.

5.Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od pedeset (50) evra, pešak koji postupava protivno odredaba ovog člana.

Član 145. Zabrana ili ograničenje kretanja pešaka

1. Pešaku je zabranjeno:

- 1.1. neposredno uključivanje na putu ispred vozila u kretanju, uključujući ovde i pešačke prelaze, približavanje iza vozila ili neke druge prepreke koja ograničava preglednost puta;
- 1.2. prelaz puta na mestu gde je vidljivost ograničena;
- 1.3. smanjiti brzinu kretanja ili zaustavljati se bez razloga tokom prelaska puta ili železničke pruge;
- 1.4. kretati se ili zadržavati se na putu;
- 1.5. trčati bez razloga;
- 1.6. da hoda uzduž železničke pruge;
- 1.7. da uđe unutar železničke linije kada su spuštene rampe ili polurampe, ili kada njihovo spuštanje ili podizanje još nije završeno;
- 1.8. da prelazi put na mestu gde mehanizmi ili sigurnosni štitnici odvajaju pešački prelaz ili trotoar od puta, bez obzira na koju stranu su postavljeni;
- 1.9. da se vuče ili da se drži za vozila sa rolerima, skijama, sankama i slično.

2. Novčanom kaznom od dvadeset (20) evra kazniće se za prekršaj pešak koji u naseljenom mestu postupi suprotno odredbama ovog člana.

3. Novčanom kaznom od četrdeset (40) evra kazniće se za prekršaj pešak koji postupi van naseljenog mesta suprotno odredbama ovog člana.

Član 146. Ponašanje pešaka na pešačkom prelazu

1. Na označenom pešačkom prelazu, odnosno na raskrsnici na koju se kretanje pešaka reguliše semaforom za pešake, pešak je obavezan da postupi na osnovu tih signala.

2. Na označenom pešačkom prelazu, u kojem se kretanje pešaka reguliše semaforom za pešake ili znacima ovlašćenog lica, pešak može da prelazi put samo kada se dozvoljava datim znakom.

3. Na označenom pešačkom prelazu, u kojem se kretanje pešaka ne reguliše semaforom niti znacima ovlašćenog lica, pešak, iako ima prednost prelaska, treba da obrati pažnju na udaljenost i na brzini vozila koje mu se približava.

4. Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od trideset (30) evra, pešak koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 147. Organizovana kolona pešaka

1. Organizovana kolona pešaka treba da se vodi od lica koje je navršilo osamnaest (18) godina.

2. Organizovanoj koloni pešaka se dozvoljava kretanje samo sa desne strane puta u pravcu kretanja.

3. Dužina organizovane kolone ne može da bude veća od pedeset (50) metara, izuzeci od ove odredbe su slučajevi pogrebne povorke i u slučajevima kada se ovo obavlja posebnom dozvolom za policijske ili vojne jedinice.

4. Rastojanje između kolona ne može da bude manja od sto (100) metara.

5. Prekršajno se kažnjava novčanom kaznom od pedeset (50) evra, vodič kolone pešaka koji postupa protiv odredaba ovog člana.

Član 148.

Kretanje pešaka u koloni u otežanim uslovima vidljivosti

1. Tokom vremena smanjene vidljivosti, kao i u slučajevima kada se radi o bezbednosti drumskog saobraćaja, pešaci koji se kreću u koloni treba da se kreću jedni za drugim, izuzeci od ove odredbe, su slučaj pogrebne povorke i u slučajevima kada se ovo obavlja posebnom dozvolom za policijske ili vojne jedinice.

2. Ukoliko se kolona pešaka kreće u otežanim uslovima vidljivosti:

2.1. prvo lice u koloni treba da nosi belo svetlo, dok zadnje lice u koloni crveno svetlo;

2.2. svetlo treba da bude vidljivo na udaljenosti ne manjoj od sto pedeset (150) metara.

3. Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od pedeset (50) evra vodič kolone pešaka koji postupa protiv odredaba ovog člana.

Član 149.

Guranje vozila sa dva točka

1. Pešak koji gura kolica, bicikl, trotinet, moped, motocikl, lice koje se kreću pomoću kolica za lica sa ograničenim sposobnostima, lice koje gura ili vuče ručnu kolicu, treba da se kreću pored desne ivice puta u pravcu kretanja.

2. Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od trideset (30) evra, pešak koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 150.

Obaveze vozača prema pešacima

1. Vozač vozila pri približavanju pešačkog prelaza mora obratiti posebnu pažnju i da daje prednost pešaku koji se nalazi ili ulazi u pešački prelaz.

2. Ako se saobraćaj na označenom pešačkom prelazu reguliše semaforom za pešake ili znacima ovlašćenog lica, vozač vozila je obavezan da zaustavlja svoje vozilo ispred označenog pešačkog prelaza, kada se datim znakom zabranjuje prolaz.

3. Ako se označeni pešački prelaz iz stava 2. ovog člana nalazi na ulazu puta, vozač koji se kreće tim putem je dužan da se kreće smanjenom brzinom i da daje prednost pešaku koji se nalazi ili ulazi u pešački prelaz, i po potrebi da zaustavi svoje vozilo radi propuštanja pešaka.

4. Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom u iznosu od sto pedeset (150) evra, vozač koji postupi suprotno propisima iz stava 2. ovog člana. Njemu se izriče zaštitna mera zabrana upravljanja motornim vozilom u roku od šest (6) meseci, kao i tri (3) negativna poena.

5. Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od četrdeset (40) evra, vozač koji postupi suprotno odredbama stava 1. ili 3. ovog člana.

Član 151.**Obaveze vozača pri kretanju preko trotoara ili preko pešačkog prelaza**

- 1.Pri kretanju preko trotoara ili preko pešačkog prelaza, vozač vozila treba da vozi sporije i da daje prednost pešacima.
- 2.Odredbe iz stava 1. ovog člana, takođe se primenjuju i pri vožnji na trgu, gde zbog razloga nepostojanja odvojenih puteva i trotoara, vozila i pešaci se kreću istom površinom.
- 3.Prekršajno se kažnjava novčanom kaznom od četrdeset (40) evra vozač koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 152.**Pažnja vozača prema posebnim učesnicima**

- 1.U slučaju kada pređu put lica sa ograničenim sposobnostima, stara lica ili deca, vozač je dužan da zaustavi vozila i da ovim licima omogući prelazak puta.
- 2.Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od četrdeset (40) evra, vozač koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 153.**Obaveze vozača tokom skretanja na bočni put**

- 1.Vozač koji vozilom skreće na bočni put, na čijem ulazu ne postoji obeleženi pešački prelaz, je dužan da se kreće smanjenom brzinom i ne dozvoljava mu se da ugrožava pešake koji su već stupili na putu.
- 2.Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od četrdeset (40) evra, vozač koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 154.**Saobraćaj na železničkom prelazu**

- 1.Kada se učesnik u saobraćaju približava prelazu puta preko železničke pruge, odnosno kada prelazi, mora obratiti posebnu pažnju.
- 2.Učesnici u saobraćaju su dužni da stanu na prelazu puta preko železničke pruge ako su sredstva za zaustavljanje saobraćaja počela spuštanje ili već su spuštена, ili osvetljujući ili akustički znaci upozoravaju početak spuštanja sredstava, odnosno upozoravaju da na železničkom prelazu dolazi voz.
- 3.Pre prelaska preko šina, vozač vozila treba da se obezbedi da vozilo koje se kreće po šinama nije u dolasku i da preduzme potrebne mere, posebno ukoliko je vidljivost smanjena ili zbog drugih okolnosti na putevima.
- 4.Pre železničkog prelaza, vozač vozila treba da upravlja vozilo pažljivo i sa smanjenom brzinom, kako bi mu se omogućilo zaustavljanje vozila na sigurno mesto, u slučaju približavanja vozila koje se kreće po šinama, ili kada branici ili polubranici, ili signalizacija sa crvenim svetlom i sirenom zabranjuju ulaz na železničkom prelazu.
- 5.Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od pedeset (50) evra, vozač koji postupi protiv odredbama ovog člana.
- 6.Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od trideset (30) evra, svaki učesnik u saobraćaju, izuzev vozača, koji postupaju protiv odredaba ovog člana.

Član 155.**Obaveze vozača pri prelasku preko pružnog prelaza**

1. Na prelazu preko železničke pruge, na kojem nema branika ili polubranika i signala koji najavljuje dolazak voza, vozač vozila je dužan da se pre prelaska preko šina, prethodno uveri da na prelaznom putu preko železničke pruge ne prolazi neko vozilo.

2. Vozaču se zabranjuje:

2.1. da prolazi sa strane branika ili polubranika i da stupi na prelazu preko železničke pruge kada je već počelo spuštanje ili se završilo spuštanje branika ili polubranika;

2.2. da stupi na prelazu preko železničke pruge, ako se daju svetlosni znakovi ili zvučni signali koji upozoravaju da se približava vozilo koje se kreće šinama;

2.3. da prelazi vozilom tokom vremena čekanja otvaranja branika ili polubranika;

2.4. da stupi na prelazu preko železničke pruge, ako nema dovoljno slobodnog prostora na drugoj strani prelaza za nastavak kretanja.

3. Vozač koji upravlja vozilom ili skup vozila čija je dužina veća od deset (10) metara i koja ne može da razvija brzinu veću od šest (6) km/h, pre stupanja na prelazu preko železničke pruge dužan je da se uveri, da na prelazu puta ne nailazi vozilo koje se kreće prugom, za onoliko vremena koliko je potrebno za siguran prelazak, ili da traži pomoć od lica koje obezbeđuje taj železnički prelaz.

4. Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom u iznosu od sto pedeset (150) evra, vozač koji postupa suprotno odredbama ovog člana, i njemu se izriče zaštitna mera zabrana upravljanja motornim vozilom u roku od tri (3) meseci, kao i jedan (1) negativan poen.

Član 156.**Obaveze vozača u slučaju blokiranja vozila na prelazu puta preko železničke pruge**

1. U slučajevima kada je vozilo blokirano tokom kretanja preko železničkog prelaza, zbog kvara ili drugih razloga, vozač je dužan da odmah preduzme neophodne korake da vozilo ukloni sa koloseka. Ukoliko to njegovim postupkom nije moguće, mora odmah da obavesti policiju o slučaju, a istovremeno uloži neophodne napore da upozori lica koje upravlja vozilom na kolosecima na opasnost koju predstavlja prisustvo njegovog vozila na koloseku na prelazu.

2. Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od pedeset (50) evra, vozač koji postupa protiv odredaba ovog člana.

Član 157.**Saobraćaj na autoputu i motoputu**

1. Autoputom je zabranjeno kretanje pešaka, životinje, vozila bez motora, traktora, mopeda i radnih vozila.

2. Autoputom je zabranjeno kretanje motornih vozila, vozila koja zbog svoje konstrukcije ne mogu da razviju veću brzinu od najmanje šezdeset (60) km/h. Izuzeci od ove odredbe su vozila pod pratnjom, vozila sa pravom prelaska, vozila KBS-i, vozila institucija bezbednosti, vozila koja vuče neispravna vozila i druga vozila sa specijalnom dozvolom.

3. Vozač vozila, koji je zbog kvara ili iz drugih razloga dužan da zaustavi vozilo na autoputu, dužan je da zaustavi vozilo na saobraćajnoj traci za zaustavljanje vozila u nuždi i dužan je da preduzme mere da vozilo ukloni sa saobraćajne trake što je pre moguće.

4. Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od sto (100) evra, vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 158. **Uslovi za kretanje na autoputu**

1. Zabranjuje se stupiti na autoputu motornim vozilom koje vuče vozilo u defektu.
2. Na autoputu, motorna vozila treba da se kreću na desnoj krajnjoj traci saobraćaja koja nije zauzeta sa motornim vozilima koja se kreću u koloni.
3. Na autoputu se dozvoljava promena saobraćajne trake, zbog bržeg kretanja, samo prelazom motornog vozila na levoj saobraćajnoj traci.
4. Na autoputu vozaču nije dozvoljeno:
 - 4.1. da prelazi iz jedne trake u drugu cik-cak kretanjem;
 - 4.2. preticanje ili kretanje u traku za zaustavljanje u nuždi;
 - 4.3. da vozi na kratkom rastojanju iza vozila koje se kreće ispred njega ubrzavanjem vozila, da uključi sve žmigavce, da koristi sirenu; ili
 - 4.4. preduzeti bilo koju drugu radnju koja bi ugrozila druge učesnike u saobraćaju.
5. Vozač ne sme da vozi vozilo u suprotnom pravcu na autoputu.
6. Vozač koji postupi suprotno odredbama stava 5. ovog člana kazniće se za prekršaj novčanom kaznom od petsto (500) evra. Takođe mu se izriče preventivna mera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jedne (1) godine i pet (5) negativnih poena.
7. Vozač koji postupi suprotno odredbama iz podstava 4.2. ovog člana kazniće se za prekršaj novčanom kaznom od trista (300) evra. Takođe mu se izriče mera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jedne (1) godine i tri (3) negativna boda.
8. Vozač koji postupi suprotno st. 1. i 2. kao i odredbama podstavova 4.1; 4.3. i 4.4. ovog člana, kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom od sto pedeset (150) evra.

Član 159. **Upravljanje na autoputu sa više saobraćajnih traka**

1. Na autoputu sa tri (3) ili više saobraćajnih traka namenjenih za kretanje motornih vozila u jednom pravcu, vozač vozila sa najviše dozvoljenom masom od pet hiljada (5.000) kg, ili vozilima sa prikolicom dužine preko sedam (7) metara, može da koristi samo dve (2) saobraćajne trake koje se nalaze blizu desne ivice površine puta.
2. Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od sto (100) evra, vozač koji postupi protiv odredaba ovog člana.

Član 160. **Uključenje na autoputu**

1. Vozač koji se vozilom uključuje na autoputu je dužan:
 - 1.1. da koristiti traku za ubrzavanje, ako takva traka postoji, dajući odgovarajući znak sa pokazateljem smera i stupiti na saobraćajni tok, na način kojim ne ugrožava saobraćaj

motornih vozila koje se kreću autoputom;

1.2.da daje prednost prelaza vozilu koje se kreće na autoputu, ako ne postoji posebna traka za ubrzanje.

2.Vozač koji se kreće autoputom treba da olakša stupanje drugog vozila na autoputu, ostavljajući slobodnu desnu ivicu saobraćajne trake i krećući se levom trakom od njega, ako ne ometa kretanje ostalih vozila na autoputu.

3.Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od sto (100) evra, vozač koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 161. **Isključenje vozilom sa autoputa**

1.Vozač koji se isključi sa autoputa dužan je da sa svojim vozilom zauzme položaj na krajnjoj desnoj saobraćajnoj traci i da prelazi na početak trake za usporavanje, ako takva traka postoji na autoputu.

2.Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od sto (100) evra, vozač koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 162. **Blokiranja saobraćaja na autoputu**

1.U slučaju blokiranja saobraćaja na autoputu, vozila su dužna da omogućavaju kretanje vozilima s prednošću prolaska i vozilima pod pratnjom, sklanjajući se na desnoj ili levoj traci saobraćaja, kako bi stvorili slobodan prostor za prolaz.

2.Zabranjeno je zaustavljanje ili parkiranje vozila na autoputu, osim na obeleženim mestima za tu svrhu.

3.U slučaju zaustavljanja vozila zbog nekog tehničkog problema ili iz drugih razloga, vozač je dužan da ukloniti vozilo s puta i upozoriti druge učesnike u saobraćaju.

4.Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od sto (100) evra, vozač koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 163. **Odredbe na motoputu**

Sve važeće odredbe i kazne od člana 158. do člana 162. ovog zakona važe i za motoput.

Član 164. **Saobraćaj u tunelu**

1.Vozaču, koji se vozilom kreće u tunelu, nije dozvoljeno da zaustavi ili parkira vozilo, da izvrši polukružni povraćaj ili kretanje vozilom unazad.

2.Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom u iznosu od sto pedeset (150) evra, vozač koji postupi suprotno odredbama ovog člana, i istome se izriče jedan (1) negativan poen.

Član 165. **Upotreba svetla tokom upravljanja u tunelu**

1.Vozač vozila sa motornim dejstvom, tokom upravljanja u tunelu, treba da ima upaljena kratka svetla za osvetljavanje puta.

2.Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od četrdeset (40) evra, vozač koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 166. **Vozila pod pratnjom**

1.Vozila pod pratnjom, vodeći računa o sigurnosti drugih učesnika u saobraćaju, imaju pravo prednosti preticanja u odnosu na sva druga vozila, osim na raskrsnici gde se saobraćaj reguliše od ovlašćenog lica.

2.Ovlašćena lice koje reguliše drumski saobraćaj je dužan da stvori uslove, kako bi se vozila sa prednošću prolaska kretali neometano.

3.Vozilo pod pratnjom ima pravo da ne primenjuje odredbe saobraćaja, kada to vozilo daje svetlosni znak crvene i plave boje i zvučni signal promenljivog intenziteta, osim u slučajevima kada ovim postupkom ugrožava ostale učesnike na saobraćaju.

Član 167. **Ponašanje vozača prema vozilima pod pratnjom**

1.Vozač vozila koji na putu susretne vozilo ili kolonu vozila pod pratnjom, kao i vozač koji sustigne vozilo pod pratnjom ili kolonu vozila pod pratnjom, je dužan da zaustavi svoje vozilo, da noću umesto dugih svetala upotrebiti kratka svetla za osvetljavanje puta, da se striktno pridržava na naredbe lica koja prate vozilo i da nastavi sa kretanjem samo nakon prolaska svih vozila pod pratnjom.

2.Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od osamdeset (80) evra, vozač koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 168. **Ponašanje pešaka prema vozilima pod pratnjom**

1.Radi omogućavanja nesmetanog prolaska vozilima pod pratnjom, pešaci su dužni da se udaljavaju sa puta, dok ne prolaze ta vozila.

2.Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od četrdeset (40) evra, pešak koji postupi protivno odredbama ovog člana.

Član 169. **Vozila sa prvenstvom prolaza**

1.Vozila sa prvenstvom prolaza smatraju se:

- 1.1.vozilo Policije Kosova;
- 1.2.vatrogasno vozilo;
- 1.3.vozilo hitne pomoći /ambulante;
- 1.4.vozilo KBS-a;
- 1.5.vozila posebne jedinice za transport zatvorenika;
- 1.6.vozilo u vlasništvu javnih institucija ovlašćeno od generalnog direktora policije.

2.Vozila s prednošću prolaska u saobraćaju, imaju sva vozila navedena u stavu 1. ovog člana, kada posebnom opremom daju signale plavom bojom ili zvučne signale, različitog intenziteta, tokom

intervencije.

3. Vozilima s prednošću prolaska imaju pravo na prednost prolaska u odnosu na sva druga vozila, osim prema vozilima pod pratnjom i prema vozilima koja se kreću u raskrscima, koja se uređuje znacima od strane ovlašćenog lica.

4. Ovlašćeno lice koja upravlja drumskim saobraćajem je dužna da stvara uslove na način da vozila s prednošću prolaska prelazu bez smetnje.

5. Vozila s prednošću prolaska imaju pravo da neprimenjuju odredbe saobraćaja, kad ta vozila daju svetlosne plave signale, kao i zvučne signale različitog intenziteta, osim u slučajevima kada takvim postupkom ugrožavaju ostale učesnike u saobraćaju.

Član 170.

Obaveze vozača prema vozilima s prednošću prolaska

1. Kada vozilo policije i KBS-a, uz korišćenje dva (2) plava svetla, osiguravaju prolazak jednog vozila ili kolone vozila koja se kreću za njim, vozači drugih vozila su dužni da vode računa i takvim vozilima obezbede prolazak, da im daju prednost prolaska i, po potrebi, da zaustave svoja vozila sve dok ne prolaze navedena vozila.

2. U slučaju susretanja vozila s prednošću prolaska, važe opšta pravila o prednosti prolaska.

Član 171.

Postupak vozača prema vozilima s prednošću prolaska

1. Vozač vozila koji na putu susretne ili sustigne vozilo s prednošću prolaska, dužan je propustiti ga i prema potrebi, zaustaviti se dok to vozilo ne pređe i da postupi shodno naređenju ovlašćene osobe iz vozila s prednošću prolaska.

2. Kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od osamdeset (80) evra, vozač vozila koji ne postupi u skladu s odredbama ovog člana.

Član 172.

Ponašanje pešaka prema vozilima s prednošću prolaska

1. Da bi omogućili neometan prolaz vozilima s prednošću prolaska, pešači su dužni skloniti se sa puta dok ta vozila ne prođu.

2. Kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra pešak koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 173.

Upotreba posebnih zvučnih i svetlosnih uređaja

1. Uređaji za davanje posebnih svetlosnih i zvučnih znakova s promenljivim intenzitetom imaju pravo koristiti samo vozila predviđena čl. 166. i 169. ovog zakona.

2. Na vozilima Policije, osim opreme iz stava 1. ovog člana, mogu se ugrađivati i uređaji na kojima su pisane naredbe i najave za vozača koji se kreće ispred ili iza vozila Policije: „Obavezno zaustavljanje“, „Stop policija“, „Smanjite brzinu“, „Saobraćajna nesreća“, „Opasnost na putu“, ili slično.

3. Kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od petsto (500) evra osoba koja ugrađuje uređaje suprotno odredbama ovog člana.

4. Kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od hiljadu (1.000) evra do tri hiljade (3.000)

evra odgovorna osoba u javnu instituciju ako bez ovlašćenja, ugrađuje ili dopušta ugrađivanje uređaja suprotno odredbama ovog člana.

5. Novčanom kaznom od petsto (500) evra kazniće se za prekršaj vozač koji učestvuje u saobraćaju sa ugrađenom opremom suprotno ovom članu. Pored novčane kazne, izriče mu se i zaštitna mera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od tri (3) meseca, kao i tri (3) negativna boda. Uređaj mu se oduzima nepovratno.

6. Zabranjen je uvoz, proizvodnja, modifikacija, promet ili bilo koji drugi postupak u vezi sa specijalnom zvučnom i svetlosnom opremom, bez ovlašćenja osim sredstava sa prvenstvom prolaza prema ovom zakonu.

Član 174.

Postavljanje zvučnih i svetlosnih uređaja

Resorno Ministarstvo unutrašnjih poslova podzakonskim aktom utvrđuje način postavljanja zvučne i svetlosne opreme u vozila pod pratnjom i u vozila sa prvenstvom prolaza, žutih svetala u vozilima u kojima je predviđeno njihovo postavljanje.

Član 175.

Teret na vozilu

1. Vozilu koja se nalazi u drumskom saobraćaju, zabranjuje se opterećenje sa većim teretom od dozvoljenog, utvrđenog u sertifikatu za registraciju vozila, da prekoračuje dozvoljeni teret osovina ili prekoračenje tehničkih mogućnosti puta.

2. Za razliku iz stava 1. ovog člana, dozvoljava se prekoračenje od tri (3%) posto ukupne dozvoljene teretne mase i opterećenja osovina, utvrđeno posebnom odredbom, odnosno preko najveće dozvoljene mase tereta i opterećenja osovine, utvrđeno u saobraćajnoj dozvoli, odnosno preko mogućnostima koja dozvoljavaju kvalitet puta, propisano saobraćajnim znakom, pod uslovom da zbog karakteristike tereta i drugih dozvoljenih okolnosti, kada na mestu tereta nije bilo moguće utvrditi masa opterećenja.

3. Teret na vozilo mora biti smešteno po potrebi, mora biti pričvršćeno i pokriveno da:

3.1. ne ugrožava sigurnost učesnika u saobraćaju;

3.2. ne oštećuje puteve i objekte na putu;

3.3. ne umanjuje stabilnost vozila i ne otežava upravljanje vozilom;

3.4. ne smanjuje vozaču preglednost nad putem;

3.5. ne stvara suvišnu buku;

3.6. da se ne rasipa i raznosi po putu;

3.7. ne zaklanja uređaje i svetlosne signale na vozilu;

3.8. ne zaklanja registarske tablice i svetlosno-signalne uređaje na vozilu.

4. Kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

5. Kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od trista (300) evra pravno lice ili institucija u čije je ime i u okviru čijeg ovlašćenja je postupilo lice iz stava 3. ovog člana.

Član 176. **Označavanje tereta na vozilu**

1. Tovar na vozilu je zabranjeno da prođe više od jedan (1) metar na prednjoj strani.
2. Tovar koji se prevozi na vozilu i priključnom vozilu može da prođe najudaljeniju poenu na zadnjoj strani vozila najviše za jednu šestinu (1/6) svoje dužine, koja se oslanja na celom tovarnom prostoru kao neprekidni tovar.
3. Ako se vozilom prevozi tovar u kombinaciji koja se sastoji od vučnog vozila i jedno osovinske prikolice, pod dužinom vozila razumeva se ukupna dužina vučnog vozila i jedno osovinske prikolice.
4. Ako teret na vozilu premašuje više od jednog (1) metra najudaljenije poene na zadnjoj strani vozila, najizbočenija poena tereta mora biti označena crvenom tkaninom.
5. Najizbočenija poena tereta koji se prevozi teretnim ili priključnim vozilom mora u slučaju iz stava 4. ovog člana biti označena pločom. Ta ploča je kvadratnog oblika dimenzija pedeset (50) cm sa pedeset (50) cm, obojena naizmeničnim kosima trakama reflektirajući narandžaste i bele boje i postavljena vertikalno na uzdužnu os vozila.
6. Kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.
7. Kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od trista (300) evra i pravno lice i institucija u ime i po ovlašćenju koje postupi osoba iz stava 6. ovog člana.

Član 177. **Označavanje tereta pri smanjenoj vidljivosti**

1. Za vreme smanjene vidljivosti moraju se označiti najisturenije tačke tereta koji se prevozi na vozilu:
 - 1.1. sa svetlom ili obojenom reflektujućom materijom u slučaju iz st. 4. i 5. člana 176. ovog zakona;
 - 1.2. kad teret na motornom ili na priključnom vozilu bočno premašuje više od dvadeset (20) cm, spoljni rub prednjeg ili zadnjeg svetla za označavanje vozila svetlom i katadiopterom koji s prednje strane daju belo svetlo, a sa zadnje strane crveno svetlo.
2. Kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.
3. Kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od trista (300) evra pravno lice ili institucija u čije je ime i u okviru čijeg ovlašćenja je postupilo lice iz stava 2. ovog člana.

Član 178. **Masa priključnih vozila**

1. Ukupna masa priključene prikolice na vozilo, transportno sredstvo sa dozvoljenom masom većom od tri zarez pet (3,5) tona, ili autobus, ne dozvoljava se prekoračenje ukupnog tereta vučenog vozila.
2. Ukupna masa priključene prikolice u transportno vozilo sa dozvoljenom masom većom od tri zarez pet (3,5) tona, može prekoračiti ukupnu masu vučnog vozila do četrdeset odsto (40%).
3. Ukupna masa priključene prikolice u motocikl ili moped ne smiju prekoračiti ukupnu masu svake od njih veću od sto (100) kg.

4.Odredbe iz st. 1, 2. i 3. ovog člana se ne odnose na vozila vučena pomoću kuke.

5.Kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra vozač vozila koji postupi suprotno odredbama stava 3. ovog člana.

6.Kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od sto pedeset (150) evra vozač vozila koji postupa suprotno odredbama st. 1. i 2. ovog člana.

7.Kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom od trista (300) evra, i pravno lice ili institucija, u čije ime i u okviru čijeg ovlašćenja je postupilo lice iz stava 6. ovog člana.

Član 179.

Vozila za koja ne važe odredbe za masu priključnog vozila

Odredbe člana 178. ovog zakona ne odnose se na vozila vlasništva KBS-a, KP i vatrogasne jedinice.

Član 180.

Prevoz na priključnu vozilu za bicikl i moped

1.Na priključeno vozilo za bicikl i moped ne sme se prevoziti predmeti šire od osamdeset (80) cm.

2.Za prekršaj kazniće se novčanom kaznom u iznosu od dvadeset (20) evra vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 181.

Prevoz vozilom na dva točka

1.Na biciklu, mopedu i motociklu ne sme se prevoziti predmeti šire od nula zarez pet (0,5) metra sa svake strane vozila.

2.Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od dvadeset (20) evra, vozač vozila ako postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 182.

Posebna dozvola

1.Saobraćaj vozila ili skupa vozila čija je masa, osovinsko opterećenje ili dimenzije, sa ili bez tereta veća od dopuštene propisima za ta vozila te koja se definišu članom 178. ovog zakona, dopušteno je jedino po pribavljanju posebne dozvole.

2.Dozvola iz stava 1. ovog člana izdaje se:

2.1.na neodređeno vreme;

2.2.na određeni vremenski period;

2.3.samo za jednu vožnju.

3.Dozvole iz stava 2. ovog člana izdaje Ministarstvo ili opština, u saradnji sa Policijom.

4.Ministarstvo ili opština u saradnji s policijom će utvrditi kriterijume i detaljnu proceduru za izdavanje dozvola iz stava 2. ovog člana vezano sa vozilima i odredištima.

5.Resorno Ministarstvo unutrašnjih poslova podzakonskim aktom reguliše način pokrivanja troškova policije za izdavanje dozvola i za obaveze praćenje.

6. Kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

7. Kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od trista (300) evra i pravno lice i institucija u čije ime i po čijem ovlašćenju je postupilo lice iz stava 6. ovog člana.

Član 183. Prevoz osoba

1. Na vozilu sme se prevoziti samo onoliko osoba koliko ima ugrađenih sedišta na vozilu, odnosno koliko je upisano u saobraćajnoj dozvoli vozila.

2. U smislu stava 1. ovog člana, dva (2) deteta mlađa od deset (10) godina smatraju se odraslom osobom.

3. Vozaču putničkog auta se ne dozvoljava da na prvim sedištim prevozi lice, koje je pod uticajem alkohola ili droge ili lekova koja utiču na psihofizičke sposobnosti.

4. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od trideset (30) evra, vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

5. Za prekršaj kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od sto pedeset (150) evra i pravno lice ili javna institucija u ime i u okviru ovlašćenja koje je postupilo lice iz stava 4. ovog člana.

Član 184. Prevoz osoba na bočnoj prikolici

1. Na prikolicama, iz člana 181. ovog zakona i u tovarnom sanduku mopeda ili motocikla, ne smiju se prevoziti lice.

2. Lice se mogu prevoziti u bočnoj prikolici bicikla i motocikla.

3. Za prekršaj kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra vozač koji vozilom prevozi osobe suprotno odredbama ovog člana.

Član 185. Prevoz osoba u zatvorenom prostoru vozila

1. Vozač ne sme prevoziti lice u zatvorenom prostoru vozila koje se ne može otvarati iznutra. Izuzetak su vozila nadležnih institucija, definisani normativnim aktima.

2. Kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

3. Kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od petsto (500) do hiljadu petsto (1.500) evra, i pravno lice ili javna institucija u čije ime i u okviru čijeg ovlašćenja je postupilo lice iz stava 2. ovog člana.

Član 186. Prevoz osoba na biciklu

1. Vozač bicikla stariji od osamnaest (18) godina može na biciklu prevoziti osobe starije od sedam (7) godina samo ako na biciklu nalaze posebna sedišta za svako lice, držač za ruke i noge, odnosno pedale.

2. Vozač bicikla stariji od osamnaest (18) godina može na biciklu prevoziti dete mlađe od sedam (7)

godina ako je na biciklu montirano posebno sedište, koje odgovara veličini deteta i čvrsto spojeno s biciklom.

3. Vozačima bicikala, mopeda i motocikala nije dozvoljeno da prevoze lica pod dejstvom alkohola, droga ili ona lica koja ne kontrolišu svoje postupke.

4. Dete mlađe od dvanaest (12) godina ne sme se prevoziti na mopedu i motociklu.

5. Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od trideset (30) evra vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Člana 187.

Ponašanje putnika prema vozaču

1. Ne dozvoljava se ometanje vozača tokom vožnje od strane lica koji se nalaze u vozilo, na taj način što će se ugroziti bezbednost u saobraćaju.

2. Ne dozvoljava se licima da otvaraju vrata vozila bez dozvole vozača vozila.

3. Odgovornost za otvaranje vrata vozila od strane maloletnika kojom se prevoze putnici snosi vozač, a ukoliko vrata prevoznog vozila otvara punoletno lice, odgovornost za to snosi sama osoba.

4. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od sto (100) evra, vozač koji postupi protiv odredbama ovog člana.

5. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od četrdeset (40) evra, lice koje postupi protiv odredbama ovog člana.

Član 188.

Upotreba kaiša sigurnosti

1. U vozilu za prevoz putnika i na teretna vozila vozač i sve osobe koje se nalaze u vozilu treba koriste sigurnosni kaiš, kao što je predviđeno od strane proizvođača tog vozila.

2. Ukoliko maloletno lice koji se prevozi u vozilu ne upotrebljava sigurnosni kaiš, odgovornost spada na vozača vozila, a ukoliko lice koje se prevozi u vozilu je punoletan, odgovornost za to snosi sama osoba.

3. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od sto pedeset (150) evra vozač koji prevozi maloletna lica, odnosno punoletno lice, koje postupi protiv odredbama ovog člana.

Član 189.

Prevoz lica/dece u vozilu

1. Lice mlađe od dvanaest (12) godina, kao i lice koje nije u stanju da kontrolišu svoje postupke, ne može se prevoziti u drumskom vozilu na prednjem sedištu, dok se, bez obzira na godine starosti, pod bilo kojim okolnostima niko ne sme prevoziti u krilo vozača na volanu tokom vožnje.

2. Niža osoba od sto trideset pet (135) cm može se prevoziti vezan sigurnosnim pojasem u odgovarajućem sigurnosnom sedištu za decu, koje se ugrađuje u vozilo u skladu sa izjavom proizvođača vozila, odnosno proizvođača sigurnosnog sedišta, osim u vozilima za javni prevoz putnika.

3. Izuzetno od stava 1. ovog člana, lice do tri (3) godine starosti može se prevoziti na prednjem sedištu, ako se prevozi u sigurnosnom sedištu okrenutom na suprotnoj strani kretanja vozila, kada vozilo nema ili je isključio vazdušni jastuk.

4. Izuzetno od stava 2. ovog člana, dete starije od četiri (4) godine može se prevoziti sigurnosnim pojasem vozila uz korišćenje predviđenog sigurnosnog sloja, ako visina lica dozvoljava bezbedno povezivanje i ako u mesto gde lice sedi, postoji naslon za glavu.

5. Izuzetno od odredaba st. 2. i 4. ovog člana ne primenjuju se u slučaju prevoženja lica visine ispod sto trideset pet (135) cm u sedištu u vozilu za koje, prema važećim propisima, nije potrebna da ima sigurnosni pojas, odnosno priključak za pričvršćivanje sigurnosnog pojasa.

6. Ako su deca pod staranjem odrasle osobe koja ne sedi na prednjim sedištim vozila, odnosno ako se drže u krilu ili u rukama ovog lica, oslobađaju se obaveze korišćenja sigurnosnog sedišta za decu.

7. Standard i upotreba sigurnosnog sedišta za decu moraju biti u skladu sa direktivama EU-a, koje Ministarstvo transponuje podzakonskim aktom i drugim srodnim pitanjima.

8. Novčanom kaznom od dvesta (200) evra kazniće se za prekršaj vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana. Njemu se izriče zaštitna mera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od tri (3) meseca, kao i dva (2) negativna boda.

9. Novčanom kaznom od dvesta (200) evra kazniće se za prekršaj lice koje sedi na prednjem sedištu vozila, koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

10. Novčanom kaznom od četirsto (400) evra kazniće se za prekršaj vozač vozila koji, upravljajući vozilom, drži drugo lice u krilu za volanom. Njemu se izriče zaštitna mera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od šest (6) meseci, kao i pet (5) negativnih poena.

Član 190.

Lica koja su oslobođena od upotrebe sigurnosnog pojasa

1. Suprotno odredbama čl. 188. i 189. ovog zakona, obaveza korišćenja sigurnosnog pojasa ne važi za:

1.1. lice koje ima lekarsko uverenje kojim se potvrđuje da ima neželjene efekte ako koristi sigurnosni pojas;

1.2. trudnice;

1.3. policajca ili drugo ovlašćeno lice tokom prevoza uhapšenih osoba;

1.4. ovlašćena službena lica koja pružaju blisku zaštitu lica;

1.5. medicinsko osoblje za vreme pružanja prve pomoći i obaveznih aktivnosti;

1.6. osoblje obezbeđenja koja prenosi znatnu količinu gotovine;

1.7. bolesno lice koji se prenosi nosilima ili invalidskim kolicima.

2. Resorno Ministarstvo zdravlja posebnim podzakonskim aktom utvrđuje uslove i načine izdavanja lekarskog uverenja iz podstava 1.1. stava 1. ovog člana.

Član 191.

Ponašanje putnika tokom kretanja vozila

1. Tokom vremena kretanja vozila ne dozvoljava se da lica skaču, da otvaraju vrata, da izlaze delovima tela van vozila, da sede na prozorima, u spoljašnjim delovima vozila ili na priključnim vozilima.

2. Za razliku iz stava 1. ovog člana dozvoljava se prevoz lica na spoljašnjem delu prevoznog vozila i prikolice koji obavljaju poslove u specijalnim vozilima vatrogasne službe, čistači gradova i slično, ukoliko na tim vozilima je montirana platforma da stoji na nogama i za održavanje. U takvi slučajevima, vozilo nije dozvoljeno da se kreće većom brzinom od 30 km/h.

3. Lice koje postupi suprotno stavu 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od sto (100) evra. Za isti prekršaj, novčanom kaznom od sto pedeset (150) evra biće kažnjen i vozač vozila u kojem se nalazi lice koje je izvršilo prekršaj, a biće mu izreknuti jedan (1) negativan poen.

4. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od četrdeset (40) evra vozač koji prekorači ograničenu brzinu kretanja shodno stavu 2. ovog člana.

Član 192. Prevoz putnika autobusom

1. Na motornim i priključnim vozilima za prevoz putnika autobusom u javnom gradskom prevozu, izuzetno od čl. 183, 188. i 189. ovog zakona, dozvoljava se prevoz lica i stojeći na nogama. U ovom slučaju, sigurnosni kaiš nije neophodan.

2. U autobusu sa kojim se vrši javni prevoz u međugradskom saobraćaju, mogu se prevoziti samo onoliko lica koliko ima sedišta montiranih u autobusu.

3. Prikolice za prevoz putnika mogu se priključiti samo prevoznim vozilima-autobusima u gradskom saobraćaju.

4. Autobusi koji pored sedišta imaju mesta za stajanje na nogama, obavezni su da budu saglasno sa Zakonom o drumskom prevozu.

5. Kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom od četrdeset (40) evra vozač vozila koje postupa protiv odredbama ovog člana.

6. Kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od sto pedeset (150) evra i pravni lice ili javna institucija u čije ime i u okviru čijeg ovlašćenja je postupilo lice iz stava 5. ovog člana

Član 193. Ponašanje putnika u vozila za prevoz putnika

1. Putnicima se ne dozvoljava da izlaze iz vozila za prevoz putnika bez zaustavljanja vozila.

2. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od četrdeset (40) evra, putnik koji postupa protiv odredbama ovog člana.

Član 194. Prevoz lica teretnim vozilima i na traktorsku prikolicu

1. Na teretnom vozilu ili prikolicu koju vuče traktor, može se prevoziti najviše pet (5) lica koja rade na utovaru ili istovaru tereta ili obavljaju poljoprivredne ili druge radove.

2. Osobe koje nisu navršile četrnaest (14) godina smeju se prevoziti na vozilima iz stava 1. ovog člana samo uz pratnju punoletne osobe.

3. Kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra vozač vozila i osoba koja postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 195.**Broj lica koji se prevoze u tovarnom prostoru**

1. Na teretnom vozilu u prostoru za smeštaj tereta ili na priključnom vozilu koje vuče traktor, može se uz odobrenje prevoziti više od pet (5) osoba koji rade na utovaru ili istovaru tereta ili obavljaju druge radove, od mesta stanovanja do mesta rada ili obratno ili od jednog mesta na drugo. Vozač mora imati kod sebe posebno odobrenje i pokazati je na zahtev ovlašćeno lice.

2. Dozvole iz stava 1. ovog člana izdaje Ministarstvo ili opština, u saradnji sa policijom.

3. Ministarstvo u saglasnosti sa policijom, podzakonskim aktom, utvrđuje uslove i kriterijume za izdavanje posebne dozvole za vozila koje obavljaju organizovani prevoz osoba.

4. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra, vozač koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

5. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od trista (300) evra i pravno lice ili javna institucija u čije ime i u okviru čijeg ovlašćenja je postupilo lice iz stava 4. ovog člana.

Član 196.**Prevoz životinja**

1. Ukoliko se kamionom ili na prikolici prevoze životinje, u tim vozilima se ne dozvoljava prevoz lica

2. Ukoliko se na motornom vozilu prevozi domaća životinja, ne dozvoljava se njihov smeštaj na prednjem sedištu.

3. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od sto (100) evra, vozač koji postupi suprotno odredbama stava 1. ovog člana.

4. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra, vozač koji postupi suprotno odredbama stava 2. ovog člana.

Član 197.**Postupak u vanrednim slučajevima**

U slučaju evakuacije ili pružanja pomoći usled elementarne nepogode, na teretnom vozilu ili prikolici koju vuče traktor, mogu se prevoziti osobe i bez prethodne dozvole.

Član 198.**Prevoz osoba radnim vozilima i moto kultivatorom.**

1. Na radnom vozilu i na priključnom vozilu koje vuče vozilo, za vreme kretanja po putu, sme se nalaziti vozač i pratilac.

2. Na moto kultivatoru, za vreme kretanja po putu, sme se nalaziti samo vozač, dok na priključnom vozilu kojeg vuče moto kultivator, sme se prevoziti više od tri (3) osobe koji rade na utovaru ili istovaru ili obavljaju druge radove.

3. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra, vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

4. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od trista (300) evra, i pravno lice ili javna institucija u čije ime i u okviru čijeg ovlašćenja je postupilo lice iz stava 3. ovog člana.

Član 199.

Način prevoza ljudi u tovarnom prostoru

1.Licima koja se prevoze na prostoru kamiona za smeštaj tereta i priključnim vozilom koje vuče traktor ili na radnoj mašini nije dozvoljeno da stoje, da sede na stranicama vozila, na nestabilnom teretu ili na teretu koji prelazi visinu leve ivice

2.Novčanom kaznom od šezdeset (60) evra kazniće se za prekršaj lice koje postupi suprotno odredbama ovog člana. Ista novčana kazna se izriče i vozaču vozila.

Član 200.

Zabrana transporta

1.U drumskom saobraćaju zabranjuje se prevoz lica:

- 1.1.vozilom koje nema stranice;
- 1.2.na vozilu s automatskim istovarivačem, ukoliko je uključen mehanizam;
- 1.3.na priključnom vozilu za prevoz tereta koje vuče prevozno vozilo;
- 1.4.na kamp kućici;
- 1.5.na priključnom vozilu traktora koji vuče više priključna vozila izuzev prvog.

2. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra, vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

3.Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od trista (300) evra, i pravno lice ili javna institucija u čije ime i u okviru čijeg ovlašćenja je postupilo lice iz stava 2. ovog člana.

Član 201.

Vozila kojima se obavljaju javne usluge

1.Vozila koja vrše javne radove, kao npr.: za održavanje puteva, komunalnih usluga, elektro distribucije i slično treba da puste signalno svetlo žute boje kada se kreću ili se nalaze na javnim putevima.

2.Vozilo dizajn, utovar koji prelazi dozvoljene granice tokom učešća u drumskom saobraćaju treba da upotrebljava osvetljujuće svetlo žute boje.

3.Vozač vozila za obavljanje javnih usluga ukoliko ne ugrožava saobraćaj može da ne sprovodi odredbe koje se odnose sa kretanjem tokom čišćenja snega ili nekog drugog razloga, dok po trotoarima može da se kreće ukoliko ne ugrožava pešake.

4.Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od četrdeset (40) evra, vozač vozila ukoliko postupi protiv odredbama ovog člana.

5.Za prekršaj predviđen ovim članom kažnjava se, novčanom kaznom od hiljadu (1.000) do tri hiljade (3.000) evra, i pravno lice ili javna institucija u čije ime i u okviru čijeg ovlašćenja je postupilo lice iz stava 3. ovog člana.

Član 202.

Vozila koja obavljaju javne usluge na autoputu

1. Vozač vozila koja pružaju javne usluge kao: održavanje puteva, pružanje snabdevanja i

raspodele energije i slično, mogu da koriste autoput ili ukoliko vozilo nije motorno vozilo ili njegova konstrukcija ne omogućuje razvijanje brzine preko šezdeset (60) km/h.

2.Zabranjuje se da vozač vozila za održavanje puteva koristi osvetljujuće svetla žute boje za druge namene, osim onih opisani u članu 201. ovog zakona.

3.Kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom, od dvesta (200) evra, vozač vozila za održavanje puteva, koji postupa u suprotnosti odredba st. 1. i 2. ovog člana.

4.Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od petsto (500) do hiljadu petsto (1.500) evra, i pravno lice ili javna institucija u čije ime i u okviru čijeg ovlašćenja je postupilo lice iz stava 3. ovog člana.

Član 203.

Obaveze osoblja koje održava puteve

1.Lice kojem je povereno održavanje puteva, obavezuje se da preduzme sve neophodne mere za otklanjanje prepreka na putu, kao: sneg, odron kamenja, mrtve životinje i slično. Isti se obavezuje da poštuje naredbe ovlašćenog lica, koji nadgleda i reguliše drumski saobraćaj.

2.Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od dvesta (200) evra, lice iz stava 1. ovog člana, koje postupa u suprotnosti s odredbama ovog člana.

3.Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od hiljadu (1.000) do tri hiljade (3.000) evra, pravno lice ili javna institucija, u čije ime i u okviru čijih ovlašćenja je postupalo lice iz stava 2. ovog člana.

Član 204.

Dokumenta za upravljanje vozilom

1.Vozač tokom upravljanja vozila treba sa sobom da ima sledeća dokumenta:

1.1.vozačku dozvolu;

1.2.saobraćajnu dozvolu;

1.3.ovlašćenje, ukoliko se vozilo koristi za upravljanje van zemlje. Ovlašćenje treba da izda ovlašćeni nadležni organ, ukoliko vozač nije vlasnik vozila ili vlasnik vozila se ne nalazi u istom vozilu;

1.4.radni nalog ili ovlašćenje, izdate od javnih i privatnih institucija za vožnju vozila unutar zemlje, ukoliko se vozilo koristi kao komercijalno vozilo, kao: vozila javnih i privatnih kompanija, preduzeća, firma, taksi vozila, auto-škole, autobusi, prevozna sredstva ili slično;

1.5.polisu osiguranja;

1.6.Evropski izveštaj o udesima;

1.7.dokumenta kvalifikacije vozača, kako je predviđeno zakonom;

1.8.važeće lekarsko uverenje, kada se zakonom predviđa njegovo posedovanje.

2.Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od dvadeset (20) evra, vozač vozila koji poseduje validna dokumenta predviđena ovim članom, ali nema ih sa sobom kada se traže od ovlašćenog lica.

3.Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od trideset (30) evra, vozač vozila, koji postupa u

suprotnosti sa pravilima podstavova 1.3. ili 1.4. stava 1. ovog člana.

4. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od pedeset (50) evra, vozač vozila koji ne poseduje Evropski izveštaj udesa, kao što je predviđeno u podstavu 1.6. stava 1. ovog člana.

5. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od petsto (500) do hiljadu petsto (1.500) evra, ovlašćena institucija, koja povodom osiguranja vozila, vlasnika nije opremila sa Evropskim izveštajem udesa.

Član 205. **Postavljanje dodatka u vozilo**

1. Zabranjeno je:

1.1. postavljanje unutar i van vozila bilo kojeg predmeta, koji može da nanese štetu licima koji se prevoze vozilom ili drugim učesnicima u saobraćaju;

1.2. da koristiti u vozilu bilo koji dodatni deo ili dela koji nije u skladu sa odgovarajućim zakonskim aktima;

1.3. postavljanje na prednjoj strani svetlećih znakova ili materija crvene boje, a na zadnjoj strani znakove ili svetleće predmete bele boje;

1.4. odredbe iz podstava 1.3. ovog stava u vezi svetla bele boje se ne odnose na svetla za osvetljene puta tokom kretanja unazad, sa pokretnim svetlom za posmatranje, na svetlo za osvetljenje tablica i tablice pokrivene belom refleksirajućom bojom, kao i vozila policije, hitne pomoći, vatrogasne službe i KBS.

2. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od četrdeset (40) evra, vozač vozila koji postupava u suprotnosti sa odredbama ovog člana.

Član 206. **Obaveze vozača**

1. Vozaču se zabranjuje:

1.1. da vuče osobu iza vozila na skijama, sankama, rolerima, ski daskama ili sličnoj opremi;

1.2. da koristi vozilo sa gumama sa trajnim elementima protiv klizanja;

1.3. koristiti lance za sneg kada nijedan deo puta nije pokriven snegom ili ledom;

1.4. otvorite vrata automobila tokom vožnje;

1.5. da upravlja vozilom bez otklanjanja snega sa vozila pre izlaska na javni put.

2. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od četrdeset (40) evra, vozač vozila koji postupava u suprotnosti odredba ovog člana.

Član 207. **Rezervna i dodatna oprema vozila**

1. Putnička vozila/automobili, kamioni i autobusi za vreme saobraćaja u drumskom saobraćaju moraju imati rezervnu i dodatnu opremu: kutiju za prvu pomoć, sigurnosni trougao, opremu za vuču vozila u defektu, reflektujući prsluk, dok protivpožarni aparat u slučajevima kada njegova upotreba je predviđena važećim zakonodavstvom. Sva ova oprema mora biti kompletna i sa rokom upotrebe.

2.Prevozna vozila tovara i putnika sa najvećom dozvoljenom merom od pet hiljada (5.000) kg, mora da su opremljena tahografom ili sistemom praćenja, kao i sigurnosnog klinastog podmetača za nekretanje.

3.Vreme za računanje upravljanja za vozila iz stava 2. ovog člana, počinje od momenta početka upravljanja vozilom.

4.Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od trideset (30) evra, vozač vozila koji postupa u suprotnosti sa odredbom stava 1. ovog člana.

5.Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od četrdeset (40) evra, vozač vozila koji postupa u suprotnosti sa odredbom stava 2. ovog člana.

Član 208. **Testiranje drumskog vozila**

1.U cilju testiranja novih ili popravljenih vozila, mogu da se ne sprovode pojedine odredbe bezbednosti drumskog saobraćaja i za to je potrebna posebna dozvola.

2.Posebnu dozvolu iz stava 1. ovog člana izdaje policija na čijoj teritoriji se vrši testiranje drumskog vozila.

3.U posebnoj dozvoli utvrđuju se mere bezbednosti, koje treba da preduzme organizator svojim troškovima, kao i da se zabeleži ime lica, koje se nalazi u vozilu tokom vremena testiranja drumskog vozila.

4.kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od sto (100) evra, vozač vozila koji postupa u suprotnosti sa odredbama ovog člana.

5.kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od petsto (500) do hiljadu petsto (1.500) evra, i pravno lice ili javna institucija u čije ime i u okviru čijeg ovlašćenja je postupilo lice iz stava 4. ovog člana.

Član 209. **Dužnosti u slučaju saobraćajnog udesa**

1.Lice koje se nalazi ili se zatekne na mestu saobraćajne nesreće u kojoj ima povređenih lica, na osnovu svojih poznavanja, sposobnosti i mogućnosti, dužan je da pruži pomoć povređenim licima u udesu i, prema mogućnosti, prebaciti ih do najbliže zdravstvene ustanove, kao i da preduzme sve mere što je u njegovoj moći za sprečavanje novih opasnosti.

2.Lice iz stava 1. ovog člana dužno je da odmah informiše Policiju i zdravstvene ustanove.

3.Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od pedeset (50) evra, lice koje postupa u suprotnosti sa odredbama ovog člana.

Član 210. **Ponašanje učesnika u saobraćajnom udesu**

1.Vozač, odnosno drugi učesnik uključen u saobraćajnom udesu, u kojem ima poginulih ili ozleđenih lica, ili je prouzrokovana velika materijalna šteta, dužan je:

1.1.da zaustavi vozilo, ako je vozilom, i da ostane na mestu saobraćajnog udesa. Isključujući slučajeve kada učesnik u udesu pruža pomoć povređenim licima ili u koliko je njemu potrebna lekarska pomoć ili ako se udaljio da obavesti policiju, pod uslovom da se vrati na mesto udesa kada je to moguće;

1.2.da preduzme sve što je u njegovoj moći, kako bi se izbegle nove opasnosti, da se omogući normalna prohodnost saobraćaja, da nastoji da se ne menja stanje na mesto udesa i da se sačuvaju postojeći tragovi, pod uslovom da preduzimanje tih mera ne ugrožava sigurnost saobraćaja;

1.3.da obavesti policiju o saobraćajnom udesu i da sačeka ovlašćena lica, koja će izvršiti snimanje mesta udesa.

2.Lice koje je obavješteno o saobraćajnom udesu, u kojem je neka osoba povređena, dužno je da o tome odmah informiše zdravstvene institucije i policiju.

3.Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od petsto (500) evra, vozač koji je neposredno učesnik u saobraćaju i kojim se udaljava vozilom sa mesta udesa. Osim novčane kazne, njemu se izriče zaštitna mera zabrane upravljanja motornog vozila u vremenskom trajanju od najmanje jedne (1) godine, kao i izriče se pet (5) negativnih poena.

Član 211.

Udes manje materijalne štete

1.Vozači – učesnici saobraćajne nezgode u kojoj je pričinjena manja materijalna šteta, u slučajevima kada se dogovore o tome kako se nezgoda dogodila, pre nego što uklone motorna vozila sa kolovoza, dužni su da slikaju sa četiri (4) pozicije vozila koja su učestvovala u saobraćajnoj nezgodi.

2.Vozači učesnici u saobraćajnom udesu popunjavaju i potpisuju Evropski izveštaj o udesima, na osnovu odredbi iz stava 1. ovog člana, kada su saglasni o načinu kako se dogodio udes.

3.Evropski izveštaj o udesima ne popunjava i ne potpisuje se u slučaju udesa, u kojem ima lica koja su povređena i lica koja su preminula.

4.Policija je obavezna da izađe na mesto saobraćajnog udesa, u kojem je naneta manja materijalna šteta, ukoliko to zahteva jedan od učesnika u saobraćaju i to kad:

4.1.jedno od vozila nema registarske tablice ili isti nije osiguran;

4.2.jedan od vozača sumnja se da je pod uticajem alkohola, droge ili lekova koji utiču na psihofizičke sposobnosti;

4.3.jedan od vozača ne poseduje vozačku dozvolu;

4.4.vozači ne mogu da usaglase stavove u vezi načina i okolnosti pod kojim se dogodio saobraćajni udes;

4.5.jedan od vozača odbija da pruži svoje lične podatke, odnosno podatke o vozilu;

4.6.jedan od vozača je napustio mesto saobraćajnog udesa; ili

4.7.ukoliko vozač učestvuje sam u saobraćajnom udesu.

5.U slučaju saobraćajnog udesa sa manjom materijalnom štetom, kada se na mesto udesa ne nalazi vlasnik vozila ili vlasnik jedne druge oštećene stvari, vozač je dužan da vlasniku vozila ili vlasniku oštećene stvari, da ostavi podatke o sebi i vozilu, koji je uzrokovan saobraćajni udes.

6.Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od sto (100) evra, vozač koji postupa u suprotnosti odredbi st. 1. i 2. ovog člana.

7.Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od sto pedeset (150) evra, vozač koji postupa

u suprotnosti odredbi stava 5. ovog člana. Osim novčane kazne, njemu se izriče zaštitna mera zabrane upravljanja motornog vozila u vremenskom trajanju od tri (3) meseca, kao i izriče se jedan (1) negativni poen.

Član 212. Svedoci udesa

1. Vozač i svaki drugi učesnik, koji je učestvovao u saobraćajnom udesu, u kojem ima poginulih i povređenih lica, imaju pravo tražiti lične podatke i adresu drugih lica, koji su bili prisutni tokom udesa.

2. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od sto (100) evra, lice koje se suprotstavlja ispunjavanja odredbe ovog člana.

Član 213. Obaveze vozača prema povređenim u udesu

1. Vozač koji se zatekao na mestu saobraćajnog udesa, ali koji nije uključen u udes, dužan je da na zahtev ovlašćenog lica prvenstveno povređeno lice u saobraćajnom udesu odvede do najbliže zdravstvene ustanove.

2. Vozač je dužan da postupa prema odredbi stava 1. ovog člana i pre dolaska ovlašćenog lica, osim ako se udes dogodi na mestu na kojem se može očekivati brzi i dolazak vozila hitne pomoći, ili ako vozač zaključi da se nestručnim i neodgovornim načinom prevoza stanje povređenog lica može pogoršati.

3. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od sto (100) evra, lice koje se suprotstavlja ispunjavanja odredbe ovog člana.

Član 214. Obaveze zdravstvene ustanove

1. Ako je zdravstvena ustanova obavestena o saobraćajnom udesu ili je primila na lečenje povređeno lice u saobraćajnom udesu, dužna je da o tome odmah obavesti Policiju Kosova.

2. Ako povređeno lice u saobraćajnom udesu umre od zadobijenih povreda, zdravstvena ustanova je dužna da o tome obavesti policiju.

3. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od sto pedeset (150) evra, odgovorno lice zdravstvene ustanove koja postupa u suprotnosti odredbi ovog člana.

4. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od petsto (500) do hiljadu i petsto (1.500) evra, odgovorna zdravstvena ustanova koja postupa u suprotnosti odredbi ovog člana.

Član 215. Uklanjanje vozila i stvari sa mesta udesa

1. Ako je vozilo zbog saobraćajnog udesa onesposobljeno za dalje kretanje na putu, vozač ili vlasnik vozila dužan je da nakon naloga ovlašćenog lica, da ukloni sa puta vozilo, teret, stvari ili drugi materijal koji je rasut na putu.

2. Ako vozač ili vlasnik vozila nije u stanju da postupi shodno stavu 1. ovog člana, ovlašćeno lice će nalagati ugovaraču da vozilo, teret, stvari ili drugi rasuti materijal, preneti da puta na sigurnije mesto.

3. Ugovarač je dužan da preduzme hitno sve neophodne mere za premeštanje i čuvanje vozila sa teretom, stvari ili drugog rasutog materijala na putu i da oslobodi put.

4.U koliko ugovarač ne postupa na osnovu odredbe stava 3. ovog člana, ovlašćeno lice će preduzeti sve odgovarajuće mere, kako bi omogućilo normalni tok saobraćaja.

5.Troškove otklanjanja i čuvanja vozila, tereta stvari i drugog materijala, kao i preduzimanje drugih odgovarajućih mera iz stava 4. ovog člana pokriva ugovarač. Ugovarač ima pravo za naknadu od onih koji su prouzrokovali udes.

6.Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od sto pedeset (150) evra, lice koje postupa u suprotnosti sa odredbama stava 1. ovog člana.

7.Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od petsto (500) do hiljadu i petsto (1.500) evra, ugovarač koji postupa u suprotnosti stava 3. ovog člana.

Član 216.

Uviđaj i ispitivanje na licu mesta

1.Policajac koji vrši ispitivanje mesta saobraćajne nezgode u kojoj je pričinjena velika materijalna šteta, ima povređena lica ili je neko izgubio život, preduzeće sve mere i osigurati da se vozači koji su učestvovali u saobraćajnoj nezgodi testiraju i da se konstatuje da li sadrže alkohol, droge ili lekove koji utiču na psihofizičke sposobnosti u organizmu. Testiranje će se vršiti odgovarajućim sredstvima i uređajima ili putem stručne kontrole koju sprovode zdravstveni radnici, na zahtev policijskih službenika nadležnih za uviđaj udesa.

2.U slučajevima iz stava 1. ovog člana, lekar može odlučiti da ne uzima krv i urin ako bi to moglo prouzrokovati štetne posledice po zdravlje učesnika u saobraćajnoj nezgodi.

3.Lica iz stava 1. ovog člana, od trenutka prouzrokovanja saobraćajne nezgode do sprovođenja postupka kontrole iz stava 1. ovog člana, ne smeju da koriste alkoholna pića, droge ili lekove koji utiču na psihofizičke sposobnosti.

4.Vozač, odnosno učesnik u saobraćaju, koji postupi suprotno odredbama stava 3. ovog člana, kazniće se za prekršaj novčanom kaznom od sto pedeset (150) evra. Pored novčane kazne, izriče mu se zaštitna mera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od šest (6) meseci, kao i dva (2) negativna boda.

Član 217.

Obaveze policajca na mestu događaja udesa

1.Policija je obavezna da izlazi na licu mesta saobraćajnog udesa o kome je informisana, kao i u slučaju kad u toku patroliranja naiđe na udesu koji se desio.

2.Policajac koji vrši uviđaj mesta događaja udesa, obavezan je da popiše imovinu koja ostaje na mestu događaja, mrtve ili teško povređene osobe i da informiše izvođača radova da otklanja vozilo i ostale stvari sa puta, kao i da pruža pomoć za zaštitu imovine, ako se na mestu događaja ne nalazi lice koje može preuzeti tu imovinu.

3.Bez obzira na nastalu štetu i stepen povreda, po izlasku na mestu događaja o kom je policija informisana od stranke obuhvaćene u udesu, policajac je obavezan da sastavi izveštaj o tom udesu.

4.U slučaju uviđaja mesta događaja udesa sa malim materijalnom štetom nema potrebe za skiciranjem i merenja, dovoljno je fotografisanje mesta događaja i izjave svedoka i vozača.

POGLAVLJE VI. MANIFESTACIJE NA PUTU

Član 218.

Sportske i ostale manifestacije na putu

- 1.Za održavanje sportskih i ostalih manifestacija ili slične aktivnosti na putu, organizator mora da dobije dozvolu od opštine, odnosno od Ministarstva u saradnji sa policijom.
- 2.Obezbeđenje toka aktivnosti iz stava 1. ovog člana vrši policija ili drugi ovlašćeni subjekat.
- 3.Suprotno od odredbe 1. ovog člana, nema potrebe za dozvolu ako se ne ometa normalan tok saobraćaja.
- 4.Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od petsto (500) do hiljadu petsto (1.500) evra, organizator sportskih manifestacija i ostali aktivnosti na putu ako je postupio suprotno odredbama ovog člana.

Član 219.

Privremena obustava saobraćaja

Održavanje automobilističkih, motociklistički ili biciklističkih takmičenja na putu, može se odobriti i u slučaju kada nema drugih alternativnih puteva, ali isključivo u vremenu kada na tom putu ostali učesnici se najmanje kreću. U tom slučaju saobraćaj može se obustaviti najduže do dva (2) časa.

Član 220.

Zahtev za izdavanje dozvole

- 1.Zahtev za izdavanje dozvole odnosi se najkasnije trideset (30) dana pre održavanja sportske manifestacije ili druge aktivnosti.
- 2.Zahtevu za izdavanje dozvole mora se priložiti program manifestacije, odnosno aktivnosti, odredbe takmičenja, pregled mera koje organizator predviđa za bezbednost učesnika u saobraćaju i učesnika manifestacije, kao i oznake koje će nositi lica i sredstva koja prate takmičare.

Član 221.

Odbijanje zahteva za održavanje manifestacije ili aktivnosti na putu

- 1.Zahtev za održavanje sportske manifestacije ili neke druge aktivnosti na putu biće odbijeno u slučaju da organizator, prema proceni nadležnog organa, nije u stanju da sprovodi mere koje su predviđene zakonom.
- 2.Ako zbog održavanje sportske ili druge manifestacije ili neke aktivnosti na putu bude potrebno za obustavu saobraćaja u najznačajnijim pravcima, ili se stvara opasnost u velikoj meri ili će se ometati putni saobraćaj, zahtev za izdavanje dozvole može biti odbijeno.

Član 222.

Obaveze organizatora

- 1.U dozvoli za održavanje sportske ili druge manifestacije i aktivnost na putu, moraju se predvideti mere obezbeđenja koje treba da preduzme organizator.
- 2.Kada se ograničava ili obustavlja saobraćaj na putu za održavanje manifestacije ili aktivnosti, dozvola sadrži i obavezu organizatora za informisanje javnosti putem sredstava javnog informisanja o merama ograničavanja ili obustava saobraćaja, najkasnije četrdeset osam (48) časova pre održavanja manifestacije odnosno aktivnosti.

3.Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od petsto (500) do hiljadu petsto (1.500) evra, organizator sportske manifestacije ili druge aktivnosti na putu ako postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 223.

Slučajevi kada se zabrani manifestacija i aktivnosti na putu

1.Organizator ne može da započne održavanje sportske manifestacije ili druge aktivnosti na putu ako nisu preduzete sve bezbednosne mere, definisane u dozvoli.

2.Ako se konstatira da organizator nije preduzeo sve bezbednosne mere definisane u dozvoli, manifestacija odnosno aktivnost će biti zabranjena.

3.Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od petsto (500) do hiljadu petsto (1.500) evra, organizator sportske manifestacije ili druge aktivnosti na putu, ako postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 224.

Prekid manifestacije ili aktivnosti na putu od strane organizatora

1.Organizator mora da prekine održavanje sportske manifestacije ili neke druge aktivnosti na putu, u slučaju da:

- 1.1.su ugroženi učesnici u saobraćaju ili učesnici u aktivnostima;
- 1.2.se u velikoj meri naruši javni red i mir;
- 1.3.nastupe okolnosti zbog kojih manifestacija, odnosno aktivnost neće biti dozvoljena;
- 1.4.se ne sprovode određene mere bezbednosti;
- 1.5.to zahtevaju drugi bezbednosni razlozi.

2.Ako organizator ne prekine manifestaciju, odnosno aktivnost u slučajevima iz stava 1. ovog člana, Policija će narediti organizatoru da prekine manifestaciju, odnosno aktivnost i preduzeti neophodne mere da se naredba izvrši.

3.Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od petsto (500) do hiljadu petsto (1.500) evra, organizator sportske manifestacije ili druge aktivnosti na putu, ako postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 225.

Vozila koja prate takmičare

1.Samo vozila koja su označena posebnim znakom, koje odredi organizator, mogu pratiti takmičare na sportskoj aktivnosti na putu.

2.Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od sto (100) evra, vozač vozila koji prati sportsku aktivnost na putu, ako vozilo nije označeno u skladu sa odredbama stava 1. ovog člana.

3.Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od petsto (500) do hiljadu petsto (1.500) evra, organizator sportske aktivnosti na putu, ako postupa suprotno odredbama stava 1. ovog člana.

Član 226.**Obaveze nakon završetka sportske aktivnosti ili manifestacije**

1. Nakon završetka sportske aktivnosti ili druge manifestacije na putu, organizator je obavezan da odmah preduzme sledeće mere:

1.1. da ukloni sa puta sve saobraćajne znakove i druge znakove, uređaje, predmete i objekte koji su postavljeni radi održavanja manifestacije, odnosno za obavljanje aktivnosti;

1.2. da ponovo postavi na putu sve saobraćajne znakove i druge znakove, predmete i objekte koji su bili otklonjeni radi održavanja manifestacije, odnosno za obavljanje aktivnosti;

1.3. da reguliše i dovede u prvobitno stanje put i putne objekte, ako su oštećeni tokom održavanja manifestacije, odnosno tokom obavljanja aktivnosti.

2. Ako organizator ne postupa u skladu sa stavom 1. ovog člana, policija će preduzeti odgovarajuće mere, da se troškovima organizatora put vrati u prethodno stanje.

3. Novčano se kažnjava u iznosu od petsto (500) do hiljadu petsto (1.500) evra, organizator sportske ili druge aktivnosti na putu, ako postupi suprotno odredbama ovog člana.

**POGLAVLJE VII.
ZIMSKI USLOVI****Član 227.
Zimska sezona**

1. Tokom zimske sezone od 15. novembra do 15. marta motorna vozila i skupina vozila treba da imaju sa sobom zimsku opremu.

2. Tokom zimskih uslova zabranjuje se kretanje motornih vozila i vozila koja nemaju postavljene zimske uslove.

3. Zimski uslovi iz stava 2. ovog člana su kada je put pokriven snegom ili kada na putu ima leda.

4. Tokom zimskih uslova dozvoljava se kretanje sanki i svih vozila opremljenih za klizanje, ukoliko ispunjuju sledeće uslove:

4.1. opremljene sistemom za kočenje i postavlja se tako da se njima što lakše upravlja;

4.2. tokom vremena smanjene vidljivosti treba da imaju dva (2) bela svetla na prednjem delu vozila i dva (2) crvena svetla na zadnjem delu vozila, kao i reflektujući signal narandžaste boje na svakoj strani.

5. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom od četrdeset (40) evra, vozač vozila koji postupa u suprotnosti sa odredbama stava 1. ili 2. ovog člana.

6. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od šezdeset (60) evra i pravno lice ili javna institucija u čije ime i ovlašćenja je postupalo lice utvrđeno u stavu 5. ovog člana.

7. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od trideset (30) evra, lice koje deluje u suprotnosti sa odredbama stava 4. ovog člana.

Član 228.

Obustava i ograničenje saobraćaja u posebnim okolnostima

1. Izuzev odredbe stava 1. člana 227. ovog zakona, Ministarstvo ili opština, za određeno vreme i za određene puteve može da naloži za nekoliko kategorija ili vrste vozila da obavezno imaju zimsku opremu i van zimske sezone.
2. Ministarstvo podzakonskim aktom utvrđuje zimsku opremu iz stava 1. člana 227. ovog zakona.
3. Ministarstvo podzakonskim aktom utvrđuje pravila i uslove za kretanje sanki i opremom za klizanje, kao i ostala pitanja u vezi sa tim.
4. Ministarstvo ili opština, u konsultaciji sa policijom, može da naredi sprečavanje ili ograničavanje svih vozila ili nekoliko vrsta vozila, da ograniči brzinu kretanja za određene puteve za određene dane, ako sprečavanje ili ograničavanje je neophodno za sprečavanje ili eliminisanje opasnosti za učesnike u saobraćaju, za omogućavanje neometanog kretanja saobraćaja, ako je saobraćaj gust ili otežan, ili zbog nekog drugog razloga.
5. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od četrdeset (40) evra, lice koje deluje u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Član 229.

Regulisanje saobraćaja u posebnim uslovima

U slučaju kada se zahteva da bezbednost i tok saobraćaja budu na nivou ili posebnim uslovima, policija može da spreči saobraćaj ili da naredi posebno ograničenje saobraćaja u određenim putevima ili delu puta u toku rada kada postoje okolnosti zbog kojih su preduzete ove mere.

POGLAVLJE VIII. SREDINA

Član 230. Zaštita sredine

1. Učesnicima u saobraćaju ne dozvoljava se preduzimanje postupaka koji nanose ili mogu nanositi štetu sredini.
2. Vozaču nije dozvoljeno da koristi vozilo na način da ispušta preveliki dim koji zagađuje okolinu, da stvara nepotrebnu buku i izvan normi predviđenih važećim zakonodavstvom koje pokriva ovu oblast.
3. Vozač motornog vozila je obavezan da ugasi vozilo u sledećim slučajevima:
 - 3.1. na zahtev ovlašćenog lica;
 - 3.2. kada se predviđa pravilima saobraćaja;
 - 3.3. kada motorno vozilo je zaustavljeno u tunelu manje od jednog (1) minuta.
4. Vozač ne sme da napušta vozilo kada je motor upaljen, odnosno kada je vozilo parkirano unutar stambene zone. Ovo pravilo se ne odnosi na vozila za održavanje puteva, vozila sa prvenstvom prolaza i vozila pod pratnjom, kada su na intervenciji.
5. Vozač i drugi učesnici ne smeju da iz zaustavljenog ili u pokretu vozila na kolovoz ili u blizini kolovoza bacaju materije, smeće, predmete i slične predmete koji ugrožavaju život i zdravlje ljudi i

životinja, oštećuju biljke ili zagađuju životnu sredinu.

6.Ministarstvo ili opština, u cilju zaštite životne sredine, mogu zabraniti ili ograničiti saobraćaj na putevima koji su pod njihovom upravom, za određene vrste ili kategorije vozila, ili za sva vozila.

7.Vozač koji postupi suprotno odredbama podstava 3.2. ili 3.3. ovog člana kazniće se za prekršaj novčanom kaznom od pedeset (50) evra.

8.Vozač u saobraćaju koji postupi suprotno odredbama stava 2. ovog člana, ako se ovaj prekršaj utvrdi odobrenim uređajima, kazniće se za prekršaj novčanom kaznom od pedeset (50) evra.

9.Učesnik u saobraćaju, odnosno vozač koji postupi suprotno odredbama stava 1. ili 4. ovog člana, kazniće se za prekršaj novčanom kaznom od sto (100) evra.

10.Novčanom kaznom od dvesta (200) evra kazniće se za prekršaj vozač koji postupi suprotno odredbama stava 5. ovog člana.

11.Učesnik u saobraćaju koji postupi suprotno odredbama stava 5. ovog člana kazniće se za prekršaj novčanom kaznom od pedeset (50) evra.

POGLAVLJE IX. VOZAČI

Član 231. Uslovi za upravljanje vozilom

1.Vozilom na motorni pogon u putnom saobraćaju može da upravlja na nezavistan način samo lice koje raspolaže validnu domaću vozačku dozvolu ili dozvolu neke strane zemlje.

2.Vozač ima pravo da upravlja samo kategorijom vozila koje ima zabeleženo u svojoj vozačkoj dozvoli.

3.Vozač u toku upravljanja vozilom na motorni pogon treba da koristi pomoćna sredstva koje ima zabeležene u svojoj vozačkoj dozvoli.

4.Za vreme vožnje vozaču motornog vozila zabranjeno je da drži mobilni telefon i druge uređaje koji bi umanjili mogućnost reagovanja i bezbedne vožnje vozilom.

5.Novčanom kaznom od petsto (500) do hiljadu petsto (1.500) evra kazniće se za prekršaj vozač koji upravlja motornim vozilom, a ne poseduje važeću domaću ili stranu vozačku dozvolu.

6.Novčanom kaznom od petsto (500) evra kazniće se za prekršaj vozač koji upravlja motornim vozilom bez vozačke dozvole za odgovarajuću kategoriju. Pored novčane kazne, izriče mu se i zaštitna mera zabrane upravljanja motornim vozilom za sve kategorije u trajanju od tri (3) meseca, kao i tri (3) negativna boda.

7.Novčanom kaznom od dvesta (200) evra kazniće se za prekršaj vozač koji upravlja vozilom bez važeće domaće vozačke dozvole ili strane vozačke dozvole kojoj je istekao rok važenja.

8.Vozač koji postupi suprotno odredbama stava 3. ovog člana kazniće se za prekršaj novčanom kaznom od sto pedeset (150) evra.

9.Vozač koji postupi suprotno odredbi stava 4. ovog člana:

9.1.novčanom kaznom od sto (100) evra kazniće se za prekršaj vozač koji prvi put postupi

suprotno odredbama stava 4. ovog člana. Pored novčane kazne, daje mu se i jedan (1) negativan poen.

9.2.novčanom kaznom od dvesta (200) evra kazniće se za prekršaj vozač koji po drugi put postupi suprotno odredbama stava 4. ovog člana. Pored novčane kazne, izriče mu se i zaštitna mera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od tri (3) meseca, kao i dva (2) negativna boda.

9.3.novčanom kaznom od petsto (500) evra kazniće se za prekršaj vozač koji ponavlja isto prekršajno delo više od dva (2) puta suprotno odredbama stava 4. ovog člana. Pored novčane kazne, izriče mu se i zaštitna mera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od šest (6) meseci, kao i tri (3) negativna boda.

Član 232.

Psiho-fizički uslovi za upravljanje vozilom

1.Vozač koji upravlja vozilom u putnom saobraćaju treba da bude sposoban sa fizičkog i psihičkog aspekta za upravljanje vozila i za to da ima znanja i potrebne veštine.

2.Zabranjuje se upravljanje vozilom vozaču koji je umoran, bolestan ili koji se nalazi u takvom psihičkom stanju da je nesposoban da upravlja vozilom na siguran način, kao i vozač koji je pod uticajem narkotika, lekova ili supstanci u čijim uputstvima je zabeleženo da se sprečava njihovo korišćenje pre ili u toku upravljanja vozilom.

3.Novčano se kažnjava za prekršaj, u iznosu od sto pedeset (150) evra, koji postupi u suprotnosti sa odredbama ovog člana. Njemu se izriče i zaštitna mera zabrana upravljanja motornim vozilom u vremenskom roku od tri (3) meseca, kao i dva (2) negativna poena.

Član 233.

Zabrana korišćenja alkohola

1.Vozaču kategorija C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D ili DE, instruktoru vozača, početnom i novom vozaču, kao i vozaču kategorije B, kada upravljanje vozilom je osnovna profesija, kao što su: taksista, vozač hitne pomoći, vozač državnih institucija, centralnih i lokalnih, u preduzećima ili slično, ne dozvoljava se upravljanje vozilom u putnom saobraćaju ako je pod uticajem alkohola.

2.Vozaču kategorija A1, A2, A, B, BE, T, L ili AM ne dozvoljava se upravljanje vozilom u putnom saobraćaju ako u krvi ima alkohola više od nula zarez pet (0,5) g/kg, odnosno sa odgovarajućom količinom u miligramima za litar izduvanog vazduha.

3.Novčanom kaznom od sto pedeset (150) evra, prema odredbi stava 1. ovog člana, kazniće se za prekršaj vozač i instruktor vozača, ako u organizmu ima alkohola do nula zarez pet (0,5) g/kg, odnosno sa odgovarajućom količinom u miligramima po litru izdahnutog vazduha. Pored novčane kazne, izriče mu se i zaštitna mera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od tri (3) meseca, kao i jedan (1) negativan poen.

4.Novčanom kaznom od dvesta (200) evra kazniće se za prekršaj vozač i instruktor vozača predviđeni u skladu sa odredbama ovog člana, ako u organizmu ima alkohola preko nula zarez pet (0,5) do jednog (1) g/kg, odnosno sa odgovarajućim količinama u miligramima po litru izdahnutog vazduha. Pored novčane kazne, izriče mu se i zaštitna mera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od tri (3) meseca, kao i dva (2) negativna boda.

5.Novčanom kaznom od trista (300) evra kazniće se za prekršaj vozač i instruktor vozača predviđeni prema odredbama ovog člana, ako u organizmu ima alkohola od jednog (1) do jedan zarez pet (1,5) g/kg, odnosno odgovarajuću količinu u miligramima po litru izdahnutog vazduha. Pored novčane kazne, izriče mu se i zaštitna mera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od šest (6)

meseci, kao i dva (2) negativna boda.

6. Vozač i instruktor vozača predviđeni odredbama ovog člana kazniće se za prekršaj novčanom kaznom od četiristo (400) evra, ako u organizmu ima alkohola preko jedan zarez pet (1,5) do dva (2) g/kg, odnosno sa odgovarajućom količinom u miligramima po litru izdahnutog vazduha. Pored novčane kazne, izriče mu se i preventivna mera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od devet (9) meseci, kao i tri (3) negativna boda.

7. Novčanom kaznom od petsto (500) evra kazniće se za prekršaj vozač i instruktor vozača predviđeni odredbama ovog člana, ako u organizmu ima više od dva (2) g/kg alkohola, odnosno odgovarajuću količinu u miligramima po litru izdahnutog vazduha. Pored novčane kazne, izriče mu se i zaštitna mera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od dvanaest (12) meseci, kao i tri (3) negativna boda.

Član 234.

Utvrđivanje prisustva alkohola i droga u organizmu

1. Prisustvo alkohola u krvi utvrđuje se sertifikovanim uređajima za merenje alkohola;
2. Prisustvo alkohola u krvi se po potrebi utvrđuje i analizama krvi ili urina.
3. Smatra se da vozač ima drogu u organizmu ako se prisustvo droge dokaže odgovarajućim sredstvima ili opremom, lekarskim pregledom ili analizom krvi ili urina.

Član 235.

Ograničenja za početnika i mladog vozača

1. Vozaču početniku zabranjeno je da upravlja vozilom na autoputu brzinom većom od sto deset (110) km/h, na motoputu brzinom većom od osamdeset (80) km/h, na drugim putevima u brzinom većom od sedamdeset (70) km/h, mopedom brzinom većom od četrdeset (40) km/h, kao i upravljanje vozilom kojim se obavlja organizovani prevoz dece.
2. Vozač koji postupi suprotno odredbama ovog člana kazniće se za prekršaj novčanom kaznom od trista (300) evra. Pored novčane kazne, izriče mu se i zaštitna mera, zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju od tri (3) meseca, kao i tri (3) negativna boda.

Član 236.

Vanredna zdravstvena kontrola

1. Vozač za koga se sumnja da zbog zdravstvenog stanja nije u stanju da upravlja vozilom na siguran način, upućuje se na vanrednu lekarsku kontrolu.
2. Na vanrednu lekarsku kontrolu upućuje se vozač i instruktor za vozače, za koga je konstatovano da sadrži alkohol u organizmu više od jedan zarez pet (1,5) g/kg, ili za koga je konstatovan sadržaj droge ili lekova koji utiču na psihofizičke sposobnosti u organizmu, kao i vozač i instruktor za vozače koji se protivi podvrgavanju ispitivanju da li u organizmu ima alkohola, droga ili lekova koji utiču na psiho fizičko stanje i sposobnosti upravljanja vozila.
3. Zahtev za vanrednu lekarsku kontrolu vozača može da podnese policija, odgovarajući inspektorat za transport, tužilaštvo, sudovi ili pravno i fizičko lice u kompaniji u kojoj je vozač zaposlen.
4. U slučaju protivljenja vanredne lekarske kontrole, na kontrolu, vozača upućuje policija.
5. Troškove vanredne kontrole pokriva vozač koji se upućuje na kontrolu, ako se konstatuje da on nije sposoban ili mu je ograničena sposobnost za upravljanje vozilom.

6. Ako se u vanrednoj lekarskoj kontroli konstatuje da je vozač sposoban da upravlja vozilom sa motorskim pogonom, troškove kontrole pokriva subjekat koji je podvrgnut zahtevu za vanrednu lekarsku kontrolu.

7. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom od sto pedeset (150) evra vozač vozila koji nije podlegao ili odbio da podleže vanrednoj lekarskoj kontroli.

8. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom od trista (300) evra, i pravno lice ili javna institucija, u čije ime i u okviru ovlašćenja, za koje je delovalo lice, utvrđeno u stavu 7. ovog člana.

Član 237.

Obaveze zdravstvenih subjekata

1. Ako se u toku kontrole konstatuje da vozač nije sposoban da upravlja sigurno vozilom za koje mu je izdata vozačka dozvola, zdravstveni subjekat je obavezan da mu izda zdravstveni sertifikat, kao i da obavesti Ministarstvo unutrašnjih poslova i policiju u roku od osam (8) dana od dana kontrole.

2. Ako se zdravstvenom kontrolom konstatuje da instruktor za vozače nije sposoban sa psiho fizičkog stanja za upravljanje vozilom, onda zdravstveni subjekat je obavezan da izda zdravstveni sertifikat i da obavesti u roku od osam (8) dana Ministarstvo unutrašnjih poslova i policiju.

3. Za prekršaj, kažnjava se kaznom od sto (100) evra, lice koje izdaje zdravstveni sertifikat u suprotnosti sa odredbama ovog člana.

4. Za prekršaj, kažnjava se kaznom od trista (300) evra, i pravno lice ili javna institucija u čije ime i u okviru čijeg ovlašćenja je postupilo lice iz stava 3. ovog člana.

Član 238.

Žalba protiv konstatacije lekarske kontrole

Vozač ili vozač instruktor koji se ne slaže sa nalazom zdravstvene kontrole ima pravo žalbe, u skladu sa Zakonom o zdravstvu.

POGLAVLJE X. DRUMSKA VOZILA

Član 239.

Drumska vozila

Za učešće u putnom saobraćaju svako drumsko i priključno vozilo, treba da ispunjavaju uslove i kriterijume predviđene relevantnim Zakonom o vozilima.

Član 240.

Ovlašćenje za nadgledanje drumskih vozila

1. Policija, inspektorat Ministarstva, opštine kao i Carine, prema nadležnostima koje imaju, ovlašćeni su da zabrane ili da uklone iz saobraćaja drumska vozila ili priključena, u slučajevima kada ista prevazilaze dimenzije, najveću dozvoljenu meru, osovinske teret koji stavlja u opasnost u drumskom saobraćaju.

2. Uključivanje u saobraćaj uklonjenog vozila može se obaviti samo nakon izdavanja sertifikata od strane nadležnog autoriteta, kojim se dokazuje redovno tehničko stanje.

3. Teret zabranjenog vozila spada na odgovornost vozača koji koristi ovo sredstvo.

POGLAVLJE XI.
POSEBNE MERE ZA BEZBEDNOST U DRUMSKOM SAOBRAĆAJU

Član 241.
Ovlašćenja policajca

1.Ovlašćeno zvanično lice Policije Kosova (u daljem tekstu: policajac) može da naredi svakom učesniku u drumskom saobraćaju, koji svojim ponašanjem ometa ili stavlja u opasnost saobraćaj, da se podvrgava kontroli na osnovu sredstva ili odgovarajućih aparata za konstatovanje prisustva alkohola, droga ili lekova koji utiču na psiho fizičko stanje i na sposobnosti upravljanja vozilom, nakon toga, prema potrebi da ga uputi u zdravstvenu instituciju za davanje krvi i urina ili na zdravstvenu kontrolu.

2.Pre preduzimanja postupka prema stavu 1. ovog člana, policajac može da obaveže vozača ili ostale učesnike u saobraćaju da se podvrgnu proceduri, u cilju identifikacije simptoma koje su posledice prisustva alkohola, droga ili lekova koji utiču na psiho fizičke sposobnosti i sposobnost upravljanja vozilom.

3.Policajac će lice uputiti u zdravstvenu instituciju za davanje krvi i urina, za analizu ili zdravstvenu kontrolu i lice kod kojeg rezultati ispitivanja dokazuju da je u krvi bilo droge ili lekova koji utiču na psiho fizičko stanje i na sposobnost upravljanja vozilom, konstatovano sredstvima ili odgovarajućim aparatima

4.Lica iz st. 1, 2. i 3. ovog člana imaju za obavezu da deluju prema zahtevima policajca.

5.Za preduzete postupke iz st. 1. i 3. ovog člana i člana 216. ovog zakona, policajac izrađuje zapisnik i, prema potrebi, zahtev za zdravstvenu kontrolu, za analizu krvi i urina.

6.Lice kod kojeg se konstatuje, na osnovu jedne od kontrola opisanih u odredbama stava 1. ili 3. ovog člana, da u organizmu ima alkohola, droga narkotika ili lekova koji utiču na psiho fizičke sposobnosti i na sposobnost upravljanja vozila, sam pokriva troškove zdravstvene kontrole, dok lice iz stava 3. ovog člana pokriva i troškove upućivanja zvaničnim vozilom policije na zdravstvenu kontrolu, odnosno na analizu krvi i mokraća.

7.Procedura delovanja policajca u cilju identifikacije simptoma koje su posledica prisustva alkohola, droga ili lekova koji utiču na psiho fizičku kontrolu i na sposobnosti upravljanja vozilom, prema odredbama iz stava 2. ovog člana, utvrđuje pod zakonskim aktom resornog Ministarstva unutrašnjih poslova u saradnji sa Ministarstvom zdravlja.

8.Prema vozaču koji je učinio prekršaj u drumskom saobraćaju, ili koji je pod uticajem droga ili lekova ili je konstatovano da je nedozvoljena količina alkohola u krvi, u cilju direktnog sprečavanja obavljanja drugog protiv zakonitog dela, policajac može da naredi mere za postavljanje u posebnim prostorijama za zadržavanje, dok se ne prekine uticaj alkohola, droga ili lekova, ali ne duže od dvanaest (12) časova. U toku ovog vremena policajac naređuje da se vozilo premesti u određeno mesto. Premeštanje vozila na određeno mesto, prema naredbi policajca vrši ugovarač. Troškove prenoša vozila, prema ovom stavu pokriva vozač, odnosno vlasnik vozila.

9.Ako se vozač protivi podvrgavanju kontrole ili pregledu, osim predviđene kazne ovim članom, automatski se smatra da je vozač bio pod uticajem alkohola.

10.Za prekršaj, novčanom kaznom od šezdeset (60) evra, svaki učesnik u saobraćaju, osim vozača vozila sa motorskim pogonom ili instruktora vozača, koji se protivi podvrgavanju kontrole ili zdravstvenom pregledu, odnosno davanju krvi i mokraće za analizu.

11.Za prekršaj, novčanom kaznom od sto pedeset (150) evra, vozač vozila sa motorskim pogonom i instruktor za vozača koji se protivi podvrgavanju provere kontrole sa meračem za alkohol ili

ispitivanje, odnosno davanju krvi i mokraće. Osim kazne, njemu se izriče mera zaštite sprečavanja upravljanja vozilom sa motorskim pogonom u vremenskom trajanju od najmanje (6) meseci i izriču se tri (3) negativna poena.

Član 242. **Utvrđivanje brzine kretanja vozila**

1.Brzina kretanja vozilom se utvrđuje uređajem merenja brzine kretanja vozilom, podacima na tahografu ili neposredno prateći vozilo putem video snimaka, s mobilnim i statičnim uređaja ili slično.

2.Fotografija i video-opis sa podacima za utvrđenu brzinu, podaci na tahografu i zapisnik o čitanju na radaru bez opisa i bez brzinomera, služe kao dokaz utvrđene brzine kretanja vozila.

3.Zabranjuje se korišćenje ili instaliranje opreme koja ometa ili detektuje opremu koju koriste ovlašćena lica za nadgledanje i regulisanje drumskog saobraćaja. Ako policajac se suoči sa vozačem koji koristi ili ima instalirana ovu opremu, on naređuje vozaču da to eliminiše, ako se vozač protivi tome, oprema će se ukloniti na trošak vozača. Oprema se konfiskuje i ista se ne vraća vozaču, odnosno vlasniku vozila.

4.Za prekršaj, novčanom kaznom od petsto (500) do hiljadu petsto (1.500) evra, kažnjava se vozač koji postupa u suprotnosti sa odredbama stava 3. ovog člana.

Član 243. **Dobijanje dokumentacije za upravljanje vozilom**

1.Policija će oduzeti vozačku dozvolu, odnosno licencu instruktora za vozače, ako u toku kontrole se konstatuje da je fizički i psihički nesposoban za upravljanje vozilom, za vreme dok traje ova nesposobnost.

2.Vozač ili instruktor za vozače, kome se ograničava pravo za određene visoke kategorije vozila zbog razloga navedenih u stavu 1. ovog člana, te kategorije se anuliraju u vozačkoj dozvoli. Na zahtev vozača, licu se izdaje vozačka dozvola bez anuliranih kategorija.

3.Vozač ili vozač instruktor, koji ne podleže nadzornoj zdravstvenoj kontroli na kome je upućen, oduzeće se vozačka dozvola dok on ne podleže lekarskom pregledu.

4.Policajac vozaču oduzeće vozačku dozvolu i vozaču instruktora licencu ukoliko se konstatuje izvanrednom zdravstvenom kontrolom da su mu ograničene njegove sposobnosti i na njegov zahtev izdavaće se nova vozačka dozvola konstatovanih ograničenja.

5.Ovlašćena institucija odbija kandidatu za vozača izdavanje vozačke dozvole, odnosno vozaču uzima vozačku dozvolu, dok instruktor za vozača dobije licencu, ako se zdravstvenom kontrolom, konstatuje da je nesposoban za upravljanje vozilom, odnosno obavljanje profesije instruktora za vozača.

6.Protiv izrečenih mera prema odredbama ovog člana, strana može izjaviti žalbu nadležnom sudu.

Član 244. **Obustava dokumentacije za upravljanje vozila**

1.Policajac će privremeno oduzeti vozačku dozvolu vozaču, odnosno licencu i ukloni će iz saobraćaja vozača ili instruktora vozača, u slučaju kada on deluje u suprotnosti sa:

1.1.članom 231. st. 1, 2, 3. i 5. ovog zakona;

1.2.članom 232. stav 2. ovog zakona;

1.3.članom 233. ovog zakona;

1.4.članom 236. ovog zakona;

1.5.za vreme zabrane upravljanja motornim vozilom

2.Na osnovu odredaba stava 1. ovog člana, vozačka dozvola se oduzima privremeno do prestanka razloga zbog kojih je oduzeta, najviše od osam (8) dana.

3.Ukoliko u slučajevima iz stava 1. ovog člana ne uzme vozačku dozvolu koja mu je privremeno oduzeta, kada prestaju razlozi zbog kojih je oduzeto ili u roku od osam (8) dana od dana privremenog oduzimanja, vozačka dozvola se dostavlja organu koji je izdao ovaj dokument.

4.U slučaju postupanja protiv vozača ili instruktora vozača, prema stavu 1. ovog člana, policajac će omogućiti da u povoljnom roku pozive drugog vozača, koji ispunjava uslove za upravljanje vozilom u saobraćaju, za uzimanje uklonjenog vozila iz saobraćaja kojim je upravljao vozač.

5.Ukoliko vozač iz stava 4. ovog člana pokušava ili nastavlja da upravlja vozilo posle udaljavanja iz drumskog prevoza i nastavlja da vrši prekršaj zbog koje je udaljeno iz saobraćaja, policajac udaljiće vozača ponovo iz saobraćaja i saglasno sa članom 91. ovog zakona izdavaće nalog da se vozilo odstrani. Odstranjeno vozilo može da se uzme kada prestanu razlozi odstranjena najkasnije u roku od osam dana. Posle ovog, vozilo davaće na čuvanje odgovarajućem pravnom licu, sa troškovima vlasnika.

6.Inspektor mobilne jedinice veterinarstvo može da isključi vozilo koje prenosi životinju u cilju nadgledanja posebnih uslova prema predviđenim odredbama.

7.Zaštitna mera privremenog oduzimanja vozačke dozvole, shodno odredbama ovog člana traje do prestanka uzroka zbog kojih je izricana ta mera.

Član 245.

Pravne posledice kažnjavanja

1.Pravna posledica pravosnažne odluke za vozača vozila koji je učinio određene prekršaje po ovom zakonu, na osnovu broja nagomilanih negativnih poena, jeste privremeno oduzimanje vozačke dozvole. Zaštitna mera zabrane upravljanja motornim vozilom mora biti od tri (3) meseca do dvanaest (12) meseci.

2.Negativne bodove i zaštitnu meru zabrane upravljanja motornim vozilom izriču prekršajni organ i sud, prema zakonskim ovlašćenjima za prekršaje.

3.Ministarstvo unutrašnjih poslova, u saradnji sa Ministarstvom za infrastrukturu, Ministarstvom pravde, Sudskim savetom Kosova i sudovima, koordiniraće međusobno postupanje u skladu sa podzakonskim aktima koji se očekuju da budu doneti ovim zakonom, u vezi sa prekršajima, negativnim bodovima, zaštitnim merama, nezgodama i drugim pitanjima u vezi sa njima.

4.Negativan poen se briše iz evidencije vozača nakon proteka dve (2) godine od dana kada je izrečena pravosnažnom odlukom.

5.Vozaču motornog vozila kome je za prekršaje predviđene ovim zakonom izricano najmanje devet (9) negativnih bodova, izriče se zaštitna mera zabrane upravljanja motornim vozilom za sve kategorije u trajanju od dvanaest (12) meseci.

6.Nakon uzimanja u obzir negativnih poena za prekršaje za donošenje odluke iz stava 5. ovog člana, negativni bodovi se brišu iz evidencije vozača.

7. Ako vozaču vozila, kome je izrečena zaštitna mera zabrane upravljanja motornim vozilom iz stava 5. ovog člana u narednom periodu od dve (2) godine po isteku roka zabrane zaštitne mere, ima najmanje devet (9) drugih negativnih poena, izriče mu se mera oduzimanja vozačke dozvole za sve kategorije

8. Nakon isteka izvršenja zaštitne mere za poništenje vozačke dozvole, vozač ima pravo da ponovo polaže ispit za vozačku dozvolu kao početni kandidat, kako je predviđeno u Zakon o vozačkim dozvolama.

9. Rešenje iz ovog člana dostavlja se nadležnoj ustanovi za izdavanje vozačke dozvole.

10. Protiv rešenja iz odredaba ovog člana vozač se može žaliti nadležnom sudu.

Član 246.

Zaštitne mere za vozačku dozvolu

1. Lice koje upravlja motornim vozilom bez sticanja prava upravljanja (bez važeće vozačke dozvole) ili bez vozačke dozvole odgovarajuće kategorije, lišava se prava na polaganje ispita za vozačku dozvolu za bilo koju kategoriju jednu (1) godinu od dana izricanja pravosnažne odluke.

2. Vozaču kome je oduzeta vozačka dozvola ili koji se udaljio od saobraćaja u skladu sa ovim zakonom, ili kome je izrečena zaštitna mera zabrane upravljanja motornim vozilom, nije dozvoljeno da upravlja vozilom za vreme drumskog saobraćaja.

3. Vozač koji postupi suprotno odredbama stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj novčanom kaznom od petsto (500) do hiljadu petsto (1.500) evra.

4. Novčanom kaznom od petsto (500) do hiljadu petsto (1.500) evra kazniće se za prekršaj pravno lice ili ustanova u čije ime i u okviru čijeg ovlašćenja je delovalo lice iz stava 1. ovog člana.

5. Vozač koji postupi suprotno odredbi stava 2. ovog člana kazniće se za prekršaj novčanom kaznom od petsto (500) evra, zaštitnom merom zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od šest (6) meseci, kao i pet (5) negativna poena.

6. Ako vozač, kome je izrečena zaštitna mera zabrane upravljanja motornim vozilom, upravlja vozilom u drumskom saobraćaju za vreme trajanja zaštitne mere, vozilo na koje je naišlo u upravljanju biće privremeno oduzeto, dok je protiv istog aktivna zaštitna mera zabrana upravljanja motornim vozilom.

Član 247.

Uklanjanje ne registrovanog vozila iz saobraćaja

1. Policajac će ukloniti iz saobraćaja vozilo koje nije registrovano ili koje nema određene registarske tablice ili koje nije bilo podvrgnuto redovnoj, periodičnoj ili vanrednoj tehničkoj kontroli u određenom roku, ili za koje vozilo nije nastavljeno važenje potvrde o registraciji vozila.

2. Vozač vozila iz stava 1. ovog člana, koji je zatečen u saobraćaju sa ne registrovanim vozilom, čija je registracija istekla u roku od trideset (30) dana, kazniće se za prekršaj novčanom kaznom od dvesta (200) evra, registarske tablice vozila će biti oduzete do registracije ili odjave istih.

3. Novčanom kaznom od petsto (500) evra kazniće se za prekršaj i pravno lice ili javna institucija u čije ime i u okviru čijeg ovlašćenja je postupilo lice iz stava 2. ovog člana, vozilu se oduzimaju registarske do registracije ili odjave istih.

4. Vozilo iz stava 1. ovog člana čija je registracija istekla i nije nastavljena ili odjavljena, u roku od trideset (30) dana od dana isteka registracije, biće privremeno oduzeta, do registraciju ili odjavu i troškove vezane za oduzimanje i zadržavanje vozila snosi vlasnik vozila.

Član 248.

Uklanjanje vozila iz saobraćaja

1.Ukoliko prilikom uviđaja policajac na putu naiđe na vozilo sa tehničkim nepravilnostima, naložiće vozaču da odmah zaustavi kretanje vozila i otkloni nepravilnosti ili vozilo uputi na određeno mesto gde može da ukloni nepravilnosti. Policajac ovu radnju preduzima zbog sledećih tehničkih nepravilnosti:

- 1.1.poremećen sistem vožnje;
- 1.2.poremećen kočioni sistem;
- 1.3.neuređeni mehanizam povezivanja sa zajednicom sredstava;
- 1.4.nepropisno postavljen teret, odnosno njegovo nedovoljno osiguranje;
- 1.5.vanredni prevoz bez posebne dozvole;
- 1.6.svetla za osvetljenje puta neuređena tokom vožnje noću ili tokom dana kada je vidljivost loša.

2.Ukoliko prilikom pregleda policajaca na putu naiđe na vozilo sa tehničkim nepravilnostima, naložiće vozaču da ih otkloni u sledećim slučajevima:

- 2.1.poziciona svetla nisu u funkciji;
- 2.2.signalizacija, stop svetla ili pokazivači pravca nisu u funkciji;
- 2.3.oštećeni i nefunkcionalni brisači vetrobranskog stakla pri vožnji po kiši i snegu;
- 2.4.istrošene ili oštećene gume;
- 2.5.oštećeno vetrobransko staklo;
- 2.6.akustične uređaje postavljene suprotno odredbama člana 76.ovog zakona;
- 2.7.izvršene su izmene na vozilu bez odgovarajućeg sertifikata.

3.Ako policajac naiđe na vozilo na putu kojim je zabranjeno kretanje te vrste vozila, ili se kreće bez zimske opreme na delu puta i u vreme kada je zimska oprema obavezna, narediće vozaču da odmah zaustavi kretanje vozila ili da nastavi kretanje vozila na putu na kome je dozvoljeno kretanje te vrste vozila, odnosno da koristi zimsku opremu.

4.Policajac ima pravo da upotrebi posebnu opremu za zaustavljanje drumskog vozila.

5.Novčanom kaznom od sto pedeset (150) evra kazniće se za prekršaj vozač koji postupi suprotno odredbi stava 1. ovog člana.

6.Novčanom kaznom od trista (300) evra kazniće se za prekršaj i pravno lice ili javna institucija u čije ime i u okviru čijeg ovlašćenja je postupilo lice iz stava 5. ovog člana.

7.Novčanom kaznom od četrdeset (40) evra kazniće se za prekršaj vozač koji postupi suprotno odredbama st. 2. i 3. ovog člana.

8.Zaštitna mera privremenog uklanjanja vozila prema odredbama ovog člana važiće dok ne prestanu uzroci zbog kojih je ta mera izrečena.

Član 249.

Posebne mere za prekršaje

1. Ako je prouzrokovana saobraćajna nezgoda sa materijalnom štetom, učinilac prekršaja po ovom zakonu se kažnjava novčanom kaznom predviđenom za taj prekršaj, uvećavajući iznos za dvesta (200) evra.
2. Ako je prouzrokovana saobraćajna nezgoda sa lakšim telesnim povredama, učinilac prekršaja iz ovog zakona kažnjava se novčanom kaznom predviđenom za taj prekršaj, uvećavajući iznos za trista (300) evra.
3. Ako je prouzrokovana saobraćajna nezgoda sa teško povređenim licima ili sa smrtnim posledicama, postupa se po krivičnom zakonu.

Član 250.

Evidencija

1. Resorno Ministarstvo unutrašnjih poslova vodi evidenciju vozača u odgovarajućoj bazi podataka za izricanje zaštitne mere, za negativne poene i saobraćajne nesreće.
2. Podatke iz evidencije stava 1. ovog člana, mogu koristiti sudovi, tužilaštva, resorno Ministarstvo unutrašnjih poslova i Ministarstvo.
3. Pristup evidenciji podataka za saobraćajne nesreće, vozače i vozila, određuje resorno Ministarstvo unutrašnjih poslova podzakonskim aktom.

Član 251.

Izvršenje zaštitne mere

1. Vreme trajanja zaštitne mere o zabrani upravljanja vozilom na motorni pogon, računa se od datuma izricanja zaštitne mere na vozačku dozvolu, odnosno u evidenciji izdavanja vozačke dozvole, na osnovu konačne odluke o izricanju te mere.
2. Vreme izdržavanja kazne zatvorom ne uračunava se u vreme trajanja zaštitne mere iz stava 1. ovog člana.
3. Resorno Ministarstvo unutrašnjih poslova u saradnji sa Sudskim savetom Kosova, pod zakonskim aktom utvrđuje odredbe o načinu evidencije, praćenju i evidentiranju podataka za prekršaje, bezbednosne mere, zaštitne mere, negativne poene, saobraćajne nesreće i druga pitanja u vezi sa tim.
4. Resorno Ministarstvo unutrašnjih poslova u saradnji sa Sudskim savetom Kosova, podzakonskim aktom regulišu procedure delovanja od trenutka podnošenja zahteva za pokretanje prekršajnog postupka, do donošenja konačne odluke i druga pitanja u vezi sa tim.

Član 252.

Mere zaštite za stranu vozačku dozvolu

1. Vozaču koji poseduje vozačku dozvolu strane države i koji učini saobraćajni prekršaj, za koji prekršaj se izriče zaštitna mera zabrane upravljanja motornim vozilom, biće izrečena zaštitna mera zabrane upravljanja motornim vozilom na teritoriji Republike Kosovo, za vreme trajanja navedenog prekršaja.
2. Zaštitna mera zabrane upravljanja motornim vozilom na teritoriji Republike Kosovo, za vozača koji poseduje vozačku dozvolu strane države, u slučajevima kada prekršilac daje saglasnost, može se zameniti uplatom u iznosu od duplog iznosa predviđene novčane kazne za taj prekršaj.

3. Vozačima koji poseduju vozačku dozvolu strane države i koji imaju novčane kazne za saobraćajne prekršaje, koje nisu platili, nije dozvoljen ulazak na teritoriju Republike Kosovo, dok ne plate te kazne za prekršaje.

4. Resorno Ministarstvo unutrašnjih poslova vodi bazu podataka evidencije lica iz stava 1. ovog člana.

Član 253. Novčane kazne

1. Policajac koji reguliše i nadzire drumski saobraćaj, u mestu izvršenja prekršaja, izriče novčanu kaznu, uključujući izricanje zaštitne mere i negativnih poena, u skladu sa Zakonom o prekršajima.

2. Prekršaji za koje je nadležan nadležni sud, uključujući i izricanje zaštitne mere i negativne poene, prosleđuju se u nadležnom sudu.

Član 254. Identifikacija prekršaja sa elektronskim uređajima za izricanje elektronskih novčanih kazni

1. U slučajevima kada je prekršaj identifikovan elektronskim uređajima, stranka se obaveštava putem navedenih kontakata, a kazna se šalje na adresu vlasnika vozila. U slučaju da vlasnik vozila nije upravljao vozilom u vreme izvršenja prekršaja na zahtev ovlašćenog lica, mora dati podatke o identitetu vozača kome je dao vozilo na upravljanje.

2. Ako vlasnik vozila ne dostavi podatke iz stava 1. ovog člana, kazniće se u visini utvrđenog prekršaja dodavanjem pedeset odsto (50%) tog prekršaja.

3. Kada je vlasnik vozila koji je izvršio prekršaj iz ovog člana pravno lice, odgovorno lice u pravnom licu mora dostaviti podatke o vozaču u trenutku kada je prekršaj utvrđen.

4. Ako odgovorno lice u pravnom licu ne dostavi podatke iz stava 3. ovog člana, kazniće se u visini utvrđenog prekršaja dodavanjem sto odsto (100%) tog prekršaja.

POGLAVLJE XII. SAVET ZA BEZBEDNOST U DRUMSKOM SAOBRAĆAJU

Član 255. Funkcionisanje Saveta za bezbednost u drumskom saobraćaju

Funkcionisanje, način organizovanja i finansiranja Saveta za bezbednost u drumskom saobraćaju uređuje se posebnim pravnim aktom koji predlaže Ministarstvo, a usvaja Vlada.

POGLAVLJE XIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 256. Završne odredbe

1. Odredbe za prekršaje i zaštitna mera u skladu sa ovim zakonom, ne prejudiciraju sprovođenje krivičnog zakona.

2. U okviru delokruga ovog zakona, sprovodi se važeći zakon o prekršajima, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Član 257.
Podzakonska akta

1. Nadležni organi, u roku od šest (6) meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, donose podzakonske akte za njegovo sprovođenje.
2. Podzakonski akti koji su na snazi nastavljaju da se primenjuju do donošenja novih akata, pod uslovom da nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 258.
Stavljanje van snage

Stupanjem na snagu ovog zakona stavlja se van snage: Zakon br.05/L-088 o pravilima drumskog saobraćaja, kao i Zakon br.06/L-069 o izmenama i dopunama Zakona br.05/L-088 o pravilima drumskog saobraćaja.

Član 259.
Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana nakon objavljivanja u Službeni list Republike Kosova.

Zakon br.08/L-186
22. februar 2024. godine

Proglašeno ukazom Br. DL-42/2024, dana 11.03.2024, od strane Predsednice Republike Kosova Vjosa Osmani-Sadriu